

PATVIRTINTA
Druskininkų „Atgimimo“ mokyklos
direktoriaus
2026 m. rugpjūčio 27 d.
įsakymu Nr. V2-102

DRUSKININKŲ „ATGIMIMO“ MOKYKLA

M. K. Čiurlionio g. 92 ir Vytauto g. 22A, Druskininkai

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

**Druskininkai
2026**

PLANO TURINYS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO TIKSLINIMO LAPAS	4
PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS.....	5
I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS	6
1.1. Plano tikslas.....	6
1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas	6
1.3. Komunaliniai, inžineriniai tinklai ir jų atjungimo vietos	7
1.4. Vartojamos sąvokos ir santrumpos	7
1.5. Plano teisinis pagrindas	10
1.6. Plano rengėjai ir jų kontaktiniai duomenys	11
1.7. Plano aktyvinimas ir atšaukimas	11
II SKYRIUS DIDŽIAUSIĄ RIZIKĄ KELIANTYS PAVOJAI	11
III SKYRIUS PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS.....	12
IV SKYRIUS INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA.....	15
V SKYRIUS MOKYKLOS DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI, EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI AR EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI.....	16
5.1. Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo organizavimas	16
5.1.1. Mokyklos direktoriaus sprendimas dėl darbuotojų, mokinių ir lankytojų, tarp jų ir neįgalųjų, evakavimo	16
5.1.2. Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo iš teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys	17
5.2. Priedangų panaudojimo galimybės.....	18
5.3. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas	19
VI SKYRIUS GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS.....	19
6.1. Numatytų galimų pavojų valdymo, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.....	19
6.1.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojaus valstybės saugumui (kariniai veiksmai) atveju	19

6.1.2. Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro ar sprogimo Mokykloje atveju	20
6.1.3. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju	20
6.1.4. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių atveju	21
6.1.5. Darbų organizavimas ir koordinavimas melagingų pranešimų atveju	22
6.1.6. Darbų organizavimas ir koordinavimas teritorijos užteršimo radioaktyviomis medžiagomis atveju	22
6.2. Mokyklos direktoriaus ar jos įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu	23
6.3. Mokyklos ekstremalių situacijų valdymo grupės darbo organizavimo tvarka ir planas koordinuoti pasirengimą galimiems pavojams ir veiklą jiems kilus	24
VII SKYRIUS VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS.....	26
VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	27
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI	28
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ	29
DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖJE ESANČIŲ CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĖGŲ, SAVIVALDYBĖS ESOC, SAVIVALDYBĖS DARBUOTOJŲ, ATSAKINGŲ UŽ CIVILINĖS SAUGOS FUNKCIJOS VYKDYMĄ, KONTAKTINIAI DUOMENYS	47
ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS.....	49
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS	51
DARBUOTOJŲ VEIKSMAI KILUS EKSTREMALIAI SITUACIJAI	53
EVAKAVIMO IŠ MOKYKLOS PATALPŲ (ADRESU VYTAUTO G. 22A) AUKŠTŲ SCHEMOS.....	55
EVAKAVIMO IŠ MOKYKLOS PATALPŲ (M. K. ČIURLIONIO G. 92) AUKŠTŲ SCHEMOS.....	59
ORO PAVOJAUS EVAKAVIMO IŠ MOKYKLO PASTATO ATMINTINĖ	Klaida! Žymelė neapibrėžta.
PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA.....	73
KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA	74
KALENDORINIS VEIKSMŲ PLANAS.....	75
REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS – VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).	92

REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI	93
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS.....	101
CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS	103
VEIKSMAI PAVOJAUS VALSTYBĖS SAUGUMUI (NESANKCIONUOTI UŽSIENIO VALSTYBĖS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ VEIKSMAI) METU	107

PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS

[illegible]

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Plano tikslas

Druskininkų „Atgimimo“ mokyklos (toliau – Mokykla), ekstremaliųjų situacijų valdymo plano (toliau – Planas) tikslas – padėti Mokyklos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui (toliau – direktorius) ir kitiems atsakingiems asmenims:

1. organizuoti ir koordinuoti darbuotojų ir mokinių veiksmus įvykio, ekstremaliojo įvykio, ekstremaliosios situacijos metu.
2. tinkamai veikti įvykių, ekstremaliųjų įvykiu ir ekstremaliųjų situacijų metu siekiant užtikrinti darbuotojų, bei mokinių saugą.
3. tinkamai vadovauti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimo ir šalinimo darbams.

1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas

Veiklos pobūdis: Mokyklos veiklos sritis – mokinių ugdymas ir švietimas.

Įstaigos pavadinimas: Druskininkų „Atgimimo“ mokykla.

Įstaigos steigėjas: Druskininkų savivaldybės administracija.

Mokesčių mokėtojo kodas: 190030357.

Adresas: M. K. Čiurlionio 92, LT-66145, Druskininkai

El. paštas: mokykla@atgimimomomkykla.lt

Telefonas: +37031353955

Pagrindinio ugdymo pastato (M. K. Čiurlionio 92, LT-66145, Druskininkai) bendras plotas – 4939.60 m²;

Pradinio ugdymo pastato (Vytauto g. 22A, Druskininkai) bendras plotas – 2512.61 m².

Mokyklos darbuotojų skaičius – 138, mokinių skaičius – 718.

Mokyklos administracijos kontaktai pateikti Plano priede Nr. 3.

Pavojingos vietos. Mokykloje pavojingų vietų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi – nėra.

Šalia esantys pavojingi objektai. Mokyklos aplinkoje pavojingų objektų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi – nėra.

Kolektyviniai apsaugos statiniai aprašyti Plano 5 skyriuje.

1.3. Komunaliniai, inžineriniai tinklai ir jų atjungimo vietos

Elektros energijos tiekimas:

Įstaigos, filialo adresas	Tiekėjo pavadinimas, kontaktiniai duomenys	Įvado atjungimo vieta
Laisvės per. 10, LT-04215 Vilnius	UAB „Elektros skirstymo operatorius“ tel. 1852	Skydinėje rūsyje

Geriamojo vandens požeminėmis trasomis tiekimas:

Įstaigos, filialo adresas	Tiekėjo pavadinimas, kontaktiniai duomenys	Įvado atjungimo vieta
M. K. Čiurlionio g. 115 g. 11, Druskininkai	UAB „Druskininkų vandenys“ Tel. (0 313) 52 415 El. p. info@drusvand.lt	Įvadas rūsyje, šilumos punkte

Šilumos teikimas:

Įstaigos, filialo adresas	Tiekėjo pavadinimas, kontaktiniai duomenys	Įvado atjungimo vieta
Pramonės g. 7, Druskininkai	UAB „LITESKO“ filialas „Druskininkų šiluma“ Tel. (0 313) 53 772 El. p. info@druskininkai.litesko.lt	Rūsyje, šilumos punkte

Dujų tiekimas. Dujos nenaudojamos.

Mokyklos apsauga: objekto apsaugą vykdo UAB „Argus saugos tarnyba“, Viršutinė g. 25, LT-92258 Klaipėda, tel. (046) 463 124 49, el. p. kac@argus.lt.

IT sistemos: atsakingas už IT sistemą Žydris Janulevičius tel. +370 622 316 30, el. p. zydrius.janulevicius@atgimimomokykla.lt

1.4. Vartojamos sąvokos ir santrumpos

Plane naudojamos sąvokos parengtos, remiantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamomis sąvokomis.

Plane vartojamos sąvokos:

Apšvita – procesas, kurio metu apšvitinama jonizuojančiąja spinduliuote, kurią skleidžia jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinis, esantis kūno išorėje (išorinė apšvita) arba viduje (vidinė apšvita), arba to apšvitinimo poveikis.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų, nevyriausybinių organizacijų, gyventojų ir kitų šiame įstatyme nurodytų asmenų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų valdymą ir jų padarinių šalinimą, taip pat ypatingos svarbos subjektų pasirengimą užtikrinti atsparumą.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelti didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – **operacijų vadovas**) – valstybės tarnautojas, valstybės politikas ar valstybės ir (ar) savivaldybės institucijos ar įstaigos darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, paskirtas vadovauti visiems krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektams, dalyvaujantiems likviduojant ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, ir pagal kompetenciją priimančias sprendimus, būtinus siekiant likviduoti ekstremaliąją situaciją ir pašalinti jos padarinius.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiksmų ir priemonių planas, užtikrinantis materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimą ir valdymą gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigą, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, įranga ir kiti daiktai, kurie gali būti panaudoti gresiančiai ar susidariusiai ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir veiklos vykdytojų veiklai palaikyti ir atkurti.

Pavojingasis objektas – visa veiklos vykdytojo kontroliuojama teritorija, kurios bent viename įrenginyje, įskaitant įprastą ir susijusią infrastruktūrą, kuriame vykdoma įprastinė ir susijusi veikla, yra pavojingųjų medžiagų.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis perspėjami gyventojai, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai ir veiklos vykdytojai apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią krizę ar ekstremaliąją situaciją ir išplatinama valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų turima arba joms skirta informacija, kuri leistų imtis priemonių, siekiant išvengti galimos žalos arba ją sušvelninti.

Priedanga – statinys, patalpa, inžinerinis įrenginys ar kitas objektas, galintis sudaryti sąlygas gyventojams trumpą laiko tarpą išvengti gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių oro pavojaus atveju, taip pat apsaugoti nuo netiesioginio apšaudymo ir (ar) kitų kinetinių grėsmių karinės agresijos metu (atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies sukeltų sprogimo smūgio bangų, skeveldrų, nuolaužų ar atsitiktinių kulų).

Radiologinė avarija – nenumatytas įvykis, kurio metu dėl įrenginio gedimo, technologinio proceso pažeidimo, jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinio kontrolės praradimo

ar kitų priežasčių į darbo vietą ir (ar) aplinką patekusios radioaktyviosios medžiagos ar jonizuojančioji spinduliuotė gali lemti žmonių apšvitą ir dėl to būtina taikyti skubius veiksmus, siekiant sumažinti neigiamus padarinius žmonių sveikatai ir saugai, gyvenimo kokybei, turtui ar aplinkai arba sumažinti pavojų, dėl kurio galėtų kilti tokių neigiamų padarinių.

Rizika – gamtinio, techninio, socialinio ir (ar) kitokio pobūdžio veiksniai, dėl kurių gali kilti įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė ir dėl to sutrikti arba nutrūkti būtinųjų paslaugų teikimas ir kurių įvertis išreiškiamas padarinių masto ir tikimybės jiems kilti santykiu.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdančio asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Santrumpos:

BPC – Bendrasis pagalbos centras.

ESVP – ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

ESOC – ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

GDVK – gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė.

GMPT – greitosios medicinos pagalbos tarnyba.

NVSC – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

PAGD prie VRM – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.

Mokykla – Druskininkų „Atgimimo“ mokykla.

Alytaus AVPK Druskininkų PK – Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Druskininkų policijos komisariatas.

1.5. Plano teisinis pagrindas

Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. patvirtintu nutarimu Nr. 1317 „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės atlikimo rekomendacijomis, (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189, LR Vyriausybės 2024 m. Nacionaline rizikos analize.

Patvirtintas planas ir (ar) jo kopija laikoma Mokyklos raštinėje, skaitmeninė versija patalpinta internetinėje svetainėje www.atgimimomokykla.lt. Elektroninė Plano versija pateikiama Druskininkų savivaldybės administracijai.

Visus Mokyklos darbuotojus, o taip pat naujai priimtus į darbą darbuotojus su Planu privalomai supažindina Mokyklos direktoriaus pavaduotojas ūkiui.

1.6. Plano rengėjai ir jų kontaktiniai duomenys

Planą parengė Druskininkų „Atgimimo“ mokyklos direktoriaus pavaduotoja ūkiui Ieva Mardosienė, tel. +370 668 44 801, el. p. ieva.mardosiene@atgimimomokykla.lt.

1.7. Plano aktyvinimas ir atšaukimas

Planą aktyvina ir atšaukti gali Mokyklos direktorė Jolita Petkevičienė, tel. +370 679 15 521, el. p. jolita.petkeviciene@atgimimomokykla.lt, laikino pavadavimo atveju arba kai jos nėra darbo vietoje, darbuotojas, kuris vykdo Mokyklos direktoriaus funkcijas. Planas aktyvuojamas automatiškai įvykus įvykiui, gresiant ar susidarius ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai. Mokyklos atsakingų darbuotojų pareigos bei kontaktinė informacija pateikta **Plano priede Nr. 2**.

Planą atšaukti gali Mokyklos direktorius suderinęs su gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariais.

II SKYRIUS DIDŽIAUSIĄ RIZIKĄ KELIANTYS PAVOJAI

Didžiausią riziką keliantys pavojai – visi galimi pavojai, nustatyti atlikus Mokyklos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė. Mokyklos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė pateikta **Plano priede Nr. 1**.

GALIMŲ PAVOJŲ, KURIŲ RIZIKA ĮVERTINTA KAIP LABAI DIDELĖ AR DIDELĖ SĄRAŠAS

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Labai didelis ir didelis rizikos lygis		

Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	4	40 Labai didelis
Gaisras	3	36 Labai didelis
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė)	3	30 Didelis
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	4	28 Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	24 Didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	24 Didelis
Melagingi pranešimai	5	15 Didelis

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas plano **6 skyriuje**.

III SKYRIUS PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ, EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

Mokykloje už darbuotojų perspėjimą ir informavimą atsakingas – Mokyklos budėtojas.

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Mokykloje:

1. Priešgaisrinė signalizacija.
2. Mokyklos budėtojas, gavęs nurodymą arba nustatęs būtinybę nedelsiant perspėti žmones apie pavojų, paskelbia įspėjimo signalą – tris ilgus skambučius su trumpomis pertraukomis tarp jų.
3. Ūkio darbuotojai (darbininkai), gavę nurodymą dėl evakuacijos, nedelsdami atrakina atsarginius (evakuacinius) išėjimus, patikrina evakuacijos kelių praeinamumą ir, esant poreikiui, padeda organizuoti saugų žmonių pasišalinimą iš pastato. Papildomai perduoda žodinį pranešimą per rekuperacinės (garsinio informavimo) sistemos garsiakalbius arba kitomis ryšio priemonėmis.

4. Internetu.
5. Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalų įvykį, kai pavojus kyla Mokyklos patalpose ar teritorijoje

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalų įvykį Mokyklos teritorijoje, nedelsiant apie tai praneša:

1. Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112.
2. Mokyklos direktoriaus pavaduotojui ūkiui.
3. Esant būtinumui, įjungia gaisro signalizaciją (gaisro, sprogo, pastato konstrukcijų griūtis atvejais).

Darbuotojas, atsakingas už darbuotojų perspėjimą ir informavimą – Mokyklos budėtojas:

1. Informuoja Mokyklos direktoriaus pavaduotoją ūkiui (jei to nepadarė pirmas įvykį pastebėjęs darbuotojas).
2. Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės (toliau – ESVKG) vadovo paliepimu vykdo darbuotojų ir mokinių informavimą ir perspėjimą apie susiklosčiusį įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremalią situaciją. Vadovo paliepimu parengia informacinį pranešimą darbuotojams, mokiniams ir jų globėjams.
3. Gali pasitelkti į pagalbą ir kitus darbuotojus vykdyti darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Mokyklos direktorius, sužinojęs apie įvykį, ekstremalų įvykį Mokykloje:

1. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą ir nuolat ją vertina.
2. Kartu su direktoriaus pavaduotoju ūkiui nusprendžia, kokios apsaugos priemonės (priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio – evakavimas į saugią teritoriją ar kolektyvinės apsaugos vykdymas) reikalingos darbuotojams, mokiniams ir lankytojams.
3. Vykdo darbuotojų, atsakingų už ekstremaliosios situacijos valdymą ir koordinavimą, perspėjimą ir iškvietimą.
4. Vykdo kitų Mokyklos atsakingų darbuotojų perspėjimą ir iškvietimą.

Administracijos, techniniai ir kiti darbuotojai, gavę nurodymus ir informaciją apie įvykusį įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu patys ar siunčiant pasiuntinius.

Turintys negalią darbuotojai, mokiniai ar lankytojai papildomai, atsižvelgiant į negalios pobūdį, perspėjami šiais būdais:

1. Žodžiu, siunčiant pasiuntinius.
2. Turintiems klausos negalią informacija perduodama užrašius ant lapo.

3. Internetu.

4. Telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Neįgaliųjų darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimu pasirūpina darbuotojai, kurie gauna nurodymus iš direktoriaus pavaduotojo ūkiui.

Darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, kai pavojus kyla Mokyklos patalpose ar teritorijoje, schema pateikta **Plano priede Nr. 8**.

Darbuotojai, išgirdę evakavimo signalą, ar žodinį pranešimą, nedelsiant baigia darbą ir vykdo darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimą. Detaliau Mokyklos evakavimas ir apsaugos organizavimas aprašyti **Plano 5 skyriuje**.

Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų pirminiai veiksmai išgirdus signalą „Dėmesio visiems“ (sirenų gausmą):

1. Mokyklos darbuotojai saugiai baigia bet kokią veiklą ir pasilieka savo darbo vietose laukti tolesnių nurodymų.

2. Mokyklos, mokiniai ir lankytojai pasilieka patalpose, į kurias jie atvyko, vykdo direktoriaus ir direktoriaus pavaduotojo ūkiui nurodymus.

3. ESVKG nariai atvyksta į **direktoriaus kabinetą** dėl informacijos apie susidariusią padėtį ir nurodymų, dėl tolesnių veiksmų, gavimui.

4. Administracijos, techniniai ir kiti darbuotojai, gavę nurodymus ir informaciją apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti **Plano priede Nr. 14**.

Mokyklos direktoriaus pavaduotojo ūkiui veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

1.1. Per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją.

1.2. Per vietinius ir regioninius žiniasklaidos transliuotojus.

1.3. Specialiųjų tarnybų automobilinius garsiakalbius.

1.4. Druskininkų savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistų (elektroniniu paštu).

1.5. Druskininkų savivaldybės ESOC (jei bus aktyvuotas).

1.6. Druskininkų savivaldybės administracijos specialistų ir kitų civilinės saugos sistemos subjektų, kurių kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede Nr. 2**.

2. Gautą informaciją apibendrina ir atsižvelgdamas į ekstremalaus įvykio pobūdį, parengia/ pateikia rekomendacijas darbuotojams, mokiniams ir lankytojams. Kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (tipinės rekomendacijos, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341 (2015 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1-407 redakcija)) pateiktos **Plano priedas Nr. 12.**

3. Atsižvelgdamas į susidariusią ekstremaliąją situaciją, nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimui ir informavimui.

4. Duoda nurodymus Mokyklos darbuotojams (**atvykusiems direktoriaus kabinetą**), vykdyti darbuotojų, mokinių ir lankytojų perspėjimą ir informavimą.

5. Esant būtinumui, nedarbo metu telefonu informuoja ar iškviečia Mokyklos atsakingus darbuotojus.

Atsakingų Mokyklos darbuotojų sąrašas pateiktas **Plano priede Nr. 3.**

IV SKYRIUS

INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŲJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Šiame skyriuje pateikiama informacijos perdavimo ir informacijos keitimosi tvarka apie įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar susidariusias ekstremalias situacijas su:

1. Bendruoju pagalbos centru, tel. 112.

2. Druskininkų savivaldybės administracijos atsakingais už civilinę saugą specialistais.

3. Druskininkų savivaldybės ESOC.

4. Kitų civilinės saugos sistemos pajėgų ir suinteresuotų institucijų pareigūnais.

Mokykloje už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams, atsakingas direktoriaus pavaduotojas ūkiui. Jis valdo informaciją apie ekstremalųjį įvykį (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia atsakingoms institucijoms, Mokyklos direktoriui) **gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.**

Informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją direktoriaus pavaduotojas ūkiui perduoda:

1. Bendrajam pagalbos centrui, tel. 112.

2. Druskininkų savivaldybės administracijai.

3. Druskininkų savivaldybės administracijos atsakingiems už civilinę saugą specialistams.

Pateikiami šie duomenys:

1. Trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė).
2. Priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai.
3. Esami ir galimi pavojai Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai turtui ir aplinkai.
4. Mokykloje vykdomas darbuotojų, mokinių ir lankytojų apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

Informacijos keitimosi schema pateikta **Plano priede Nr. 9.**

V SKYRIUS

MOKYKLOS DARBUOTOJŲ, MOKINIŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI, EKSTREMALIAJAM ĮVYKIUI AR EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI

5.1. Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo organizavimas

5.1.1. Mokyklos direktoriaus sprendimas dėl darbuotojų, mokinių ir lankytojų, tarp jų ir neįgaliųjų, evakavimo

Skubus Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas vykdomas vadovaujantis **Veismų kilus gaisrui planu ir evakavimo iš patalpų schemomis.**

Veismų kilus gaisrui planas ir evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano prieduose Nr. 5 ir 6.**

Skubus Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas iš pastatų vykdomas į susirinkimo vietą – **stadionas M. K. Čiurlionio g. 92.**

Esant nepalankioms oro sąlygoms susirinkimo vieta plano rengimo metu nėra numatyta.

1. Darbuotojai, išgirdę tris skambučio signalus arba žodinį nurodymą „Skelbiamas skubus evakavimas“, nedelsdami pradeda evakuaciją.
2. Saugiai baigia bet kokią veiklą (uždaro langus, išjungia elektros prietaisus, uždaro, bet neužrakina durų, pasiima būtiniausius asmeninius daiktus).
3. Instrukuoja mokinius, lankytojus apie elgesį evakavimo maršrutuose.
4. Pradedama mokinių ir lankytojų evakuaciją į susirinkimo vietą.
5. Administracijos darbuotojai iš patalpų išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno darbuotojo, mokinio ar lankytojo.
6. Evakavimo iš pastato planuose nustatytais maršrutais išeina iš pastatų.
7. Į susirinkimo vietą visi vyksta saugiu maršrutu.

8. Susirinkimo vietoje pagal sąrašą sutikrina pavaldžius darbuotojus, mokinius.
9. Apie sutikrinimo rezultatus informuoja Mokyklos direktorių.
10. Vykdo kitus direktoriaus ir direktoriaus pavaduotojo ūkiui nurodymus.

Skubus Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimas iš pastato į **susirinkimo vietas** vykdomas:

1. Gaisro ar sprogimo pastatuose atveju.
2. Nustačius ar įtarus, kad patalpose pasklido pavojingos nuodingos medžiagos.
3. Teritorijoje aptikus radiacijos šaltinį.
4. Gavus pranešimą apie teroristinio išpuolio grėsmę.
5. Įvykus teroristiniam išpuoliui (įkaitų paėmimui).
6. Sugriuvus pastatams ar atskiroms pastato konstrukcijoms.
7. Radus sprogmenį Mokyklos patalpose ar teritorijoje.

Darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo srautus koridoriuose, laiptinėse koordinuoja už evakuaciją atsakingas Mokyklos personalas. Šio personalo veiksmams vadovauja ir paskirsto užduotis dėl evakuacijos – **direktoriaus pavaduotojas ūkiui**.

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinių sklendžių užsikimimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja **direktoriaus pavaduotojas ūkiui**.

Už Mokyklos materialinių vertybių ir svarbių duomenų išsaugojimą paskelbus evakavimą atsakingi darbuotojai, kurie kasdieninėje veikloje disponuoja duomenimis ir materialinėmis vertybėmis. Esant galimybei, materialinės vertybės ir svarbūs duomenys (kompiuterinės laikmenos ar dokumentų bylos ir kt.) išnešamos į saugią vietą.

Materialinių vertybių ir duomenų apsaugos darbus koordinuoja ESVKG nariai.

Evakavimo susirinkimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų registracija. Darbuotojų registracijos sąrašus rengia kuruojantys vadovai. **Registracijos duomenis perduoda direktoriaus pavaduotojui ūkiui (atsakingam už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos subjektams).**

5.1.2. Mokyklos darbuotojų, mokinių ir lankytojų evakavimo iš teritorijos ir (ar) pastato vietų kryptys

Evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano priede Nr. 6**.

Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka.

Didelių pramoninių avarių, pavojingų užkrečiamųjų ligų (epidemijų, pandemijų) atveju ar kitų nelaimių atvejais žmonėms apsaugoti turi būti tinkamai naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo radioaktyviųjų ar cheminių medžiagų bei pavojingų užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, kad jie nepatektų į kvėpavimo takus, akis ir ant odos.

Asmeninių apsaugos priemonių įsigijimas planuojamas Mokyklos ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane, jas įsigyjant Mokyklos lėšomis. Už šių priemonių įsigijimą, saugojimą ir išdavimą atsakingas **Mokyklos direktorius**.

Už asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo, išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas **direktoriaus pavaduotojas ūkiui**.

Turimos asmeninės saugos priemonės nurodytos **Plano priede Nr. 4**.

5.2. Priedangų panaudojimo galimybės

Druskininkų savivaldybės administracija yra numčiusi Mokyklos patalpas panaudoti kaip priedangą ekstremaliųjų situacijų atvejais. Priedangoje, esančioje Vytauto g. 22A, telpa 434 asmenys. Priedanga M. K. Čiurlionio g. 92 (Šaudyklos patalpose) laikinai nenaudojama, kol vykdomi jos pritaikymo priedangai darbai. Artimiausi kiti priedangos punktai – M. K. Čiurlionio g. 97, Druskininkai, **Druskininkų sporto centro rūšys** ir M. K. Čiurlionio 80, Druskininkai, **Druskininkų švietimo centro rūšys**.

Priedanga žymimi šiuo specialiuoju ženklu:

Priedanga

Mokyklos patalpos Druskininkų ESV plane yra numatoma panaudoti kaip priedanga ekstremaliųjų situacijų atvejais. Mokyklos darbuotojų ir mokinių apsauga **Priedangoje ir mažiausiai pažeidžiamose Mokyklos pastatų vidaus patalpose, vadovautis „dviejų sienų“ principu (toliau – Priedanga)**, vykdoma išgirdus civilinės saugos signalą „**Dėmesio visiems**“ (sirenų gausmą) ir „**Oro pavojaus**“ garsinį pranešimą **Priedas Nr.7**.

ESVKG vadovo ar jo įgalioto asmens nurodymu:

1. Patalpos ruošiamos darbuotojų, mokinių ir gyventojų apsaugai.
2. Vykdo pasirengimo oro pavojui darbus – nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus.

Darbuotojai ir mokiniai, gavę nurodymą slėptis, saugiai baigia bet kokią veiklą ir vyksta į nurodytą **priedangos** vietą ir vykdo ESVKG nurodymus.

5.3. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, mokiniams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas

Mokyklos darbuotojams keliami reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime ar susidariusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliosios situacijos atveju sugebėtų ir būtų pasirengę suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems kolegoms bei mokiniams.

Mokykloje yra **3 pirmosios pagalbos rinkiniai**, kurie gali būti panaudoti suteikti pirmajai pagalbai.

Personalas, kuris turi pirmos pagalbos teikimo pažymėjimus teikia pirmąją pagalbą nukentėjusiems kolegoms, mokiniams ar lankytojams.

Esant rimtesniam sužeidimui kviečiama greitoji medicinos pagalba telefonu 112.

VI SKYRIUS GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

6.1. Numatytų galimų pavojų valdymo, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas

Pavojų (kurių rizikos lygis didelis arba labai didelis) likvidavimo, padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.

Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, nustatyti galimi pavojai Mokykloje, kurių rizikos lygis yra didelis arba labai didelis:

1. Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje.
2. Gaisras.
3. Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis.
4. Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė ir kt.).
5. Pavojaingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.
6. Labai smarkus vėjas, uraganas.
7. Melagingi pranešimai.

6.1.1. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojaus valstybės saugumui (kariniai veiksmai) atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. ESVKG nariai, gavę informaciją apie pavojų valstybės saugumui susirenka į grupės darbo vietą direktoriaus kabinete.

2. ESVKG vadovas ir direktoriaus pavaduotojas ūkiui paskirsto darbus tarp ESVKG grupės narių, skiria būtinas atlikti užduotis kitiems atsakingiems darbuotojams.

3. Organizuoja pirminės informacijos gavimo priemones (radijas, televizija).

4. Užtikrina gautų rekomendacijų iš visuomenės informacijos priemonių vykdymą.

5. Esant poreikiui duoda nurodymus pastato paruošimui kolektyvinei darbuotojų ir mokinių apsaugai.

6. Ruošia žmonių registracijos žurnalus, vykdo žmonių skaičiavimą.

7. Esant poreikiui koordinuoja kolektyvinę darbuotojų ir lankytojų evakuaciją.

8. Organizuoja asmeninių apsaugos priemonių išdavimą.

9. ESVKG vadovas, duoda nurodymus direktoriaus pavaduotojui ūkiui, organizuoti pastato paruošimą galimam pavojui (uždaromi langai ir durys, patalpose, kuriose yra žmonių apklijuojami langai lipnia juosta ar kitomis priemonėmis).

10. ESVKG vadovas ir atsakingas už civilinę saugą ESVKG narys – direktoriaus pavaduotojas ūkiui – stebi informacijos kaitą ir rekomendacijas, pagal jas duoda nurodymus kitiems ESVKG nariams ir darbuotojams.

11. Oro pavojaus atveju koordinuoja darbuotojų ir lankytojų saugią evakuaciją į priedangą.

12. Jei pavojaus metu buvo pažeista pastato struktūra, direktoriaus pavaduotojas ūkiui įvertina galimą pažeidimo lygį, kartu su ESVKG vadovu priima sprendimus dėl pastato tinkamumo žmonių apsaugai.

13. Aktyvuoja ESVP **Plano priedą Nr. 15** ir veikia pagal ten pateiktas rekomendacijas.

6.1.2. Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro ar sprogimo Mokykloje atveju

Veiksmai kilus gaisrui vykdomi vadovaujantis Mokyklos veiksmų kilus gaisrui planu **Plano priedas Nr. 5**.

6.1.3. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. ESVKG nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Mokykloje, atvyksta į grupės darbo vietą direktoriaus kabinete.

2. Apie ypač pavojingos ligos atvejį Mokykloje praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 ir Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui.

3. Sukviečia Mokyklos vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas – GDVK vadovas).
4. Skubiai organizuoja laikiną sergančių žmonių izoliaciją (atsakingas – direktorius).
5. Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją (atsakingas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui).
6. Palaiko ryšį su savivaldybės administracija dėl tolimesnių veiksmų vykdymo.
7. Nurodo organizuoti privalomą periodinį patalpų vėdinimą.
8. Atsakingiems darbuotojams nurodo asmens apsaugos priemonių išdavimo organizavimą.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

6.1.4. Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių atveju

Mokyklos ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. ESVKG nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinį atvyksta į grupės darbo vietą direktoriaus kabinete.
2. Informuojami darbuotojai apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones.
3. Mokyklos direktorius sukviečia atsakingų darbuotojų pasitarimą.
4. ESVKG nariai vykdo (patys ar įgalioja kitus asmenis) pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių organizavimo darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.).
5. Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus.
6. Reikalui esant organizuoja, darbuotojų, mokinių ir lankytojų apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose.
7. Apie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša Druskininkų savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams.
8. Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, iškviečia greitąją medicinos pagalbą.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

6.1.5. Darbų organizavimas ir koordinavimas melagingų pranešimų atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. Pranešimą gavęs asmuo, skubiai perduoda informaciją direktoriui arba direktoriaus pavaduotojui ūkiui.
2. Gavus pranešimą apie galimai padėtą sprogmenį ar kitą grėsmę, Mokyklos ūkinio darbuotojai apžiūri Mokyklos teritoriją ir, radę įtartinų daiktų, nedelsiant informuoja Mokyklos direktoriaus pavaduotoją ūkiui, kuri nedelsiant informuoja Bendrąjį pagalbos centrą telefonu 112. Ugdymo veikla, egzaminų procesas ar evakuacija organizuojami atsižvelgiant į policijos ir kitų atsakingų tarnybų nurodymus.
3. Jeigu buvo rasti įtartinai daiktai, į Mokyklos direktoriaus kabinetą susirenka ESVKG vadovas paskirsto užduotis.
4. Kilus klausimų, konsultuojamasi policijos informacijos telefonu +370 700 60 000.
5. Vykdo Bendrojo pagalbos centro rekomendacijas.
6. Vykdo darbuotojų ir mokinių informavimą.
7. Organizuoja darbuotojų ir mokinių apsaugą, (izoliacija arba evakuacija, priklausomai nuo pranešime pateiktos informacijos pvz. pranešus apie padėtą sprogmenį).
8. Apriboja patekimą į Mokyklą.
9. Vykdo atvykusių civilinės saugos sistemos pajėgų nurodymus.
10. Informuoja mokinių tėvus (globėjus) apie susidariusią situaciją.
11. Civilinės saugos sistemos pajėgoms leidus grįžti į patalpas, mokiniai ir darbuotojai saugiai grįžta į pastatą, atnaujinama Mokyklos veikla.

6.1.6. Darbų organizavimas ir koordinavimas teritorijos užteršimo radioaktyviomis medžiagomis atveju

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

1. ESVKG nariai, gavę informaciją apie ekstremalųjį įvykį atvyksta į Mokyklos direktoriaus kabinetą.
2. Vykdo savivaldybės atsakingų už civilinę saugą darbuotojų, radiacinės saugos centro, priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento rekomendacijas.
3. Pagal galimybes, turimas apsaugos priemonės ir gautas rekomendacijas parengia patalpas apsaugai nuo radiacijos (organizuoja direktoriaus pavaduotojas ūkiui). Rekomendacijos pateiktos **Plano priede Nr. 11**.
4. Esant būtinumui organizuoja žmonių evakavimą į kolektyvinės apsaugos pastatus.

5. Perspėja ir informuoja darbuotojus, mokinius ir lankytojus apie susidariusią padėtį (direktoriaus pavaduotojas ūkiui, Mokyklos budėtojas).

6. Rūpinasi apsaugos priemonėmis (direktorius).

7. Informuoja artimiausiai Druskininkų savivaldybės esantį Radiacinės saugos centrą apie esamą padėtį (RSC Vilniaus skyrius) **Plano priedas Nr. 2.**

8. Esant būtinumui organizuoja ir koordinuoja, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus.

9. Esant būtinumui išskviečia elektros tinklą, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas.

6.2. Mokyklos direktoriaus ar jos įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavojų metu

Mokykloje sprendimus dėl pasirengimo ekstremalioms situacijoms ir gelbėjimo darbų organizavimo priima **direktorius**.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Mokyklos direktorius:

1. Gavęs informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:

1.1. Administracinių darbų, ugdymo, lankytojų priėmimo ir kitos veiklos nutraukimo.

1.2. Darbuotojų perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo.

1.3. Pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo.

1.4. Specialiųjų pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo.

1.5. Savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo.

2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Mokyklos darbuotojams:

2.1. Nedelsiant nutraukti bet kokią veiklą (reikalui esant).

2.2. Gaisro atveju – vykdyti darbuotojų evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus.

2.3. Uragano atveju – skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius.

2.4. Radiacinės avarijos atveju – neleisti žmonėms išeiti į lauką, evakuoti juos į laikinos priedangos patalpas, skubiai užsandarinant langus ir duris, organizuoti radioaktyvių dulkių nuplovimą žmonėms grįžusiems iš lauko.

2.5. Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems.

2.6. Pavojingos užkrečiamos ligos atveju – skubiai izoliuoti sergančius žmones, vykdyti jų stebėjimą (stebint simptomus, sveikatos būklę), riboti kontaktą su kitais žmonėmis. Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją.

3. Koordinuoja visus veiksmus, reikalui esant skiria atsakingą asmenį **dirbti gelbėjimo darbų organizavimo štabe**.

4. Kontroliuoja informacijos civilinės saugos sistemos pajėgoms ir valstybinės priežiūros institucijomis teikimą.

5. Organizuoja Mokyklos materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Materialinių išteklių žinynas pateiktas **Plano priede Nr. 4.**

6. Kreipiasi pagalbos į civilinės saugos sistemos pajėgas, kai nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti. Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą veiksmų algoritmas nurodytas **Plano priede Nr. 13.**

7. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Mokyklos darbuotojų galimybes, apie tai pranešama savivaldybės specialiosioms tarnyboms, savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistams ir valstybinės priežiūros institucijoms.

8. Susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

8.1. Druskininkų savivaldybės administracijos direktoriumi ir ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas).

8.2. Druskininkų savivaldybės administracijos atsakingais už civilinę saugą specialistais.

8.3. Druskininkų priešgaisrine gelbėjimo tarnyba (gelbėjimo darbų vadovu).

8.4. Druskininkų policijos komisariatu.

8.5. Greitosios medicinos pagalbos tarnyba.

8.6. Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru.

8.7. Radiacinės saugos centru.

8.8. Druskininkų avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus**. Kontaktai nurodyti **Plano priede Nr. 2.**

6.3. Mokyklos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės darbo organizavimo tvarka ir planas koordinuoti pasirengimą galimiems pavojams ir veiklą jiems kilus

Ekstremaliųjų įvykių pasekmių šalinimui, pirminių gelbėjimo darbų organizavimui ir koordinavimui **direktorius sprendimu** gali būti sukviesta ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė (ESVKG). Kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede Nr. 3.**

Mokyklos direktoriaus sprendimu, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės gali būti pakviesti ir kiti Mokyklos atsakingi darbuotojai. Grupė darbo metu susirenka per 15 min., ne darbo metu per 1,5 valandos.

Įvykio, ekstremalaus įvykio Mokykloje metu, kai atvyksta civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su Gelbėjimo darbų vadovu.

Ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupė atlieka šias funkcijas:

1. Pagal kompetenciją įgyvendina Mokyklos direktoriaus ir direktoriaus pavaduotojo ūkiui sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais.

2. Pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemonės ir gelbėjimo veiksmus.

3. Organizuoja mokinių, darbuotojų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemonės ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus.

4. Keičiasi informacija su savivaldybės atsakingais už civilinę saugą specialistais ir civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą.

5. Organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, turto gelbėjimo metu.

6. Organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Mokyklos veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą.

7. Koordinuoja Mokyklos darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu.

8. Teikia Mokyklos direktoriui pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti.

9. Savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalųjį įvykį.

10. Registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį.

ESVKG narių pareigybės:

1. **Ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupės vadovas (direktorius)** – vadovauja ESVKG, apibendrina informaciją, priima sprendimus.

2. **Ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupės asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams (direktoriaus pavaduotojas ūkiui)** – priima informaciją, ją apdoroja ir perduoda Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės vadovui, civilinės saugos pajėgoms, Druskininkų savivaldybės administracijos atsakingiems už civilinę saugą specialistams.

3. **Atsakingas už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą (direktoriaus pavaduotojas ūkiui).**

4. **Ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas už perspėjimą ir informavimą Mokykloje apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją (Mokyklos budėtojas)** – perspėja darbuotojus, mokinius ir lankytojus apie susidariusią ekstremalią situaciją.

5. **Ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys atsakingas už evakavimą, evakuotų žmonių sutikrinimą (direktoriaus pavaduotojai ugdymui).**

6. **Ekstremalių situacijų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas už dokumentų administravimą (raštinės vedėja)** – pildo ESVKG posėdžio protokolus, ruošia dokumentus reikalingus pateikti atsakingoms institucijoms.

VII SKYRIUS VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Mokyklos direktorius siekdamas užtikrinti darbuotojų saugumą toliau vykdant svarbiausias veiklos sritis (mokinių švietimo ir ugdymo) po gresiančios ar susidariusios ekstremalios situacijos, priima sprendimą dėl veiksmų, reikalingų veiklai tęsti. Mokyklos veikla yra tęsiama:

1. Kai įvykis dėl kurio buvo sustabdyta veikla yra likviduotas ir nebėra pavojaus joje esančių darbuotojų sveikatai ir gyvybei.

2. Kai yra galimybė veiklą tęsti dalyje Mokyklos patalpų ir tai nekelia pavojaus jose esančių darbuotojų sveikatai ir gyvybei.

3. Kai yra galimybė veiklą vykdyti kitoms įstaigoms priklausančiose patalpose.

Nustačius pavojingos užkrečiamosios ligos atvejį darbuotojų tarpe dezinfekuojamos patalpos, kuriose buvo užsikrėtęs asmuo. Ribojamas mokinių, lankytojų patekimas į Mokyklos patalpas. Esant dideliame susirgimų skaičiui steigėjo ar valstybiniu lygmeniu paskelbus rekomendacijas keičiamas Mokyklos veiklos organizavimas.

Sanitarinio švarinimo organizavimas. Cheminio ar radiacinio Mokyklos teritorijos užterštumo atvejais, žmonių sanitarinis švarinimas atliekamas (taršos pašalinimas nuo kūno, perrengimas švariais drabužiais) buitinėse patalpose.

Sanitarinio švarinimo materialinį techninį aprūpinimą organizuoja Mokyklos direktoriaus pavaduotojas ūkiui.

Aplinkos atstatymo priemonės. Priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą

apsprendžia direktorius kartu su kitais ESVKG nariais, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

Veiklos atnaujinimas. Veiklos atnaujinimui būtina:

1. Pakeisti pažeistus įrengimus, įrenginius, talpas, vamzdynus, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas.

2. Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus.

3. Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti veiklą.

4. Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

Mokyklos ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus koordinuoja ir organizuoja **ESVKG nariai**.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Plano tikslinimas – plane esančios informacijos pakeitimas ir (ar) papildymas. Ilgainiui gali keistis ūkio subjektai, Mokyklos darbuotojai, jų telefonų numeriai, materialinių išteklių suvestinėse, schemose pateikti duomenys ir t. t. Tikslinimo procedūra atliekama ne rečiau kaip **vieną kartą per metus**. Patikslinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms.

Plano atnaujinimas – procesas, kai planas yra peržiūrimas iš esmės. Jį rekomenduojama atlikti **vieną kartą per 3 metus** arba anksčiau, atsižvelgiant į Mokyklos civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksniai (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą). Plano atnaujinimai turi būti suderinti su institucijomis, įtrauktomis į planą. Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai) išsiunčiamos į planą įtrauktoms institucijoms.

DRUSKININKŲ „ATGIMIMO“ MOKYKLOS

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI

DRUSKININKŲ „ATGIMIMO“ MOKYKLOS GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Rizikos analizės tikslas

Druskininkų „Atgimimo“ mokyklos (toliau – Mokykla) galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189, LR Vyriausybės 2024 m. Nacionaline rizikos analize.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

1.2. Rizikos analizės etapai

Rizikos analizė buvo atlikta šiais etapais:

1. Nustatyti galimi pavojai.
2. Atliktas rizikos vertinimas.
3. Nustatytas rizikos lygis ir jos priimtinumai (priimtina ar nepriimtina).

Buvo taikyti praktikoje naudojami kiekybiniai ir kokybiniai rizikos vertinimo metodai ir kriterijai.

Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, bus naudojami:

1. Rengiant Mokyklos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.
2. Rengiant Mokyklos Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

1.3. Pagrindinės sąvokos

Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai,

gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiama ekstremalioji situacija.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelti didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė – tai procedūrų sistema, skirta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos šaltinių nustatymui bei įvertinimui.

Galimas pavojus – objektas ar reiškinys, esant tam tikroms aplinkybėms galintis kelti grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizika – gamtinio, techninio, socialinio ir (ar) kitokio pobūdžio veiksniai, dėl kurių gali kilti įvykis, ekstremalusis įvykis, ypatingas įvykis, ekstremalioji situacija ar krizė ir dėl to sutrikti arba nutrūkti būtinųjų paslaugų teikimas ir kurių įvertis išreiškiamas padarinių masto ir tikimybės jiems kilti santykiu.

Rizikos vertinimas – rizikos identifikavimo, analizės, jos masto ir įtakos gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms atlikti įvertinimo procesas.

Priimtina rizika – rizikos lygis, dėl kurio nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo.

Labai didelė ar didelė rizika – rizikos lygis, dėl kurio reikėtų atkreipti dėmesį ir sustiprinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms bei numatyti prevencines priemones joms išvengti.

II SKYRIUS GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

Galimi pavojai nustatyti remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais.

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė Mokyklos darbuotojų ir mokinių gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Pirmiausia nustatyti visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti pavojai, kurie gali kilti Mokykloje:

1. Dėl geografinės padėties.
2. Dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų.

3. Dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys).

4. Dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

Toliau nustatyti pavojai, kurie gali kilti už Mokyklos ribų, bet turėti padarinių (poveikį) darbuotojų ar gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, veiklos tęstinumui.

Nustatyti galimi pavojai surašyti į 1 lentelę, nurodyta jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, pateiktos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti), užpildytos 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

NUSTATYTŲ GALIMŲ PAVOJŲ APIBŪDINIMAS

1 lentelė

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1.	Gaisras	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
2.	Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Žmogaus veikla
3.	Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Žmogaus veikla
4.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Įstaigos pastatai, darbuotojų gyvenamosios vietos	Gamtinės kilmės
5.	Įstaigos pastatų ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Įstaigos pastatai	Žmogaus veikla, techninis įvykis
6.	Labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės
7.	Kitas gamtinis, techninis ar socialinis įvykis	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Įstaigos pastatai	Transportuojant pavojingą krovinį
9.	Rastas sprogmuo	Įstaigos ar šalia esanti teritorija	Pasaulinių karų liekanos
10.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Įstaigos pastatai	Techninio pobūdžio avarija elektros tinkluose
11.	Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Įstaigos pastatai	Techninio pobūdžio avarija

			komunaliniuose tinkluose
12.	Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija, darbuotojų gyvenamosios vietos	Techninio pobūdžio avarija
13.	Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus)	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija, darbuotojų gyvenamosios vietos	Tyčinė žmogaus veikla, politiniai ir savanaudiški ekonominiai siekliai
14.	Melagingi pranešimai	Įstaigos pastatai	Žmonių veikla
15.	Kibernetinės atakos	Įstaigos pastatai	Žmonių veikla
16.	Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija, darbuotojų gyvenamosios vietos	Transportuojant pavojingą krovinį

III SKYRIUS RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal Rekomendacijose pateiktus galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

GALIMO PAVOJAUS TIKIMYBĖS (T) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

2 lentelė

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	Labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	Didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	Vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	Maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	Labai maža tikimybė	1

Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) Mokykloje:

1. Darbuotojų, gyvybei ir sveikatai (P1).
2. Turtui ir aplinkai (P2).
3. Veiklos tęstinumui (P3).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotųjų darbuotojų, skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi:

1. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai.
2. Galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) Mokyklos veiklos tęstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) DARBUOTOJŲ GYVYBEI IR SVEIKATAI (P1)

3 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti darbuotojų ir mokinių skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotųjų darbuotojų ir mokinių)
Gaisras	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Grasimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar mokinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar mokinių evakuota
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ar mokinių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ar mokinių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ar mokinių evakuota
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Labai smarkus vėjas, uraganas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Kitas gamtinis, techninis ar socialinis įvykis	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota
Rastas sprogmuo	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar mokiniai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar mokinių evakuota

Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus)	Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ar mokinių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ar mokinių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ar mokinių evakuota
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ar mokinių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ar mokinių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ar mokinių evakuota
Melagingi pranešimai	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Kibernetinės atakos	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar mokinių evakuoti nereikia

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) TURTUI (P2)

4 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai
Gaisras	Sugriautos pastato konstrukcijos, aplietos patalpos, sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Įstaigai – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sugadintas inventoriųs likviduojant teroro akto pasekmes	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Graslinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Sugadintas inventoriųs vykdant sprogmens, pavojingos medžiagos paiešką	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sugadintas inventoriųs atliekant patalpų dezinfekciją	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

Labai smarkus vėjas, uraganas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Įstaigai – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis ar socialinis įvykis	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sugadintas inventoriųs atliekant patalpų valymą	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Rastas sprogmuo	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Sugadintas inventoriųs	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė)	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventoriųs	Įstaigai – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Laikinas veiklos nutrūkimas, apribojimas, turto praradimas arba sugadinimas	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Melagingi pranešimai	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Kibernetinės atakos	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	Laikinas veiklos nutrūkimas, apribojimas, turto praradimas arba sugadinimas	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) APLINKAI (P2)

5 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
1	2	3	4	5	6
Gaisras	Nežymus	Nėra	Nėra	Nežymus	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Graslinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Labai smarkus vėjas, uraganas	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis ar socialinis įvykis	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Taip	Nėra	Nežymus	Augalijos sužalojimas, sunaikinimas	Mažiau nei 5 proc. turto vertės

Rastas sprogmuo	Nėra	Nėra	Nėra	Nežymus	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nėra	Nežymus	Nežymus	Nežymus	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliamą grėsmę)	Nežymus	Nežymus	Nežymus	Nežymus	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Taip	Taip	Taip	Taip	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Melagingi pranešimai	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Kibernetinės atakos	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	Yra	Yra	Yra	Yra	Mažiau nei 5 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) VEIKLOS TĘSTINUMUI (P3)

6 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3
Gaisras	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Grasimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų

Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų
Kitas gamtinis, techninis ar socialinis įvykis	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Rastas sprogmuo	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Melagingi pranešimai	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Kibernetinės atakos	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	Sutrikdomas pedagoginės, administracinės, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

GALIMŲ PADARINIŲ (POVEIKIO) (P) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

7 lentelė

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų, žmonių evakuoti nereikia	Nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojai ir (ar) iki 50 darbuotojų, žmonių evakuota	Ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai, žmonės ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų, žmonių evakuota	Didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų, žmonių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų, žmonių evakuota	Labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų, žmonių ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų, žmonių ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų, žmonių evakuota	Katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Mažiau nei 5 proc. turto vertės	Nereikšmingas	1
Nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	Ribotas	2
Nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	Didelis	3
Nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	Labai didelis	4
Daugiau kaip 40 proc. turto vertės	Katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	Nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	Ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	Didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	Labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	Katastrofinis	5

GALIMŲ PAVOJŲ RIZIKOS ĮVERTINIMAS

8 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3
		Galimi padariniai (poveikis) gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus veiklos tęstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Gaisras	3	3	4	5	9 Didelis	12 Didelis	15 Labai didelis	36 Labai didelis
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	2	2	2	3	4 Vidutinis	4 Vidutinis	6 Vidutinis	14 Vidutinis
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	2	3	1	2	6 Vidutinis	2 Priimtinas	4 Vidutinis	12 Vidutinis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	4	1	3	12 Didelis	3 Priimtinas	9 Didelis	24 Didelis

Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	2	2	2	2 Priimtinas	2 Priimtinas	2 Priimtinas	6 Priimtinas
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	1	3	4	3 Priimtinas	9 Didelis	12 Didelis	24 Didelis
Kitas gamtinis, techninis ar socialinis įvykis	3	2	1	2	6 Vidutinis	3 Priimtinas	6 Vidutinis	15 Vidutinis
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	2	2	2	3	4 Vidutinis	4 Vidutinis	6 Vidutinis	14 Vidutinis
Rastas sprogmuo	2	2	1	2	4 Vidutinis	2 Priimtinas	4 Priimtinas	10 Vidutinis
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 Priimtinas	2 Priimtinas	2 Priimtinas	6 Priimtinas
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 Priimtinas	2 Priimtinas	2 Priimtinas	6 Priimtinas
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė)	3	4	3	3	12 Didelis	9 Didelis	9 Didelis	30 Didelis
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	4	4	3	3	16 Labai didelis	12 Didelis	12 Didelis	40 Labai didelis
Melagingi pranešimai	5	1	1	2	5 Vidutinis	5 Vidutinis	10 Didelis	15 Vidutinis

Kibernetinės atakos	4	1	1	2	4 Priimtinas	4 Priimtinas	8 Vidutinis	16 Vidutinis
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	4	1	3	3	4 Priimtinas	12 Didelis	12 Didelis	28 Didelis

IV SKYRIUS RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuotas pagal formulę $R = T \times P$ (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis)). Gautos reikšmės įrašytos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

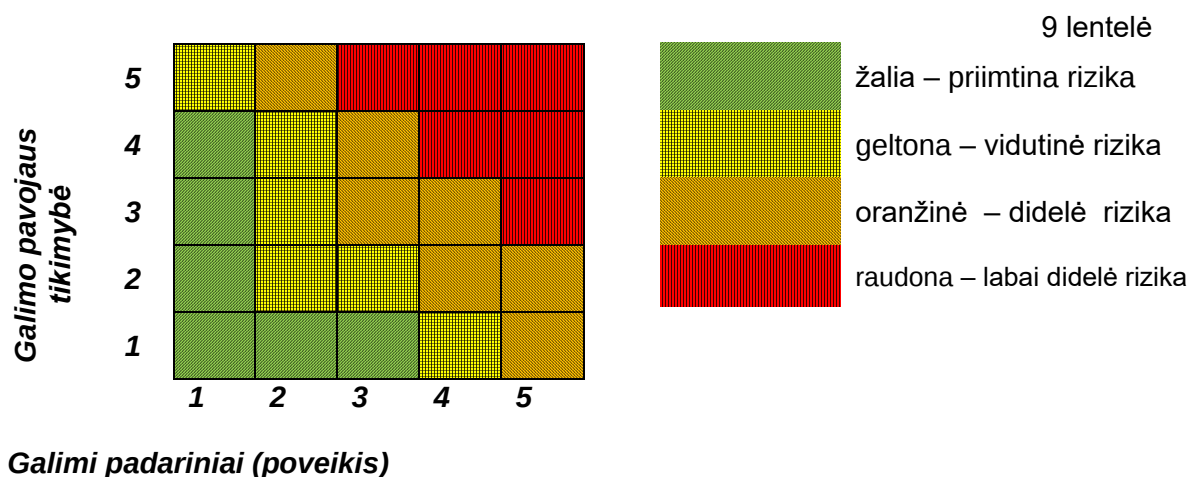
1. Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir gyvybei ir sveikatai lygis (R1).
2. Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2).
3. Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3).

Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatytas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašytas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

8 lentelės 10 skiltyje įrašytas bendras rizikos lygis, kuris gautas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys panaudoti sudarant galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį (10 lentelė). Galimais pavojais prioriteto tvarka laikomi:

1. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės.
2. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį).
3. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės.
4. Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

RIZIKOS LYGIO (R) NUSTATYMAS

GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS PRIORITETO TVARKA

10 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	4	40 Labai didelis
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	4	28 Didelis
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius		
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	4	40 Labai didelis
Gaisras	3	36 Labai didelis
Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė)	3	30 Didelis
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	4	28 Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	24 Didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	24 Didelis
Melagingi pranešimai	5	15 Didelis
Pavojai, kurie yra didelės tikimybės		
Melagingi pranešimai	5	15 Didelis
Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje	4	40 Labai didelis
Užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis	4	28 Didelis
Kibernetinės atakos	4	16 Vidutinis
Pavojai, kurie sukelia vidutinius padarinius		
Kibernetinės atakos	4	16 Vidutinis

Kitas gamtinis, techninis ar socialinis įvykis	3	15 Vidutinis
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	2	14 Vidutinis
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	2	14 Vidutinis
Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	2	12 Vidutinis
Rastas sprogmuo	2	10 Vidutinis
Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka		
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	6 Priimtinas
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	6 Priimtinas
Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	6 Priimtinas

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelė, didelė ar vidutinė rizika**:

1. Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė).
 2. Gaisras.
 3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.
 4. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis.
 5. Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas.
 6. Labai smarkus vėjas, uraganas.
 7. Branduolinė avarija Baltarusijos atominėje elektrinėje.
 8. Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas).
 9. Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis.
 10. Elektros energijos tiekimo nutraukimas.
 11. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga).
- Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Mokyklos

Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane.

Šios priemonės:

1. Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).

2. Gerina Mokyklos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.

3. Didina Mokyklos darbuotojų saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelė ar didelė rizika:

1. Pavojus valstybės saugumui (kariniai veiksmai, oro pavojus, bepiločių orlaivių keliama grėsmė).

2. Gaisras.

3. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.

4. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis.

5. Pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas.

6. Labai smarkus vėjas, uraganas.

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Mokyklos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

Pavojai, kuriems nustatyta **priimtina rizika**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems, darbuotojų, mokinių ir lankytojų saugumą.

**DRUSKININKŲ SAVIVALDYBĖJE ESANČIŲ CIVILINĖS SAUGOS
SISTEMOS PAJĖGŲ, SAVIVALDYBĖS ESOC, SAVIVALDYBĖS DARBUOTOJŲ,
ATSAKINGŲ UŽ CIVILINĖS SAUGOS FUNKCIJOS VYKDYMĄ, KONTAKTINIAI
DUOMENYS**

SUBJEKTO PAVADINIMAS	KONTAKTAI
Bendrasis pagalbos centras	Tel. 112
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Situacijų koordinavimo skyrius Švitrigailos g. 18, Vilnius	Tel. (0 70) 75 75 11 El. p. ems@vpgt.lt
Radiacinės saugos centro Vilniaus skyrius Kalvarijų g. 153, Vilnius	Tel. (0 52) 36 19 36 El. p. rsc@rsc.lt
Ekstremaliųjų sveikatai situacijų centras Didžioji g. 7, Vilnius	Tel. (0 37) 28 22 44 El. p. info@essc.sam.lt Budintis specialistas poilsio laiku Tel. (0 37) 28 22 44
Nacionalinis visuomenės sveikatos centas Alytaus departamentas Savanorių g. 4, Alytus	Tel. (0 315) 41 03 50 El. p. alytus@nvsc.lt
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Alytaus departamentas Statybininkų g. 73, Alytus	Tel. (0 315) 56 728 El. p. alytus@vmvt.lt
PAGD Alytaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba Suvalkų g. 34, Alytus	Tel. 112, El. p. alytus.pgv@vpgt.lt
PAGD prie VRM Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo valdybos civilinės saugos skyriaus viršininkas Švitrigailos g. 18, Vilnius	Tel. (0 70) 75 75 44 El. p. donatas.gurevicius@vpgt.lt
Druskininkų policijos komisariatas Vytauto g. 41, Druskininkai	tel. (0 313) 59 0578, 8 700 65 531, el. p. gintaras.krasnickas@policija.lt
VšĮ Druskininkų ligoninė Sveikatos g. 30, Druskininkai	Tel. (0 313) 59 130 El. p. ligonine@druskligonine.lt

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Vilniaus rajono aplinkos apsaugos skyrius Žemaitės g. 6, Vilnius	Tel. 112, (0 68) 61 89 22 El. p. info@aad.am.lt
Viešojo saugumo tarnyba prie VRM Vilniaus dalinys M. K. Paco g., Vilnius	Tel. (0 52) 71 92 60, (0 52) 12 31 61 El. p. vd.budetojas@vstarnyba.lt
SAM Ekstremalių situacijų sveikatai centras M. K. Čiurlionio g. 23, Kaunas	Tel. (0 37) 28 22 44 El. p. info@essc.sam.lt
Avarinės tarnybos	
UAB „LITESKO“ FILIALO „DRUSKININKŲ ŠILUMA“ Pramonės g. 7, Druskininkai	Tel. (0 313) 53 772 El. p. info@druskininkai.litesko.lt
Elektros avarinė tarnyba UAB „ESO“ Laisvės pr. 10, Vilnius	Tel. 1852
UAB „Druskininkų vandenys“ M. K. Čiurlionio g. 115 g. 11, Druskininkai	Tel. (0 313) 52 415 El. p. info@drusvand.lt
Ukmergės rajono CSS subjektai	
Druskininkų savivaldybės administracija Vilniaus al. 18, Druskininkai	Tel. (0 313) 51 233 El. p. info@druskininkai.lt
Druskininkų savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras (ESOC) Vilniaus al. 18, Druskininkai	Tel. (0 313) 40 104 El. p. info@druskininkai.lt

ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	ESVKG nariai	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono Nr.
1.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės vadovas	Direktorė	Jolita Petkevičienė	+370 679 15521
2.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams, informacijos apie įvykį įstaigoje perdavimą (pastovų teikimą) atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui, kitiems civilinės saugos sistemos subjektams (savivaldybės administracijai, švietimo skyriui ir t. t.)	Direktoriaus pavaduotoja ūkiui	Ieva Mardosienė	+370 668 44801
3.	Atsakingas už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą.	Direktoriaus pavaduotoja ūkiui	Ieva Mardosienė	+370 668 44801
4.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas už pradinės mokyklos ir Menų pastatė besimokančių mokinių ir darbuotojų evakavimo proceso koordinavimą, mokinių ir darbuotojų saugumo užtikrinimą evakavimo vietose, evakuotų žmonių registravimą	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	Silvija Kazakevičienė	+370 674 44905
5.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas už pagrindiniame pastate besimokančių mokinių ir darbuotojų evakavimo proceso koordinavimą, auklėtinių ir darbuotojų	Direktoriaus pavaduotoja ugdymui	Janina Jonušauskaitė	+370 611 24733

	saugumo užtikrinimą evakavimo vietose, evakuotų žmonių registravimą			
6.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas už informacijos perdavimą mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams)	Direktoriaus pavadootoja ugdymui	Loreta Šilanskienė	+370 611 18192
7.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas už dokumentų administravimą	Raštinės vedėja	Jurgita Baltuškonienė	+370 601 41321
8.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas už ryšio priemonių (interneto, intraneto, laidinio, mobilaus ryšio) kokybišką darbą	IT specialistas	Žydrius Janulevičius	+370 622 31630
9.	Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės narys, atsakingas mokinių ir darbuotojų perspėjimą dėl evakavimo.	Budėtojai	Vytauto g. 22A (Loreta Bubnelienė ir Ramūnas Stravinskas)	+370 601 41438
			M. K. Čiurlionio g. 92 (Kristina Kurlavičiūtė ir Tomas Dzikevičius)	+370 660 14945
Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupės darbo vieta			Direktoriaus kabinetas	

Mokyklos vadovo kontaktiniai duomenys

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Jolita Petkevičienė	Direktorė	–	+370 679 15521	jolita.petkeviciene@atgimimomokykla.lt

Darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, kontaktiniai duomenys

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Ieva Mardosienė	Direktoriaus pavadootoja ūkiui	–	+370 668 44801	ieva.mardosiene@atgimimomokykla.lt

DRUSKININKŲ „ATGIMIMO“ MOKYKLOS

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

Eil. Nr.	Materialinių priemonių pavadinimas*	Materialinių priemonių kiekis (vnt.)				Techniniai duomenys	Už materialinių priemonių išdavimą atsakingo asmens kontaktai	Galimas pavojus, kuriam likviduoti ir jo galimiems padariniams šalinti skirta priemonė	Saugojimo vieta
		poreikis	turimas kiekis	trūkstamas kiekis	numatomas (trūkstamų materialinių priemonių) apsirūpinimo šaltinis				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Vienkartines medicinines kaukes		350				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Išstaigos sandėlio patalpose
2	Respiratoriai 3M		70				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Išstaigos sandėlio patalpose
3	Vienkartinės pirštinės		300				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Išstaigos sandėlio patalpose
4	Bekontakčius termometrai		3				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Išstaigos sandėlio patalpose
5	Gesintuvai Vytauto g. 22A		9				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Evakuacijos planuose nurodytoje vietoje
6	Gesintuvai M. K. Čiurlionio g. 92		21				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Evakuacijos planuose nurodytoje vietoje

7	Pirmos pagalbos rinkiniai		4				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		2 vnt. įstaigos sandėlio patalpose, 2 vnt. 7 kab. (sveikatos specialistės kab.)
8	Pirmos pagalbos rinkiniai Vytauto g. 22A		6				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		PUG klasėse, sporto salėje, valgykloje
9	Pirmos pagalbos rinkiniai M. K. Čiurlionio g. 92		4				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Technologijų kab., sporto salė, valgykla
10	Turima technika (automobiliai autobusiukai, krautuvai, sunkvežimiai ir kt.)		2				Direktoriaus pavaduotojas ūkiui tel. +37066844801		Vidiniame kieme

DRUSKININKŲ „ATGIMIMO“ MOKYKLOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS EKSTREMALIAI SITUACIJAI (gaisras, avarija)

Kiekvienas asmuo, pastebėjęs gaisrą ar avariją, privalo:

1. Informuoti aplinkinius apie gaisrą, avariją žodžiu, šaukiant „**gaisras**“ ar „**avarija**“.

2. Nedelsiant pranešti direktoriaus pavaduotojui ūkiui pagrindiniame pastate, direktoriaus pavaduotojui ugdymui – pradinio ugdymo pastate, kuris operatyviai pasitelkia į pagalbą pagalbinį (-ius) darbininką (-us). Pavaduotojas ūkiui nedelsiant informuoja direktorių.

3. Direktoriaus pavaduotojas ūkiui, įsitikinęs gaisro tikrumu (nustatęs gaisro židinio vietą, galimas jo plitimo kryptis, pavojų gaisro zonoje) tampa laikinuoju gaisro gesinimo vadovu ir vadovauja gaisro likvidavimo darbams. Informavęs darbuotojus ir asmenis esančius Mokykloje apie kilusį gaisrą, duoda nurodymus nedelsiant pašalinti iš gaisro vietos ar netoli jos esančius asmenis, nedalyvausiančius gaisro gesinime.

4. Įsitikinus ar esant įtarimui, kad gali nepavykti savo pajėgomis likviduoti gaisro, direktoriaus pavaduotojas ūkiui privalo apie gaisrą nedelsiant pranešti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo pajėgoms skubiuoju pagalbos telefonu 112 ir pateikti šią informaciją apie įvykį:

- kur įvyko: Druskininkų „Atgimimo“ mokykla – adresu Vytauto g. 22 ar M. K. Čiurlionio g. 92;

- gaisro ar kitai ekstremaliai situacijai, įvykio vieta;
- kas įvyko (įvykio pobūdį);
- kada įvyko (laikas);
- grėsmė žmonėms, turtui, aplinkai;
- situacijos kaitą;
- pranešusiojo duomenys (vardas, pavardė, telefono Nr., buvimo vieta).

5. Budėtojai ir ūkiui darbuotojai atrakina visas duris.

6. Darbuotojai, išgirdę informaciją apie gaisrą (trys ilgi skambučiai su trumpomis pertraukomis tarp jų) nepanikuojant, turi nedelsiant uždaryti langus ir išeiti iš pastato vadovaudamiesi evakuaciniais ženklais ir evakuacijos planu, kuris kabo kiekviename aukšte.

7. Už mokinių evakavimą atsakingas tas pedagogas, kuris tuo metu veda pamoką ar kitą ugdomąją veiklą. Jis privalo išlaikyti ramybę, nuraminti mokinius ir organizuotai išvesti mokinius iš pastato artimiausiu saugiu evakuacijos keliu, užtikrinant, kad mokiniai neatsiliktų ir negrižtų į patalpas, o pasiekus susirinkimo vietą – patikrinti mokinių skaičių ir apie evakuacijos rezultatus informuoti direktoriaus pavaduotoją ugdymui (pamokoje buvo toks skaičius mokinių, sėkmingai evakavosi toks mokinių skaičius).

8. Evakuacinių išėjimų vietos pažymėtos žalios spalvos ženklais (rodyklėmis, užrašu).

9. Evakuacijos planuose pagrindiniai evakuaciniai išėjimai pažymėti žalia linija, atsarginiai – žalia punktyrine linija.

10. Jeigu evakuacijos metu visi keliai vienodai saugūs (**nematyti nei ugnies, nei dūmų**) visi išeina per artimiausią evakuacinį išėjimą.

11. Jeigu reikia eiti per uždūmintą patalpą, reikia šliaužti arba eiti **pasilenkus po dūmais, veidą prisidengus drėgnu audeklu**.

12. Jeigu durys, pro kurias reikia eiti uždarytos, turi įsitikinti ar tas kelias saugus, duris praverti lėtai ir jeigu už jų nematyti dūmų, ugnies – eiti toliau link išėjimo.

13. Jeigu iš patalpos išeiti negalima – dūmai ar liepsna užblokavo išėjimus, reikia uždaryti patalpos duris ir pagal galimybes apkamšyti duris drėgnu skuduru ar kitu medžiagos gabalu, kad būtų galima apsisaugoti nuo dūmų.

14. Išėjus iš pastato būtina eiti į stadioną, jei ten nėra gaisro židinio pasekmių (dūmai), miško kelyje į mokyklą arba prie mokyklos paradinio įėjimo. Čia labai svarbu atkreipti dėmesį į vėjo kryptį (nesirinkti uždūmintoje vietoje).

15. Darbuotojai susirinkimo vietoje nedelsiant (per 5 minutes) prisistato kuruojančiam vadovui, kuris pasižymi, kad žmonės sėkmingai evakavosi. Jei žino, praneša apie pasilikusius asmenis mokykloje.

16. Pedagogai, kurie buvo atsakingi už mokinių evakavimą, saugiai atlikus evakuaciją, sutikrina ar visi mokiniai saugiai evakavosi. Informaciją pateikia direktoriaus pavaduotojai ugdymui pagal kuruojamas sritis.

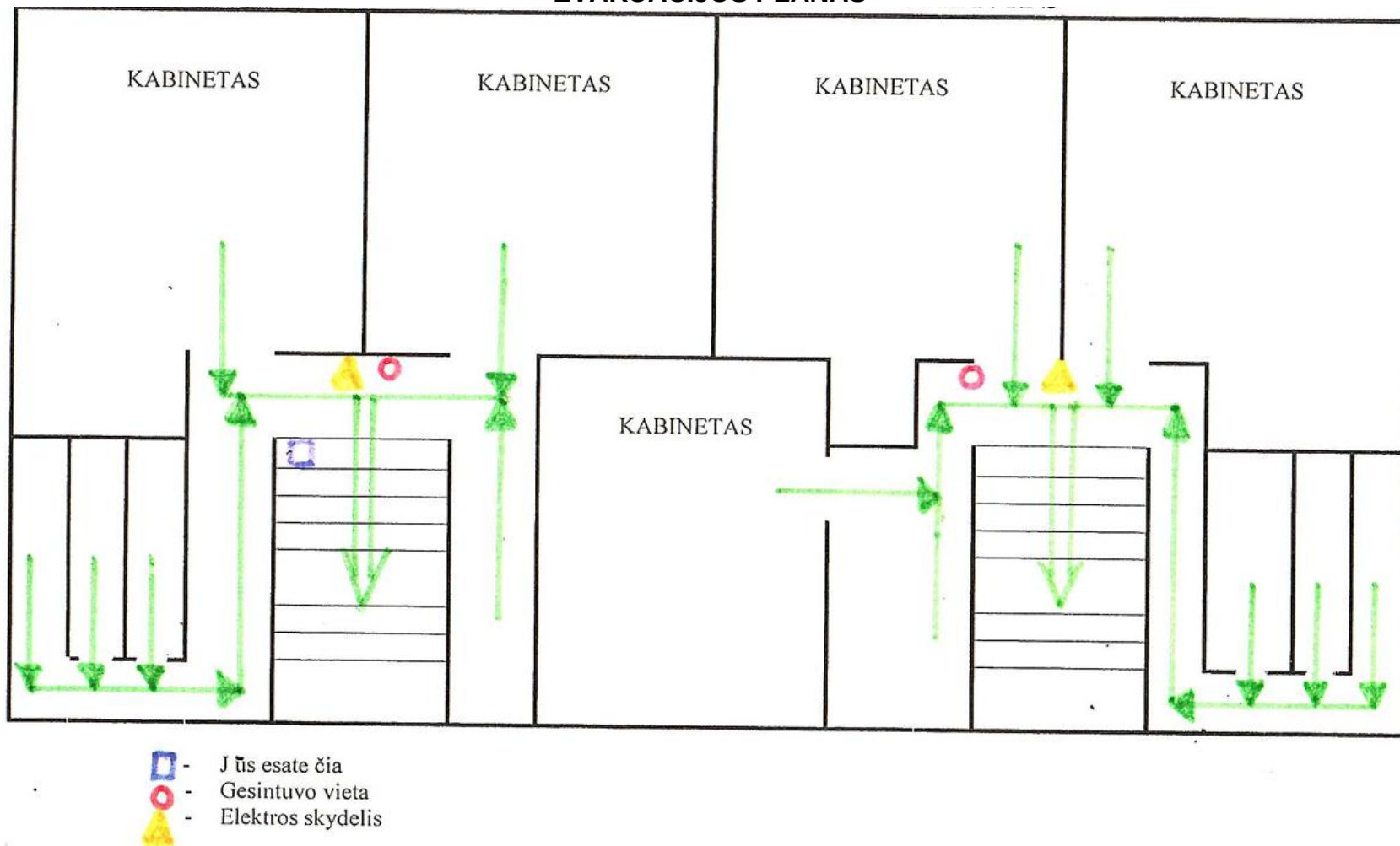
17. Kuruojantys vadovai direktoriaus pavaduotojai ūkiui pateikia informaciją apie evakavusių darbuotojų ir mokinių skaičių.

18. Grįžti į Mokyklą galima tik gavus leidimą iš Mokyklos direktoriaus ar kito jį pavaduojantį administracijos atstovą.

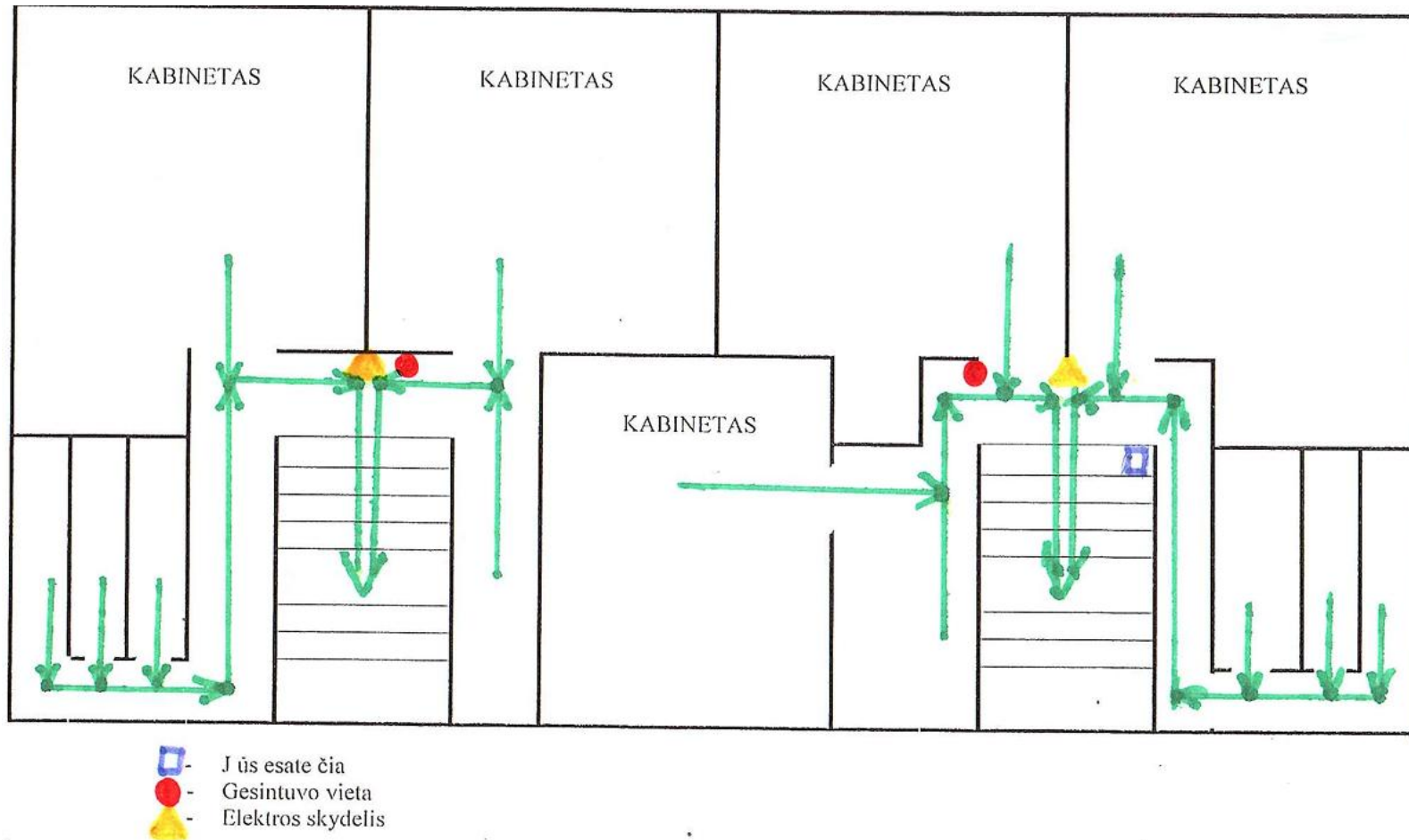
19. Gaisro gesinimo metu neturi trukdyti pareigūnų veiksams.

EVAKAVIMO IŠ MOKYKLOS PATALPŲ (ADRESU VYTAUTO G. 22A) AUKŠTŲ SCHEMAS

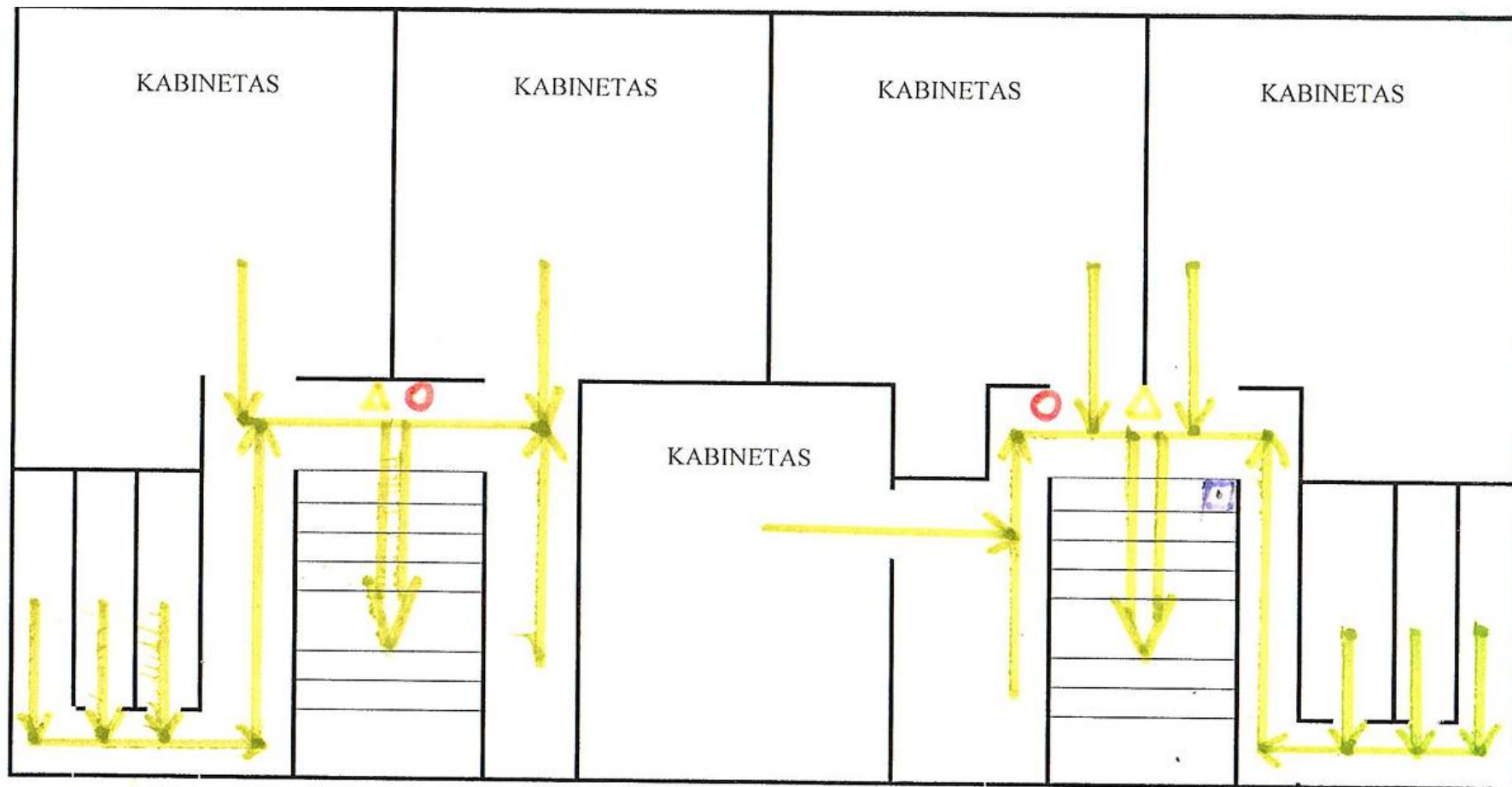
**PIRMO KORPUSO PIRMO AUKŠTO
EVAKUACIJOS PLANAS**

PIRMO KORPUSO ANTRO AUKŠTO EVAKUACIJOS PLANAS

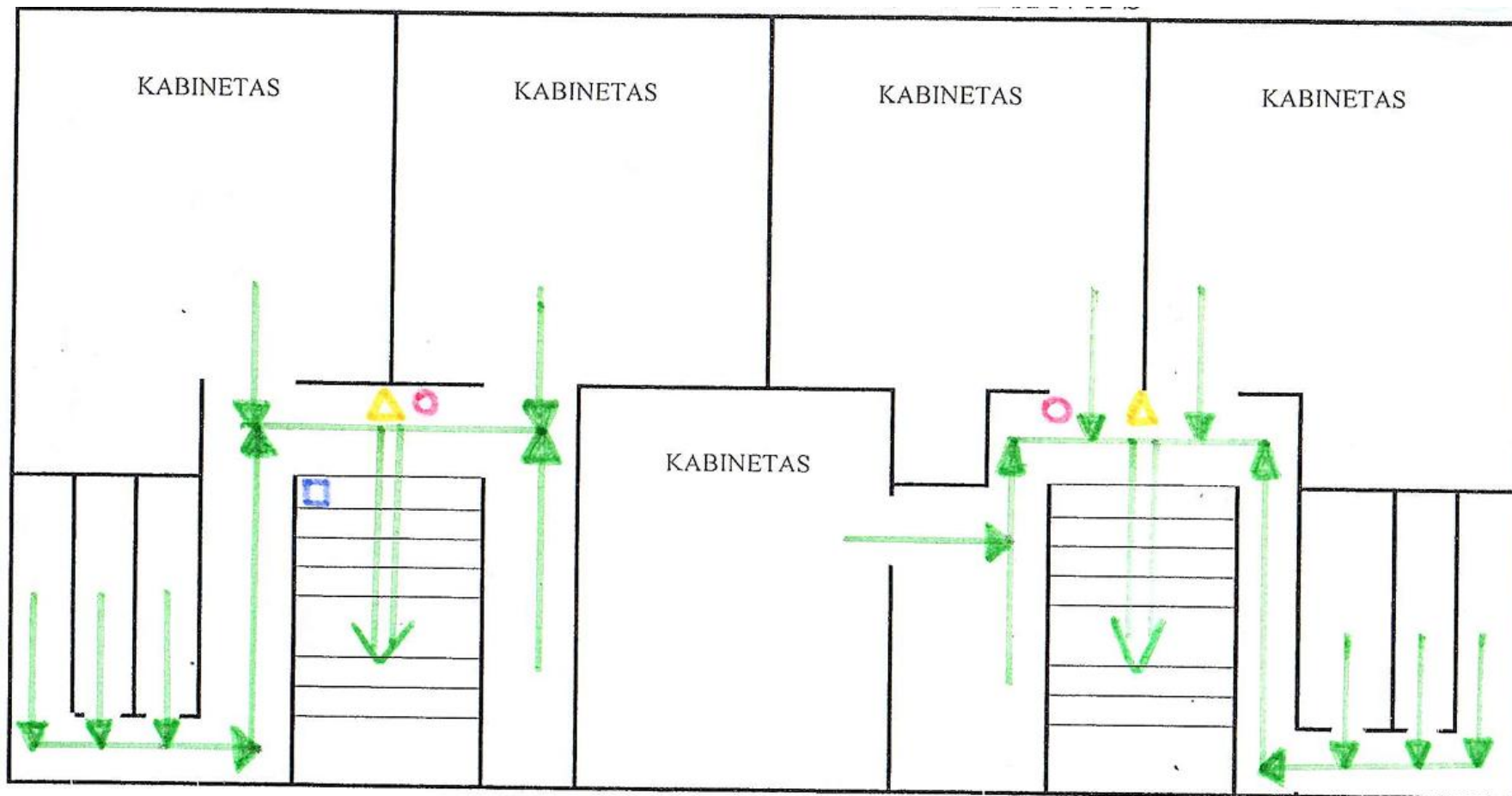

ANTRO KORPUSO PIRMO AUKŠTO EVAKUACIJOS PLANAS

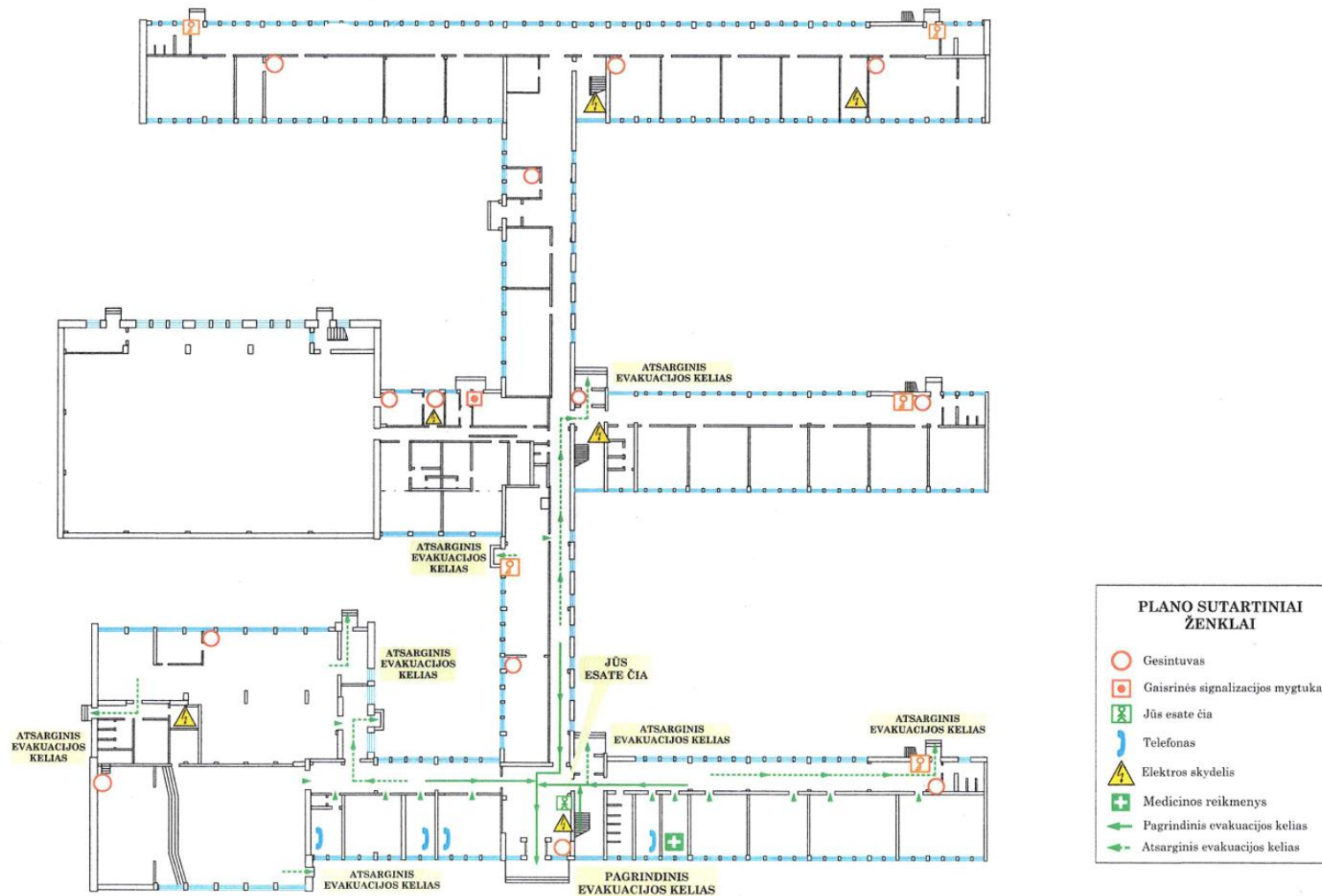
- - Jūs esate čia
- - Gesintuvo vieta
- - Elektros skydelis

ANTRO KORPUSO ANTRO AUKŠTO EVAKUACIJOS PLANAS

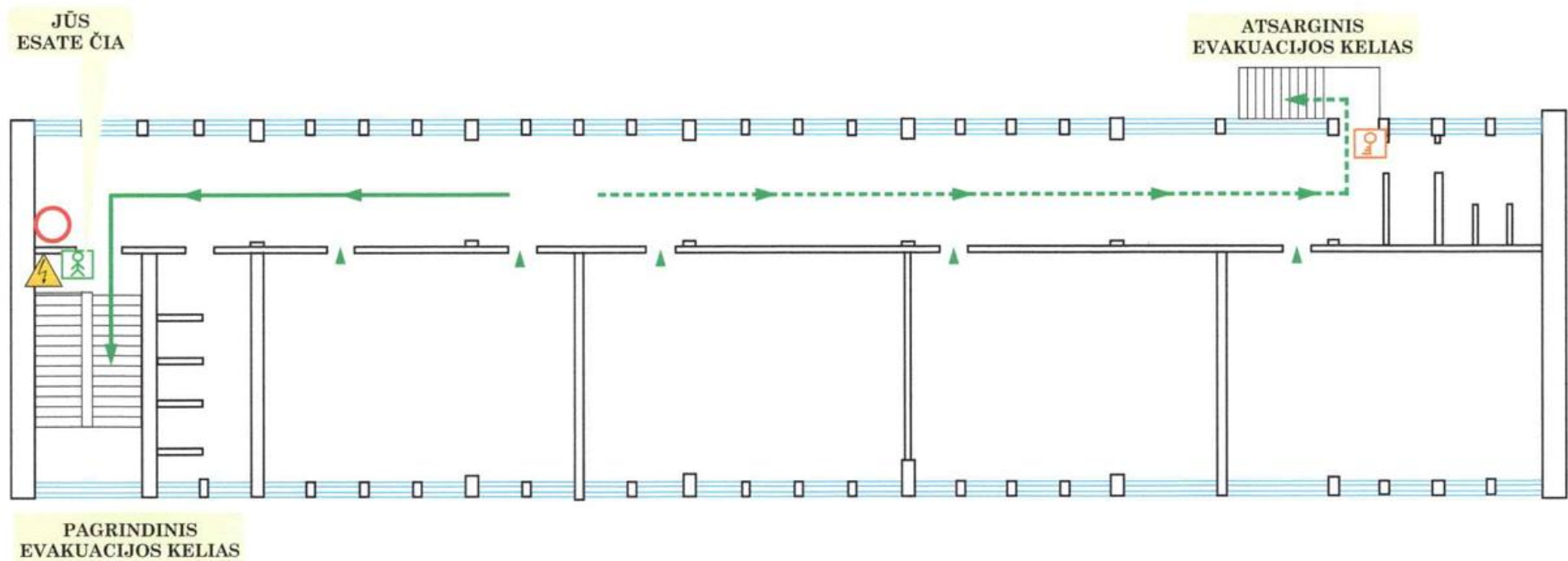
EVAKAVIMO IŠ MOKYKLOS PATALPŲ (M. K. ČIURLIONIO G. 92) AUKŠTŲ SCHEMAS

I AUKŠTO EVAKAVIMO PLANAS

II AUKŠTO 1 KORPUSO EVAKAVIMO PLANAS

KILUS GAISRUI SKAMBINTI 112

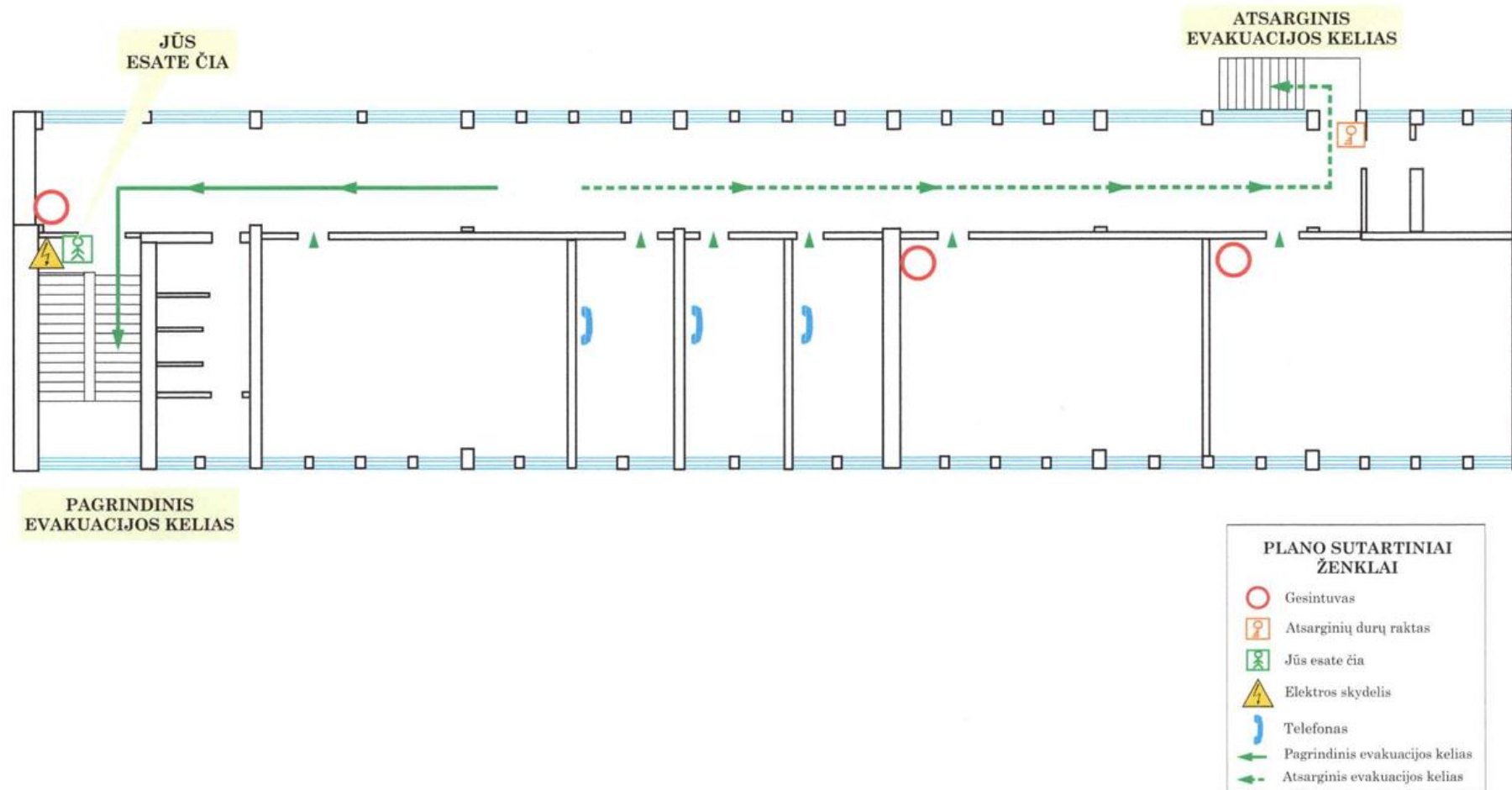

PLANO SUTARTINIAI ŽENKLAI

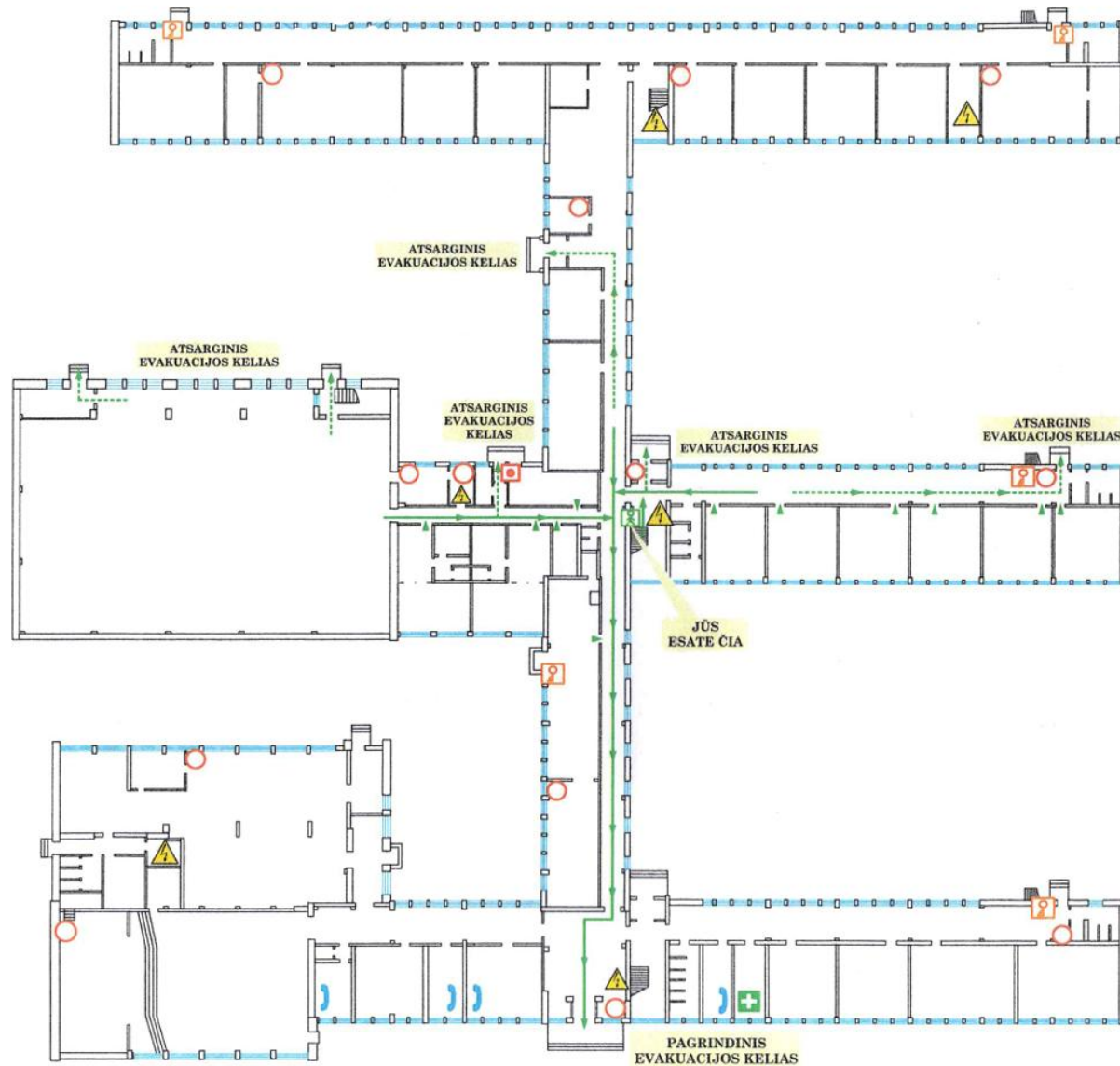
- Gesintuvas
- Atsarginių durų raktas
- Jūs esate čia
- Elektros skydelis
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos kelias

II AUKŠTO 2 KORPUSO EVAKAVIMO PLANAS

KILUS GAISRUI SKAMBINTI 112

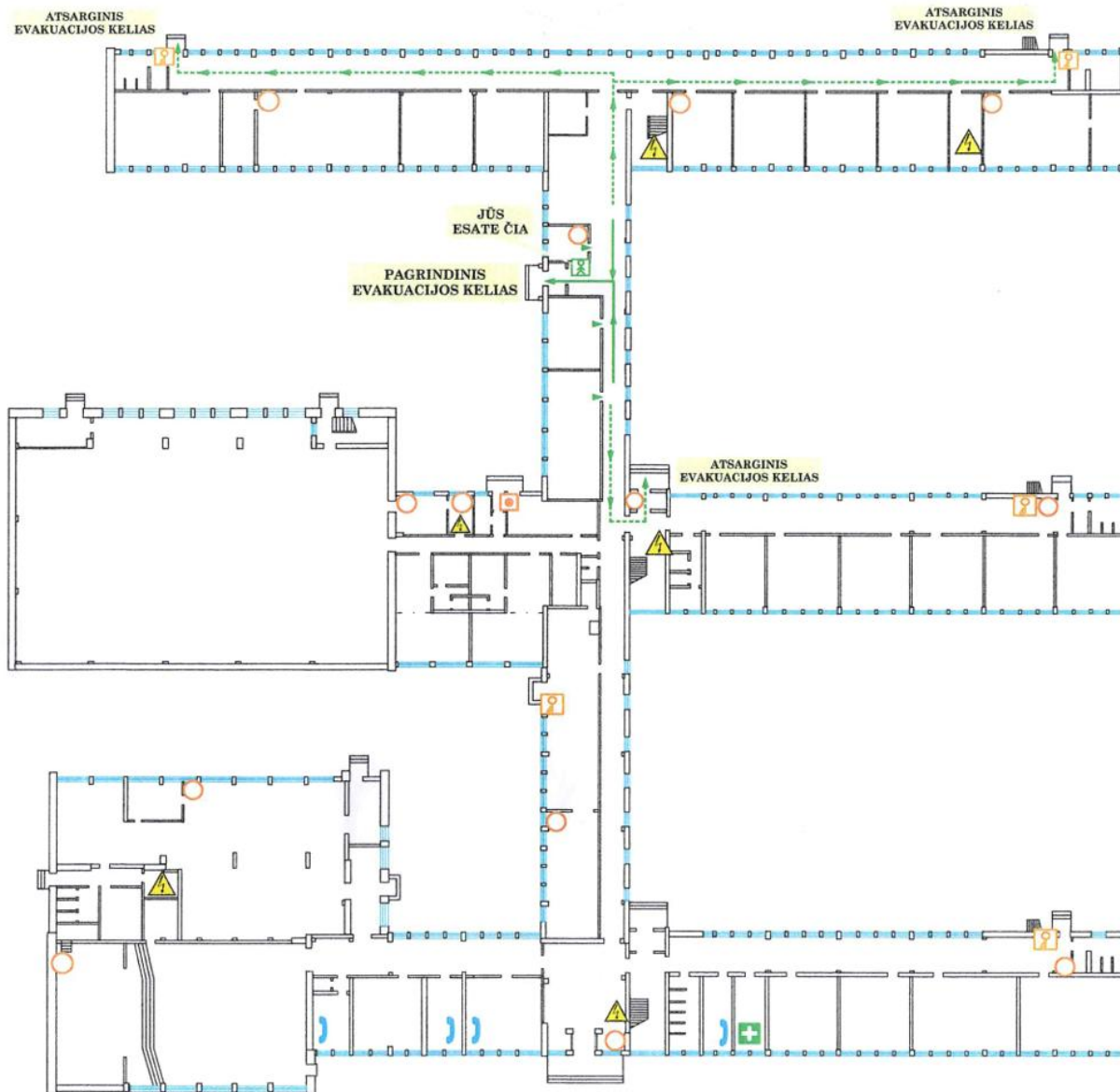
I AUKŠTO EVAKAVIMO PLANAS

PLANO SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Gesintuvas
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
- Jūs esate čia
- Telefonas
- Elektros skydelis
- Medicinos reikmenys
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos kelias

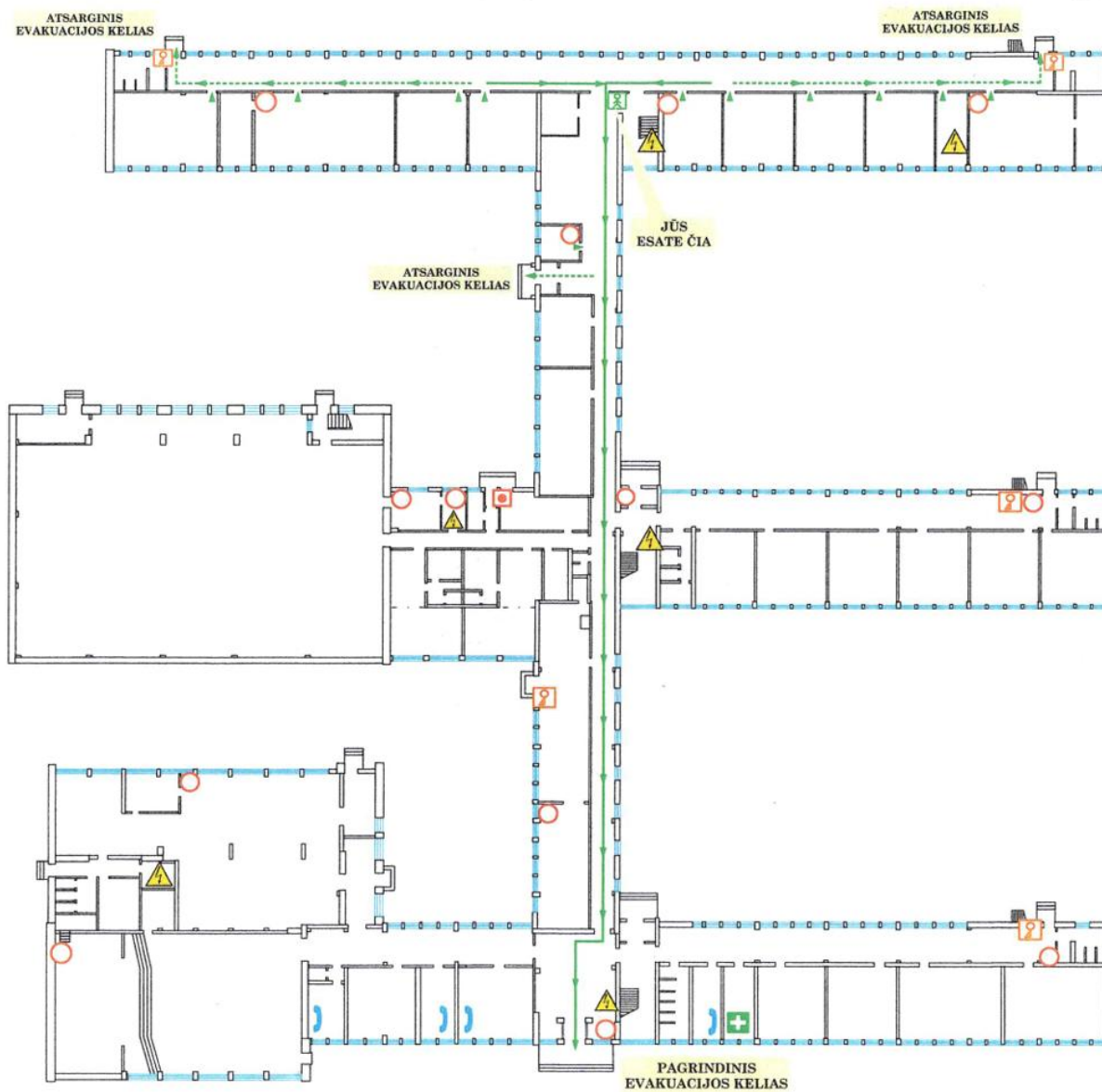
I AUKŠTO EVAKAVIMO PLANAS

PLANO SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Gesintuvas
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
- Jūs esate čia
- Telefonas
- Elektros skydelis
- Medicinos reikmenys
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos kelias

I AUKŠTO EVAKAVIMO PLANAS

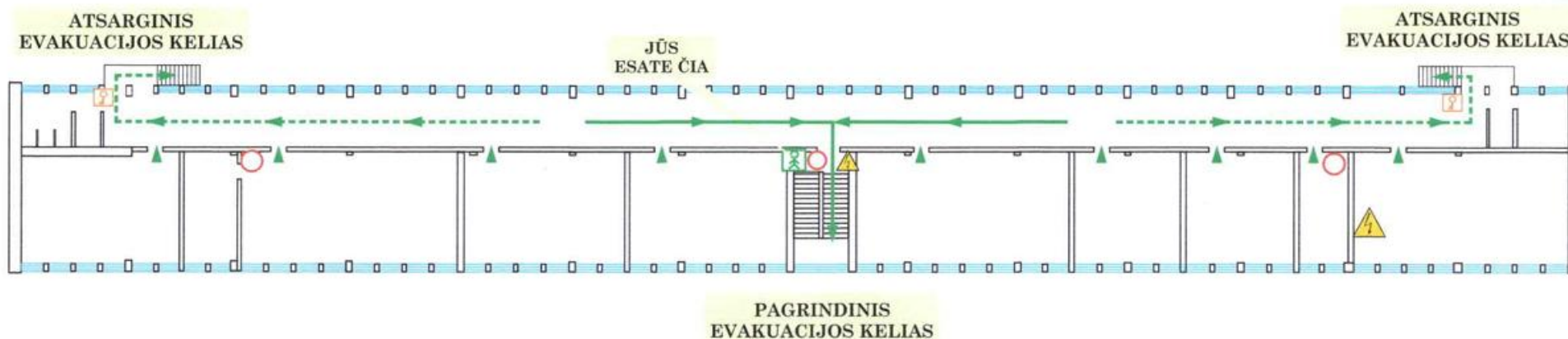

PLANO SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Gesintuvas
- Gaisrinės signalizacijos mygtukas
- Jūs esate čia
- Telefonas
- Elektros skydelis
- Medicinos reikmenys
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos kelias

II AUKŠTO 3 KORPUSO EVAKAVIMO PLANAS

KILUS GAISRUI SKAMBINTI 112

PLANO SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Gesintuvas
- Atsarginių durų raktas
- Jūs esate čia
- Elektros skydelis
- Pagrindinis evakuacijos kelias
- Atsarginis evakuacijos kelias

DRUSKININKŲ „ATGIMIMO“ MOKYKLOS DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS ORO PAVOJUI

Paskelbus signalą „Oro pavojus“, pagrindinis principas – **ne evakuotis iš pastato į lauką, bet kuo skubiau pasitraukti į Mokyklos nustatytas saugias vietas.**

Oro pavojaus metu draudžiama:

- išeiti į lauką;
- būriuotis prie pagrindinių ar kitų Mokyklos išėjimų;
- būti prie langų, stiklinių pertvarų ir išorinių pastato sienų;
- savavališkai palikti paskirtą saugią vietą.

Informacija apie gresiantį ar susidariusį oro pavojų Mokykloje gaunama per oficialias gyventojų perspėjimo ir informavimo priemones: perspėjimo sirenas, trumpuosius perspėjimo pranešimus į mobiliuosius telefonus, Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos kanalus, taip pat iš savivaldybės ir kitų kompetentingų institucijų.

Oro pavojaus perspėjimo pranešimai pagal grėsmės lygį skirstomi į kategorijas:

Signalas	Esmė	Veiksmas
 Baltas	Viskas normalu	Ruošiamės
 Geltonas	Galima grėsmė	Būti viduje, riboti veiklas
 Raudonas	Pavojus realus	Slėptis, nutraukti veiklą
 Geltonas po raudonos	Tiesioginis pavojus sumažėjęs, tačiau situacija dar stebima ir grėsmė gali atsinaujinti.	Vykdomi oficialiai pateikti nurodymai, išlaikomas pasirengimas pakartotiniam oro pavojaus paskelbimui. Sprendimą dėl mokinių išvedimo iš saugių vietų ir veiklos atnaujinimo priima Mokyklos direktorius ar jį pavaduojantis asmuo, vadovaudamasis oficialiai gauta informacija.

BALTAS SIGNALAS (normali situacija) – grėsmių nėra, įprasta veikla.

Administracijos veiksmai:

- užtikrina, kad būtų parengti ir visiems žinomi saugumo planai;
- periodiškai organizuoja mokymus/pratybas;
- stebi situaciją (vieša informacija, institucijų pranešimai).

Pedagogų ir kitų darbuotojų veiksmai:

- dirba įprastu režimu;
- žino evakuacijos ir priedangos planus;
- pastebėję įtartiną situaciją – informuoja administraciją.

Mokinių veiksmai:

- dalyvauja pamokose įprastai;
- susipažinę su pagrindinėmis saugumo taisyklėmis.

 Gaunama GELTONO SIGNALO žinutė į telefonus (padidintas budrumas) – yra potenciali grėsmė (pvz., pastebėti dronai, įspėjimas regione), tačiau tiesioginio pavojaus dar nėra.

ADMINISTRACIJOS VEIKSMAI:

- sustiprina situacijos stebėjimą;
- jeigu gaunamas signalas pertraukos metu, sukviečia visus vaikus į mokyklos patalpą;
- pasiruošia galimam perėjimui į raudoną režimą;
- visas mokyklos duris ir „Šaudyklos“ duris atrakina darbuotojas Žydrūnas Barauskas, jam nesant direktoriaus pavaduotoja ūkiui Ieva Mardosienė (raktai saugomi pas mokyklos budėtoją).
- Vytauto g. rūšio duris ir visas kitas šonines mokyklos duris atrakina mokyklos budėtojas, jam nesant – direktoriaus pavaduotoja ugdymui Silvija Kazakevičienė (raktai saugomi pas mokyklos budėtoją).

PEDAGOGŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ VEIKSMAI:

- užtikrina, kad mokiniai:
 - liktų mokyklos patalpose;
 - būtų lengvai pasiekiami (nepasimestų);
- ribojamos veiklos lauke (atšaukiamos kūno kultūros pamokos lauke ir pan.);
- aptaria su mokiniais saugų elgesį (ramiai, be panikos).

MOKINIŲ VEIKSMAI:

- jeigu yra lauke, sugrįžta į mokyklos pastatus;
- lieka mokyklos patalpose per pertraukas;
- laikosi mokytojų nurodymų.

PAPILDOMOS PRIEMONĖS:

- ant langų užtraukiami roletai, žaliuzės;
- ribojamas pašalinių asmenų patekimas į mokyklą.

GAUNAMA RAUDONO SIGNALO ŽINUTĖ Į TELEFONUS (TIESIOGINIS PAVOJUS) – YRA REALI, TIESIOGINĖ GRĖSMĖ (PVZ., PAVOJINGI OBJEKTAI ORE, NURODYMAS SLĖPTIS).

ADMINISTRACIJOS VEIKSMAI:

- mokyklos direktorius informuoja tėvus apie situaciją TAMO dienyne;
- direktoriaus pavaduotojas ūkiui ir direktoriaus pavaduotojai ugdymui koordinuoja kolektyvinį darbuotojų ir mokinių nukreipimą į priedangą ar kitą saugią aplinką;
- J. Jonušauskaitė, I. Mardosienė, J. Petkevičienė eina į saugią aplinką sporto salėje, L. Šilanskienė – į saugią aplinką valgykloje, S. Kazakevičienė – į pradinės mokyklos rūšį, A. Gaidamavičienė – pradinės mokyklos koridorius;
- direktoriaus pavaduotojai ugdymui priedangose/ saugiose aplinkose patikrina vaikų apskaitą.

PEDAGOGAS, IŠGIRDĘS PRANEŠIMĄ APIE ORO PAVOJŲ:

- nedelsdamas nutraukia pamoką;
- informuoja mokinius, kad jie vykdytų tik mokytojo ir kitų atsakingų darbuotojų nurodymus;
- pasiima mokinių sąrašą arba turi galimybę jį pasiekti elektroniniu būdu;

• primena vaikams pasiimti tik telefonus, jeigu turi, gertuves ir nedelsiant veda mokinius iš klasių į priedangas/saugias aplinkas artimiausiu maršrutu tokia tvarka:

Klasės	Saugios aplinkos / Priedangos vieta
PUG	Pradinės mokyklos (Vytauto g. 22) I aukšto ilgasis koridorius be langų prie sporto salės (geltona signaline juosta ant grindų pažymėtose saugiose zonose).
1 klasės	Pradinės mokyklos (Vytauto g. 22) I aukšto ilgasis koridorius ties administracija be langų (geltona signaline juosta ant grindų pažymėtose saugiose zonose).
2 klasės, 3c klasė	Pradinės mokyklos rūšys (Vytauto g. 22). Išeina per šoninius išėjimus, kad nereiktų eiti per ilguosius koridorius, nes ten jau rinksis kiti vaikai.
3a klasė	Menų mokyklos (Vytauto g. 14) ilgasis koridorius be langų prie kabineto.
5–8 klasės	M. K. Čiurlionio g. 92 sporto salė nuo vidurio link dešinės pusės, koridorius link sporto salės (prie persirengimo kabinetų) ir erdvė prie įėjimo be langų (geltona signaline juosta pažymėtoje saugioje zonoje).
3b, 3d ir 4 klasės	M. K. Čiurlionio g. 92 valgykla, kairė pusė iki kolonų.

• judama sparčiai, tačiau nebėgama ir nesistumdama, laiptinėse ir koridoriuose laikomasi nustatytos judėjimo krypties;

- užtikrina, kad mokiniai neitų prie langų ir nebandytų išeiti iš pastato;
- pasiekęs saugią vietą, nedelsdamas suskaičiuoja mokinius;
- priedangoje/ saugioje aplinkoje informuoja čia esantį pavaduotoją, kiek buvo pamokoje vaikų ir kiek atsivedė.

Nustačius, kad mokinio trūksta, apie tai nedelsiant informuojamas veiksmų koordinatorius. Dingusio ar atsilikusio mokinio paiešką organizuoja tik tam paskirti darbuotojai, įvertinus, ar paiešką vykdyti saugu.

Mokytojui draudžiama palikti savo mokinių grupę ir savarankiškai ieškoti trūkstamo mokinio, išskyrus atvejus, kai taip nurodo veiksmų koordinatorius.

Saugiose vietose mokiniai išdėstomi taip, kad nebūtų užblokuoti praėjimai, durys ir evakavimo keliai.

MOKINIŲ VEIKSMAI:

- vykdo mokytojų ir kitų darbuotojų nurodymus;
- draudžiama grįžti į kabinetus pasiimti asmeninių daiktų;
- sparčiu žingsniu eina paskui pedagogus į priedangas ar saugias aplinkas;
- išlieka ramūs, neatsilieka nuo klasių.

KITŲ DARBUOTOJŲ VEIKSMAI

Eina į arčiausiai esančias priedangas/ saugias aplinkas (žr. aukščiau esanti lentelė) bei padeda pedagogams palydėti vaikus.

MOKINIŲ, TURINČIŲ NEGALIAJĄ AR SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ, SAUGUMAS

Mokiniams, kuriems dėl judėjimo, sveikatos būklės ar kitų individualių poreikių reikalinga pagalba, iš anksto paskiriami juos lydintys darbuotojai.

Šiems mokiniams parenkamas saugiausias ir greičiausias kelias į saugią vietą.

Jeigu mokinio perkėlimui reikalingos specialios priemonės, jų laikymo vietos ir naudojimo tvarka nustatomos iš anksto.

JEIGU ORO PAVOJUS PASKELBIAMAS PERTRAUKOS METU

Mokiniai savarankiškai negrįžta į savo klases.

Visi mokiniai vyksta į artimiausią iš anksto nustatytą saugią vietą, vadovaudamiesi darbuotojų nurodymais.

Koridoriuose, valgykloje, bibliotekoje ar kitose bendrose erdvėse esantys darbuotojai organizuoja mokinių judėjimą į saugias vietas.

Pasiekus saugią vietą, mokiniai grupuojami pagal klases ir atliekama jų apskaita.

JEIGU MOKINIAI YRA LAUKE

Paskelbus oro pavojų, Mokyklos teritorijoje lauke esantys mokiniai ir juos lydintys darbuotojai nedelsdami grįžta į pastatą per artimiausią saugiai pasiekiamą įėjimą ir vyksta tiesiai į nustatytą saugią vietą.

Lauke neorganizuojamas mokinių rikiavimas, susirinkimas ar jų skaičiavimas.

Mokinių apskaita atliekama tik pasiekus saugią vietą.

JEIGU MOKINIAI YRA EKSKURSIJOJE, IŠVYKOJE AR RENGINYJE UŽ MOKYKLOS RIBŲ

Už mokinių saugumą atsako išvykos ar renginio vadovas ir mokinius lydintys darbuotojai.

Gavus informaciją apie oro pavojų:

- nutraukiama vykdoma veikla;
- mokiniai nevedami į atvirą teritoriją;
- vadovaujamas vietos, kurioje tuo metu yra mokiniai, administracijos ir atsakingų institucijų nurodymais;
- ieškoma artimiausios oficialios priedangos arba kitos saugios patalpos (rekomenduojame iš anksto pasižymėti);
- nesant priedangos, pasirenkama patalpa, esanti kuo toliau nuo langų ir išorinių sienų, vadovaujantis „dviejų sienų“ principu.

Pasiekęs saugią vietą, išvykos vadovas suskaičiuoja mokinius ir apie situaciją informuoja Mokyklos kuriojančią vadovą.

Esant tiesioginiam sprogimo ar smūgio pavojui, gulamasi ant grindų, saugoma galva ir kaklas.

Darbuotojai ir mokiniai iš priedangų, saugių aplinkų išeina tik tada, kai gauna pranešimą į telefonus, kad pavojus yra praėjęs.

DARBUOTOJŲ FUNJKCIJOS IR ATSAKOMYBĖ

Atsakingas asmuo / darbuotojas	Funkcijos paskelbus „Oro pavojų“	Pavaduojantis asmuo
Mokyklos direktorius	Priima sprendimą pradėti Mokyklos ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytus veiksmus; koordinuoja visų darbuotojų veiksmus; palaiko ryšį su	Direktoriaus paskirtas / direktorių pavaduojantis asmuo

	savivaldybės ir kitomis atsakingomis institucijomis; priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo proceso organizavimo.	
Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Koordinuoja mokinių ir mokytojų judėjimą jam priskirtoje pastato dalyje; kontroliuoja mokinių perkėlimą į saugias vietas; surenka informaciją apie mokinių skaičių ir trūkstamus mokinius; informaciją perduoda direktoriui.	Iš anksto paskirtas darbuotojas
Direktoriaus pavaduotojas ūkiui	Užtikrina patekimą į priedangą ir kitas saugias patalpas; organizuoja durų atrakinimą; pagal galimybes užtikrina inžinerinių sistemų valdymą; koordinuoja techninio personalo veiksmus.	Paskirtas darbuotojas
Pamoką vedantis mokytojas	Nedelsdamas nutraukia pamoką; organizuotai veda mokinius nustatytu maršrutu į saugią vietą; pasiekęs ją suskaičiuoja mokinius; apie trūkstamus mokinius informuoja atsakingą asmenį; lieka su mokiniais iki pavojaus atšaukimo.	Mokytoją tuo metu pakeitęs / mokinių priežiūrą perėmęs darbuotojas
Mokytojas, mokinio padėjėjas pertraukos metu	Nukreipia artimiausius mokinius į nustatytas saugias vietas; neleidžia mokiniams išeiti į lauką ar grįžti į kabinetus; padeda reguliuoti mokinių srautus.	–
Klasės vadovas	Kai situacija leidžia, padeda patikrinti savo klasės mokinių apskaitą; bendradarbiauja su administracija nustatant trūkstamų mokinių buvimo vietą.	–
Švietimo pagalbos specialistai	Padeda mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, negalią ar patiriantiems stiprią emocinę reakciją; prireikus padeda lydėti juos į saugią vietą.	Iš anksto paskirti darbuotojai
Visuomenės sveikatos specialistas / pirmąją pagalbą teikiantis darbuotojas	Pasiima pirmosios pagalbos priemones; prireikus teikia pirmąją pagalbą; informuoja administraciją apie asmenis, kuriems reikalinga medicinos pagalba.	Pirmosios pagalbos teikimo įgūdžių turintis paskirtas darbuotojas
Administracijos paskirtas darbuotojas	Administracijos nurodymu informuoja mokinių tėvus / globėjus nustatytais komunikacijos kanalais; perduoda tik suderintą oficialią informaciją.	Paskirtas pavaduojantis darbuotojas
Techninis / aptarnaujantis personalas	Pagal iš anksto paskirstytas zonas patikrina bendro naudojimo patalpas, tualetus, koridorius ir kitas patalpas, jeigu tai galima atlikti saugiai; nukreipia rastus asmenis į saugias vietas.	Pagal iš anksto patvirtintą paskirstymą
Išvykos, ekskursijos ar renginio vadovas	Nutraukia veiklą; organizuoja mokinių pasitraukimą į artimiausią priedangą ar kitą saugią vietą; suskaičiuoja mokinius; informuoja Mokyklos administraciją apie mokinių saugumą ir buvimo vietą.	Kitas išvyką lydintis mokytojas

TĖVŲ / GLOBĖJŲ INFORMAVIMAS

Informaciją mokinių tėvams / globėjams teikia Mokyklos direktorius arba jo paskirtas darbuotojas.

Informacija teikiama Mokyklos nustatytais komunikacijos kanalais: TAMO dienyne, socialiniame tinkle ir žinute iš klasės vadovo.

Tėvams / globėjams pateikiama trumpa ir aiški informacija:

- kad paskelbtas oro pavojus;
- kad mokiniai perkelti į saugias vietas;
- kad Mokykla vykdo nustatytas saugos procedūras;
- kad būtina sekti oficialią informaciją ir Mokyklos pranešimus.

Oro pavojaus metu mokiniai tėvams / globėjams neperduodami. Atvykę į mokyklą tėvai nukreipiami į saugią aplinką.

Tėvams / globėjams nurodoma oro pavojaus metu nevykti į Mokyklą ir nekelti papildomos grėsmės sau bei netrukdyti gelbėjimo ir kitų tarnybų darbui.

VEIKSMAI SAUGIOJE VIETOJE

Mokytojas lieka kartu su savo mokinių grupe ir užtikrina drausmę.

Mokiniai ir darbuotojai lieka saugioje vietoje iki oficialaus pranešimo apie oro pavojaus atšaukimą.

Savavališkai palikti saugią vietą draudžiama.

Mokytojai pagal galimybes:

- palaiko mokinių ramybę;
- stebi jų savijautą;
- prireikus organizuoja pirmosios pagalbos suteikimą;
- seka administracijos perduodamą informaciją.

ORO PAVOJAUS ATŠAUKIMAS

Iš saugių vietų išeinama tik gavus oficialią informaciją, kad oro pavojus praėjo, ir Mokyklos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nurodymą.

Direktorius ar jo įgaliotas asmuo, įvertinęs situaciją, priima sprendimą:

- grįžti į įprastas Mokyklos patalpas ir tęsti ugdymo procesą;
- laikinai likti saugiose vietose;
- nutraukti ugdymo procesą;
- vykdyti kitus atsakingų institucijų nurodymus.

Po įvykio surenkama informacija apie:

- mokinių ir darbuotojų saugumą;
- galimus sužeidimus;
- pastato ar turto pažeidimus;
- reagavimo metu kilusias problemas.

Įvykusi situacija aptariama, įvertinamas veiksmų efektyvumas ir, esant poreikiui, koreguojamas veiksmų planas bei Mokyklos ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

Mokiniai su veiksmais oro pavojaus atveju supažindinami klasės valandėlių, civilinės saugos mokymų ar kitų užsiėmimų metu.

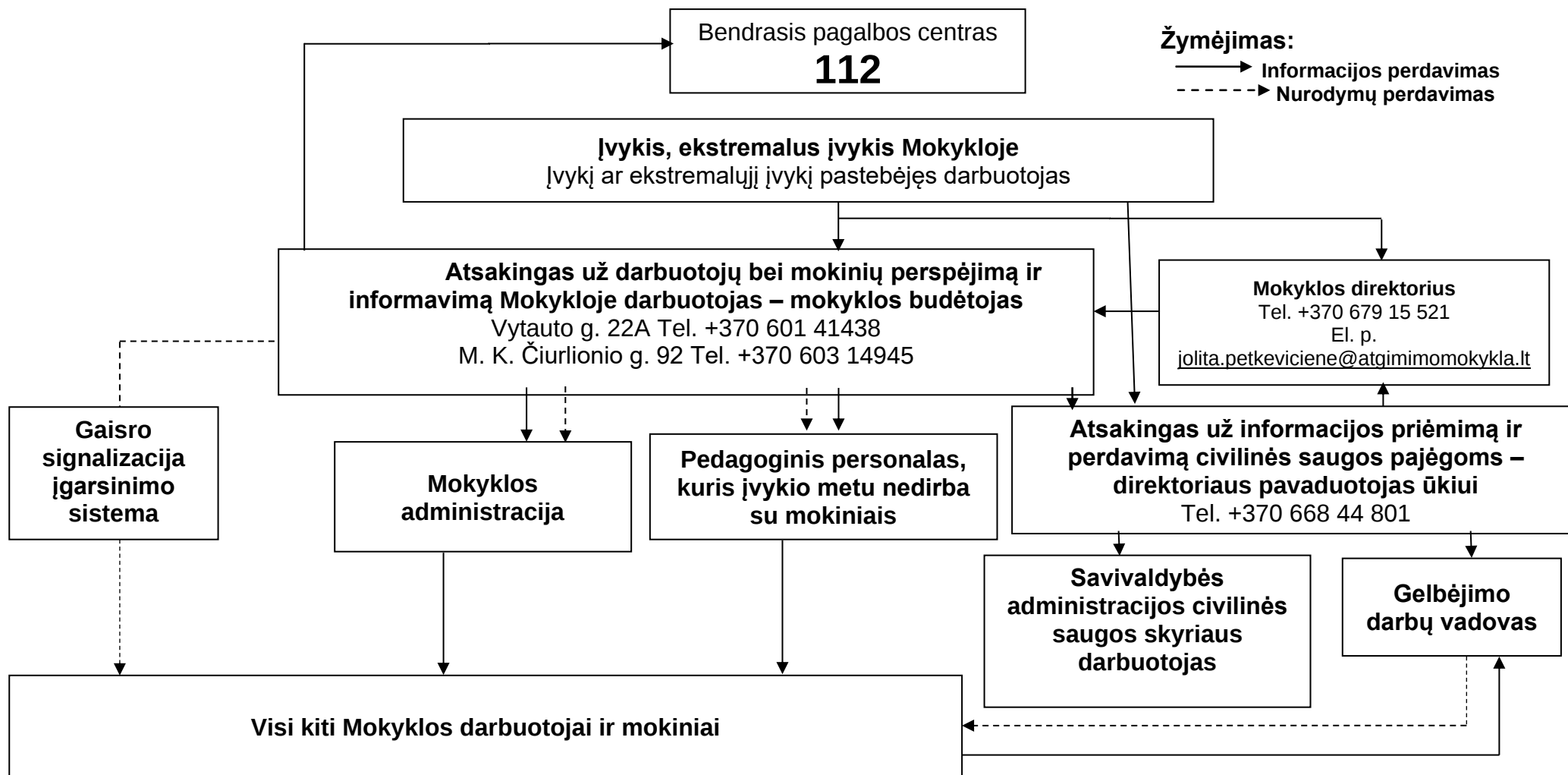
MOKYKLOJE PERIODIŠKAI ORGANIZUOJAMOS PRAKTINĖS PRATYBOS, KURIŲ METU IŠBANDOMI:

- perspėjimo būdai;
- mokinių judėjimo maršrutai;

- patekimas į saugias vietas;
- mokinių apskaita;
- atsakingų darbuotojų veiksmai;
- tarpusavio komunikacija.

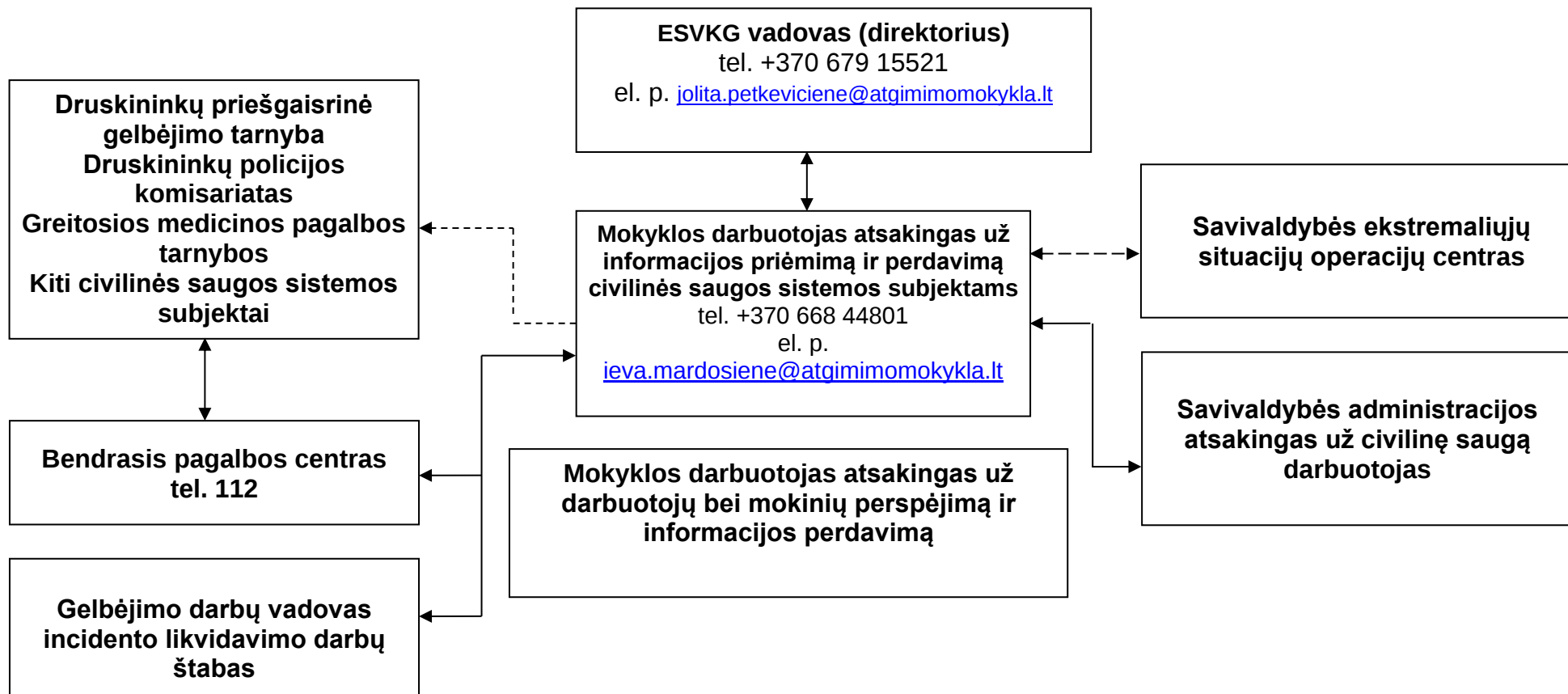
—

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ SCHEMA

Pastaba: Savivaldybės civilinės saugos specialistai informuojami, jei įvykis viršija nustatytus Ekstremalaus įvykio kriterijus.

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA

Pastaba: Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 2**

Žymėjimas: —————> Informacijos priėmimas – perdavimas
 - - - - -> Informacijos priėmimas – perdavimas tarnybai pareikalavus

KALENDORINIS VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas													
						valandos					paros				mėnesiai				
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z	
1.	Gaisras																		
1.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės.	Esant atvirai liepsnai pranešti Bendrajam pagalbos centrui. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus. Perdavimo priemonės: vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant .	5 min.	Informuoti reaguojančias institucijas (ugniagesius gelbėtojus) apie pavojų.														
1.2.		Perspėti darbuotojus ir lankytojus apie gaisrą. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, garsinės priemonės.	Nedelsiant .	5 min.	Perduoti informaciją apie kilusį pavojų visiems pastate esantiems žmonėms ir duoti signalą ruoštis sekantiems veiksmams.														
1.3.		Informuoti direktoriaus pavaduotoją ūkiui pagrindiniame pastate, direktoriaus pavaduotoją ugdymui – pradinio ugdymo pastate. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, garsinės priemonės.	Nedelsiant .	5 min.	Informuoti direktoriaus pavaduotoją ūkiui pagrindiniame pastate, direktoriaus pavaduotoją ugdymui – pradinio ugdymo pastate, apie kilusį pavojų.														
1.4.		Jei yra saugu, imtis veiksmų gesinti ugnies židinį. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus.	Nedelsiant .	15 min. Arba kol atvyks	Užgesinti ugnies židinį pirminėje stadijoje.														

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
		Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas		ugniagesiai gelbėtojai.														
1.5.		Jeigu yra galimybė nustatyti, kokio masto įvykio apimtis. Vykdytojas – pirmas pavojų pastebėjęs žmogus, Mokyklos direktoriaus pavaduotojas ūkiui, ESVKG.	5 min.	15 min. Arba kol atvyks ugniagesiai gelbėtojai.	Informacijos rinkimas siekiant detalizuoti informaciją atvykusiems ugniagesiams gelbėtojams.													
1.6.		Užtikrinti laisvą privažiavimą prie pastato, kuriame kilo gaisras. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui, kiti ESVKG nariai.	5 min.	10 min.	Specialiųjų tarnybų privažiavimo iki pavojaus vietos atlaisvinimas.													
1.7.		Organizuoti atvykstančių priešgaisrinių pajėgų pasitikimą. Vykdytojas – ESVKG.	5 min.	10 min.	Atvykstančioms tarnyboms reikalinga perduoti informaciją apie Mokyklos specifiką ir pavojaus mastą.													
1.8.		Išjungti į gaisro židinį einančias elektros tiekimo linijas. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	5 min.	10 min.	Tikslas – sumažinti ugnies židinio plitimą dėl elektros instaliacijos keliamos kaitros ir kibirkščiavimo.													
1.9.		Jeigu yra galimybė imtis materialinių vertybių apsaugos. Vykdytojas – ESVKG.	5 min.	1 val.	Išnešant iš pastato materialines vertybes yra sumažinamas turtinis nuostolis.													
1.10.	Mokyklos darbuotojų ir apsaugos organizavimo	Organizuoti darbuotojų ir lankytojų evakuaciją. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui, direktoriaus pavaduotojai ugdymui.	1 min.	6 min.	Evakuacijos tikslas – sumažinti sužalojimų ir apsinuodijimų poveikį sveikatai.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
1.11.	priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus.	Organizuoti Mokyklos darbuotojų ir mokinių skaičiavimą žmonių susirinkimo vietoje lauke. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojai ugdymui pagal kuruojamas sritis.	6 min.	6 min.	Skaičiavimo metu nustatomo ar pastate nėra likę žmonių.													
1.12.		Nukentėjusiems gaisro metu suteikti pirmąją medicinos pagalbą, iškviešti medicinos tarnybas, paruošti išvežimui į medicinos įstaigą. Vykdytojas – darbuotojai.	Nedelsiant	15 min. Arba kol atvyks greitoji medicinos pagalba.	Skubus pirmosios pagalbos suteikimas mažina poveikio sveikatai mastą bei suteikia galimybę išgelbėti gyvybę, kol atvyks pagalba.													
1.13.		Pagal tarpusavio susitarimą su kita įstaiga dėl darbuotojų ir lankytojų evakuacijos, pasiruošti evakuoti žmones. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	15 min.	1 val.	Šaltuoju metų laiku evakuotiems žmonių svarbu suteikti prieglobstį šiltose ir sausose patalpose.													
1.14.	Atlikti kitus privalomuosius darbus.	Pateikti ataskaitas, vertinimus ir kitų nurodymų įgyvendinimą patvirtinančius dokumentus. Vykdytojas – Mokyklos direktorius.	1 d.	3 d.	Informacijos pateikimas svarbus tiek prevenciniu atžvilgiu, tiek siekiant atstatyti Mokyklos veiklą.													
1.15.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės.	Organizuoti atstatymą pažeistų elektros, ryšių ir komunalinių tinklų. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	2 d.	4 d.	Minimos komunikacijų atkūrimas yra būtinas Mokyklos veiklos vykdymui.													
1.16.		Išvalyti patalpas, pašalinti gaisro sukeltus pastato pakitimus.	1 d.	2 d.	Siekiant grįžti prie kasdieninės veiklos, turi būti pašalinti visi gaisro sukelti padariniai.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas															
						valandos					paros				mėnesiai						
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z			
1.17.		Pakeisti pažeistus įrenginius, suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas ir kt. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, kitos įmonės ir įstaigos.	1 d.	5 d.	Mokykloje turi būti atkurtos arba pakeistos apgadintos vietos, probleminės pastato vietos suremontuotos.																
1.18.		Gauti valstybinės priežiūros institucijų, arba ugniagesių gelbėtojų leidimą atnaujinti objekto veiklą. Vykdytojas – Mokyklos direktorius.	1 val.	2 d.	Po gaisro lokalizavimo apie galimus veiklos atstatymo procesus (galimybę grįžti į patalpas) informaciją perduoda ugniagesiai gelbėtojai. Jei buvo padarytas didelis poveikis būtina gauti prižiūrinčių institucijų leidimą veiklos vykdymui.																
2.	Labai smarkus vėjas, uraganas																				
2.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės	Informuoti Mokyklos darbuotojus apie numatomą pavojų. Vykdytojas – Mokyklos direktorius.	20 min	1 val.	Pagal numatomas prognozes perduoti informaciją darbuotojams apie vykdomą pasirengimą.																
2.2.		Organizuoti pastato apsaugą. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG, darbuotojai.	1 val.	1 val.	Įvertinti galimą stipraus vėjo poveikį ryšiams ir numatyti analogines priemones.																
2.3.		Organizuoti teritorijos apsaugą (pašalinti arba pritvirtinti lengvesnius daiktus). Nurodymus perduoda direktoriaus pavaduotojas ūkiui, vykdo – darbuotojai.	1 val.	2 val.	Teritorijoje surinkti arba pritvirtinti lengvus daiktus, kurie gali būti pakelti stipraus vėjo ir padaryti žalą žmonių turtui ar sveikatai.																
2.4.		Analizuoti gaunamą informaciją apie reiškinių grėsmę, jo kryptį.	Nedelsiant	Nuolat iki pavojaus	Realiau laiku sekti žalos pokytį ir reaguoti įvedant papildomas																

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas													
						valandos					paros				mėnesiai				
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z	
		Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG.		pabaigos	apsaugos priemonės.														
2.5.		Organizuoti pasiruošimą darbuotojų ir saugumui užtikrinti. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG.	30 min.	1 val.	Numatyti galimą poveikį, perskirstyti darbą taip, kad nebūtų vykdoma veikla arti prie langų.														
2.6.		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių apsaugą. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG, darbuotojai.	1 min.	6 min.	Siekama užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.														
2.7.	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimo priemonės.	Apžiūrėti patalpas, pastatą, teritoriją, nustatyti paveiktas vietas. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	1 val.	4 val.	Siekama nustatyti, ar galima tęstinė veikla.														
2.8.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės.	Pasibaigus įvykiui ir įvertinus galimybes atstatyti veiklos tęstinumą. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG.			Atnaujinti Mokyklos veiklą.														
2.9.	Kitos priemonės.	Pagal steigėjo nurodymą pasiruošti koreguoti Mokyklos veiklą, jei dėl techninių kliūčių kasdieninės funkcijos yra pakitusios. Vykdytojas – Mokyklos direktorius.	1 val.	1 d.	Pagal pateikiamas rekomendacijas pakeisti Mokyklos veiklą (dalina riboti, visiškai riboti).														
3.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija																		

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
3.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės.	Nustačius pavojingos užkrečiamosios ligos atvejį darbuotojų ar lankytojų tarpe, nedelsiant informuoti Mokyklos direktorių. Informaciją perduoda faktą užfiksavęs darbuotojas. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	15 min.	Skubus patarėjos informavimas, dėl pirminių saugos veiksmų vykdymo pradžios ir nurodymų perdavimo.													
3.2.		Pagal schemą ir sąrašą informuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narius. Įvertinus poreikį informaciją perduoda Mokyklos direktorius. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	30 min.	1 val.	Esant pavojingai užkrečiamai ligai gali reikėti imtis skubių priemonių, kurios bus paskirstomos visai ekstremaliųjų situacijų valdymo grupei.													
3.3.		Apie galimą pavojų perspėti ir informuoti Mokyklos darbuotojus ir lankytojus žodiniu principu, vietinėmis ryšio, mobiliaisiais telefonais	1 val.	1 val.	Perduoti informaciją apie pirminius apsaugomuosius veiksmus, kurie buvo priimti Mokyklos patarėjos arba GDVK.													
3.4.		Dezinfekuoti patalpas, kuriose buvo užsikrėtęs asmuo. Veiksmui atlikti nurodymą duoda Mokyklos direktorius, arba jo paskirtas asmuo. Vykdytojas – Mokyklos darbuotojai. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	2 val.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Sumažinti galimo užkrato kiekį patalpose.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
3.5.		Ribojamas pateikimas į Mokyklą. Nurodymas duodamas Mokyklos patarėjos, Vykdytojas – darbuotojai. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, informaciniai pranešimai ant durų, vietinis arba mobilusis telefonas, elektroninis paštas ar informacinės sistemos.	3 val.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Siekama sumažinti pašalinių asmenų lankymąsi Mokykloje. Taikant ribojimus mažinamas galimas ligos plitimas.													
3.6.		Gavus rekomendaciją iš Mokyklos steigėjo, įvesti karantiną ir (arba) organizuoti kitokį veiklos procesą. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, elektroninis paštas ar informacinės sistemos.	3 val.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Esant dideliame susirgimų skaičiui steigėjo ar valstybinių lygmeniu paskelbus rekomendacijas gali būti keičiamas Mokyklos veiklos pobūdis.													
3.7.	Mokyklos darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Nustatyti galimus pavojingos užkrečiamosios ligos simptomus ir kontaktavusius asmenis. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG.	Nedelsiant	15 min.	Siekama identifikuoti galimos ligos pobūdį, galimą pavojų ir paplitimą.													
3.8.		Stebėti darbuotojus dėl galimų simptomų pasireiškimo. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG.	Nedelsiant	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Vertinamas galimas pavojingos užkrečiamosios ligos paplitimo mastas.													
3.9.		Įvesti rekomendaciją dėvėti asmenines apsaugos priemones. Vykdytojas – Mokyklos direktorius, ESVKG.	1 d.	7 paros arba iki pavojaus pabaigos	Oro lašeliniu būdu plintančiai ligai sumažinti siekiama apsaugoti asmenis nuo naujų užsikrėtimo atvejų.													
3.10.	Veiklos tęstinumo	Gauti valstybinės priežiūros institucijų, savivaldybės, bei kitų	1 p.	1 p. arba iki	Pagal pateikiamas rekomendacijas grįžti į													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
	užtikrinimo priemonės	suinteresuotų šalių leidimą atnaujinti Mokyklos veiklą. Vykdytojas – Mokyklos direktorius.		nurodymo datos	kasdieninį Mokyklos veiklos modelį.													
4.	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis																	
4.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės	Priimti (išklausti) ir vykdyti rekomendacijas iš specialiųjų tarnybų. Vykdytojas – direktorius, ESVKG, darbuotojai.	Nedelsiant	15 min.	Rekomendacijų metu gauti informaciją apie taršos plitimo kryptį, greitį, dydį ir t.t., būtinąsias saugos priemones.													
4.2.		Jei pavojus Mokyklos viduje – informuoti direktorių apie kilusį pavojų. Vykdytojas – informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	5 min.	Perduoti informaciją direktoriui, kad būtų imtasi reikiamų apsaugos veiksmų.													
4.3.		Informuoti darbuotojus apie įvykį. Vykdytojas – Mokyklos budėtojas. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	5 min.	Perduoti informaciją darbuotojams apie grėsmės židinį ir būtinuosius pirminius veiksmus.													
4.4.		Patikslinti avarijos mastą ir prognozuoti galimą užteršimo zoną ir įvertinti situaciją. Vykdytojas – direktorius, ESVKG.	10 min.	30 min. arba iki pavojaus pabaigos.	Grėsmės dydžio nustatymas siekiant pritaikyti apsaugos veiksmus.													
4.5.		Prireikus organizuoti darbuotojų ir lankytojų apsaugą užsandarintose patalpose.	10 min.	30 min.	Sumažinti patalpų užteršimą ir taip sumažinti galimą poveikį žmonėms.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas															
						valandos					paros				mėnesiai						
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	4	5	6	
		Vykdytojas – direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.																			
4.6		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių apsaugą. Vykdytojas – direktorius.	1 min.	6 min.	Siekiami užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.																
4.7		Organizuoti darbuotojų ir lankytojų evakuaciją, laikantis numatomo saugumo principų. Vykdytojas – direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, mokyklos budėtojas.	Nedelsiant	10 min.	Evakuacijos tikslas – sumažinti sužalojimų poveikį sveikatai ir (ar) mirčių skaičių.																
4.8		Organizuoti ir atlikti patalpų sandarinimą. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	10 min.	1 val.	Taršos sklaidimo metu sumažinti galimą patalpų užteršimą.																
4.9		Vykdyti steigėjo pateikiamus nurodymus dėl veiklos tęstinumo. Vykdytojas – direktorius.	1 val.	4 d.	Pagal savivaldybės nurodymą atlikti privalomuosius (nurodytus) veiksmus.																
4.10		Išduoti darbuotojams ir lankytojams asmenines apsaugos priemones, teikti rekomendacijas dėl žmonių elgesio. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	10 min.	30 min.	Apsaugoti žmones nuo cheminių teršalų poveikio.																
4.11	Darbuotojų ir lankytojų apsaugos	Organizuoti sustiprintą viešosios tvarkos palaikymą ir turto apsaugą. Vykdytojas – direktorius, direktoriaus	10 min.	2 val. arba iki pavojaus	Siekiami, kad asmenys laikytųsi saugos reikalavimų ir savo veiksmais nekeltų																

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
	organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	pavaduotojas ūkiui.		pabaigos.	grėsmės nei sau, nei kitiems.													
4.12		Esant apsinuodijimo atvejams, organizuoti priemonės, skirtas pirmosios pagalbos suteikimui, nukentėjusiųjų nugabenimą į med. įstaigas. Vykdytojas – darbuotojai, ESVKG.	Nedelsiant	30 min. arba iki kol atvyks pagalba.	Skubus pirmosios pagalbos suteikimas mažina poveikio sveikatai mastą bei suteikia galimybę išgelbėti gyvybę, kol atvyks pagalba.													
4.13	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas	Organizuoti pastato sandarinimo darbus (uždaromos durys, langai, užkemšamos orlaidės, išjungiami ventiliacijos prietaisai). Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui, darbuotojai.	15 min.	30 min.	Dėl galimo poveikio apsaugoti pastate esančius žmones.													
4.14		Prireikus organizuoti patalpų valymą šlapiuoju būdu. Vykdytojas – direktoriaus pavaduotojas ūkiui, darbuotojai.	1 val.	6 val.	Sumažinti teršalų kiekį patalpose.													
4.15	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Vykdyti nurodomas rekomendacijas iš steigėjo dėl galimų papildomų švarinimų vykdymo, susijusio su patalpų parengimu veiklos tęstinumui. Vykdytojas – direktorius.	1 val.	1 d. arba iki pavojaus pabaigos.	Pagal savivaldybės nurodymą atlikti privalomuosius (nurodytus) ar rekomendacinius veiksmus.													
5.	Pavojus valstybės saugumui (nesankcionuoti užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų veiksmams)																	

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas															
						valandos					paros				mėnesiai						
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z			
5.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės.	Informuoti Mokyklos direktorių apie kilusį pavojų. Vykdytojas: informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	15 min.	Direktoriaus informavimas yra vienas iš prioritetinių darbų, kadangi visi kiti apsaugomieji veiksmai yra priimami jo kompetencijoje.																
5.2.		Pagal schemą ir sąrašą informuoti civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narius. Vykdytojas: direktorius. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	15 min.	30 min.	GDVK yra direktoriaus remiančioji struktūra, kuri padeda priimti sprendimus ir organizuoti apsaugomųjų veiksmų procesą.																
5.3.		Apie galimą pavojų perspėti ir informuoti darbuotojus, mokinius ir lankytojus. Vykdytojas: direktorius, ESVKG. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, informacinės sistemos.	5 min.	10 min.	Veiksmas skirtas perduoti informaciją žmonėms apie būtinąjį pasirengimą.																
5.4.		Gavus signalą „oro pavojus“ imtis priemonių perkelti į saugias vietas darbuotojus, mokinius ir lankytojus. Vykdytojas: direktorius, ESVKG. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas, informacinės sistemos.	Nedelsiant	5 min.	Perdavus informaciją visi žmonės turi būti perkelti į saugesnes patalpas.																

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas															
						valandos					paros				mėnesiai						
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z			
5.5.		Organizuoti pastato paruošimo žmonių apsaugai darbus. Vykdytojas: direktorius, ESVKG, darbuotojai.	15 min.	30 min.	Pastatas yra žmonių apsaugos priemonė, todėl pagal ESVP plano priedus įgyvendinti pastato ir patalpų paruošimą.																
5.6.		Informuoti tėvus / globėjus. Pateikti informaciją, kaip bus perduodami mokiniai. Vykdytojas: direktorius.	30 min.	1 val.	Pavojaus metu mokinių išdavimas galimas tik pagal nustatytą tvarką. Ta tvarka turi būti perduodama tėvams / globėjams.																
5.7.		Organizuoti turimų materialijų išteklių telkimą. Vykdytojas: direktorius, ESVKG, darbuotojai.	30 min.	1 val.	Visos priemonės, kurios gali būti panaudotos žmonių saugojimui, pagalbai turi būti sutelktos ir lengvai prieinamos.																
5.8.		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių apsaugą ir pagalbą jiems. Vykdytojas – direktorius, ESVKG, darbuotojai.	1 min.	6 min.	Siekiamas užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.																
5.9.		Organizuoti pirminius gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus. Vykdytojas: direktorius, ESVKG, darbuotojai.	Nedelsiant	1 d. arba iki pavojaus pabaigos	Poveikio metu vykdomas tiek gelbėjimo, tiek pastato apsaugos procesas.																
5.10.		Palaikyti ryšį su specialiosiomis tarnybomis dėl situacijos kaitos. Vykdytojas: direktorius, ESVKG.	10 min.	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Nuolatinė informacijos kaita yra būtina siekiant prisitaikyti prie naujų kylančių grėsmių.																

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
5.11.		Rinkti ir kaupti duomenis apie įvykio mastą, jo padarinius. Vykdytojas – direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui ESVKG.	Nuolat	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Duomenų rinkimas būtinas dėl turtinių nuostolių, atstatomųjų veiksmų, veiklos pokyčio ir t.t.													
5.12.	Darbuotojų ir mokinių apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Pagal gaunamą informaciją iš visuomenės informavimo priemonių, nustatyti galimus pavojaus scenarijus, laikus ir galimą poveikį. Vykdytojas: direktorius, ESVKG.	1 val.	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Atsižvelgiant į gautą informaciją ir ESVP numatytus veiksmus pasiruošti galimoms pavojaus situacijoms.													
5.13.		Stebėti situacijos keitimąsi, grėsmės didėjimą ar mažėjimą. Vykdytojas: direktorius, ESVKG.	10 min.	Nuolat iki pavojaus pabaigos	Didėjant grėsmei – priimti sprendimus dėl veiklos ir žmonių apsaugos, mažėjant – grįžti prie kasdieninės veiklos.													
5.14.	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimo priemonės	Imtis priemonių, apsaugančių nuo dūžtančių šukių pavojaus. Vykdytojas: direktorius, ESVKG, darbuotojai.	20 min.	1 val. arba iki pavojaus pabaigos	Užkljuoti, uždengti langus ar kitaip apsaugoti žmones, patalpose, kuriose jie yra saugomi.													
5.15.		Fakto atveju izoliuoti paveiktas pastato vietas. Vykdytojas: direktorius, ESVKG, darbuotojai.	1 val.	6 val.	Dėl galimų griūčių, nuolaužų ar kitokio tipo pastato segmentų poveikio apsaugoti pastate esančius žmones.													
5.16.	Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių	Prireikus pateikti turimus materialiuosius išteklius, paruošti patalpas laikinam žmonių prieglobsčiui, organizuoti žmonių paskirstymą patalpose ir reikiamos pagalbos suteikimą. Vykdytojas: direktorius, ESVKG, darbuotojai.	1 val.	2 val.	Siekiant veikti visos savivaldybės mastu, apsaugoti žmones ruošiamos kolektyvinės apsaugos (priedangos) patalpos, bei kiti turimi ištekliai.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
	vykdymo organizavimo priemonės																	
5.17.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Organizuoti pakeitimą pažeistų įrenginių, vamzdynų, armatūrų ir pažeistų pastato konstrukcijų remontą. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, darbuotojai, kitos įmonės, ar paslaugų tiekėjai.	2 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas, dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													
5.18.		Vykdyti pažeistų elektros, ryšių ir komunalinių tinklų atstatymą. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, darbuotojai, kitos įmonės, ar paslaugų tiekėjai.	1 d.	3 d.	Pastato būklės atstatymas, dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													
5.19.		Atstatyti pažeistas pastato vietas. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, ESVKG, darbuotojai, kitos įmonės, ar paslaugų tiekėjai.	1 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas, dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.													
5.20.		Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti objekto veiklą. Vykdytojas: direktorius.	1 d.	1 mėn.	Pavojui, praėjus arba sumažėjus, atstačius pastato būklę grįžimas prie kasdieninės veiklos modelio.													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas															
						valandos					paros				mėnesiai						
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z			
6.	Veiksmai pastato griuvimo atveju																				
6.1.	Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimo priemonės	Informuoti direktorių apie kilusį pavojų. Vykdytojas: informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: kontaktinis žodžiu, vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	10 min.	Direktoriaus informavimas yra vienas iš prioritetinių darbų, kadangi visi kiti apsaugomieji veiksmai yra priimami jo kompetencijoje.																
6.2.		Pranešti Bendrajam pagalbos centrui. Vykdytojas: informaciją gavęs arba užfiksavęs asmuo. Perdavimo priemonės: vietinis arba mobilusis telefonas.	Nedelsiant	5 min.	Informuoti reaguojančias institucijas (ugniagesius gelbėtojus) apie pavojų.																
6.3.		Jei yra galimybė nustatyti kokio masto įvykio apimtis. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	10 min.	30 min.	Informacijos rinkimas siekiant detalizuoti informaciją atvykusiems ugniagesiams gelbėtojams.																
6.4.		Užtikrinti laisvą privažiavimą prie pastato. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, darbuotojai.	5 min.	15 min.	Specialiųjų tarnybų privažiavimo iki pavojaus vietos atlaisvinimas.																
6.5.		Organizuoti atvykstančių PGV pajėgų pasitikimą. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	5 min.	15 min.	Atvykstančioms tarnyboms reikalinga perduoti informaciją apie pastato specifiką ir pavojaus mastą.																
6.6.	Darbuotojų ir mokinių	Organizuoti darbuotojų ir mokinių evakuaciją.	Nedelsiant	6 min.	Evakuacijos tikslas - sumažinti sužalojimų poveikį sveikatai ir																

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas												
						valandos					paros				mėnesiai			
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z
	apsaugos organizavimo priemonės gresiant įvykiui ar jam įvykus	Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, mokyklos budėtojas.			(ar) mirčių skaičių.													
6.7.		Paskirti asmenis bei organizuoti neįgaliųjų žmonių evakuaciją. Vykdytojas - direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, mokyklos budėtojas.	1 min.	6 min.	Siekama užtikrinti neįgaliųjų asmenų apsaugą.													
6.8.		Pagal tarpusavio susitarimą su kita įstaiga dėl darbuotojų ir mokinių evakuacijos, pasiruošti evakuoti žmones. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	15 min.	1 val.	Šaltuoju metų laiku evakuotiems žmonės svarbu suteikti prieglobstį šiltose ir sausose patalpose.													
6.9.		Organizuoti darbuotojų ir mokinių skaičiavimą žmonių susirinkimo vietoje lauke. Vykdytojas: direktorius, darbuotojai.	6 min.	10 min.	Skaiciavimo metu nustatoma, ar pastate nėra likę žmonių.													
6.10.		Nukentėjusiems suteikti pirmąją medicinos pagalbą, iškviesti medicinos tarnybas, paruošti išvežimui į medicinos įstaigas. Vykdytojas: direktoriaus pavaduotojas ūkiui, ESVKG.	Nedelsiant	30 min. arba iki kol atvyks pagalba.	Skubus pirmosios pagalbos suteikimas mažina poveikio sveikatai mastą bei suteikia galimybę išgelbėti gyvybę, kol atvyks pagalba.													
6.11.	Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo	Imtis priemonių likviduoti patekimą prie pažeistos pastato vietos. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui, ESVKG.	15 min.	30 min.	Dėl galimų griūčių, nuolaužų ar kitokio tipo pastato segmentų poveikio apsaugoti pastate esančius žmones.													
6.12.		Jei yra galimybė imtis materialiujų	15 min.	2 val.	Išnešant iš pastato													

Eil. Nr.	Veiksmo pavadinimas*	Veiksmo numeris, kuris (-ie) turi būti įgyvendintas (-i) (būtina sąlyga veiksmui pradėti)	Veiksmo vykdymo pradžia	Siekiamas veiksmo taikymo trukmė (norma)	Siekiamas veiksmo rezultatas	Laikas													
						valandos					paros				mėnesiai				
						1	2	4	6	X	1	2	3	Y	1	2	3	Z	
	organizavimas ir koordinavimo priemonės	vertybių apsaugos. Vykdytojas: direktorius, mokyklos budėtojas, raštinės vedėjas.			materialines vertybes yra sumažinamas turtinis nuostolis.														
6.13.	Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo organizavimo priemonės	Atlikti privalomuosius darbus ir nurodymus. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	1 val.	3 d.	Pagal savivaldybės nurodymą atlikti privalomuosius (nurodytus) veiksmus.														
6.14.	Veiklos tęstinumo užtikrinimo priemonės	Organizuoti pažeistų įrenginių, vamzdynų, armatūrų atstatymą ir pažeistų konstrukcijų remontą. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	1 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.														
6.15.		Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	1 d.	1 mėn.	Minimos sritys yra būtinybė tolesniam veiklos vykdymui.														
6.16.		Atstatyti pažeistas pastato vietas. Vykdytojas: direktorius, direktoriaus pavaduotojas ūkiui.	1 d.	1 mėn.	Pastato būklės atstatymas dėl žmonių saugumo ir galimos veiklos atnaujinimo.														
6.17.		Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti objekto veiklą. Vykdytojas: direktorius.	1 d.	1 mėn.	Pagal pateikiamas rekomendacijas grįžti į kasdieninį veiklos modelį.														

REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS – VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).

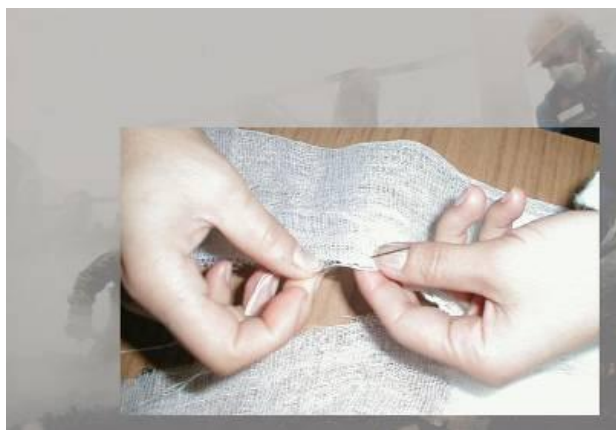
Marlės – vatos kaukė (raištis) gaminama iš 50x100 cm dydžio marlės gabalo.

Jo viduryje, 20x30 cm plote, paklojamas 2 cm storio vatos sluoksnis. Neapdėti vata marlės kraštai per visą ilgį iš abiejų pusių užlenkiami ant vatos, o marlės galai (apie 30–35 cm) perkerpami per vidurį, kad iš kiekvieno galo pasidarytų po du raištelius. Jie apsiuvami.

Jei nėra vatos, tokią kaukę galima pasidaryti vietoj vatos įklojant 4–6 sluoksnių marlės gabalą (20–30 cm).

Marlės–vatos ar vien marlės kaukė pridedama prie veido taip, kad apatinis kraštas uždengtų smakro apačią, viršutinis siektų akių įdubas, o burna ir nosis būtų gerai uždengti.

Apatiniai kaukės raišteliai surišami ant viršugalvio, viršutiniai – ant pakaušio. Tarp veido ir kaukės susidarę laisvesni tarpai užkamšomi vatos gniužulėliais.

REKOMENDACIJOS, KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir
gelbėjimo departamento prie
Vidaus reikalų ministerijos
direktoriaus 2010 m. gruodžio 08 d.
įsakymu Nr. 1-341 Suvestinė
redakcija nuo 2016-01-01

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS PAVOJINGOS AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS (EPIDEMIJOS AR PANDEMIJOS) METU

1. Kilus pavojui užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga:
 - 1.1. Griežtai vykdykite asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir (ar) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus bei rekomendacijas.
 - 1.2. Be reikalo neikite iš namų, prireikus išeiti, jei turite, dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę.
 - 1.3. Venkite masinio susirinkimo vietų ir artimo kontakto su kitais asmenimis.
 - 1.4. Jei Jūsų darbas reikalauja nuolatinio kontakto su klientais ar pirkėjais, dėvėkite vienkartinę kaukę.
 - 1.5. Venkite naudotis viešuoju keleiviniu transportu, eikite pėsčiomis arba važiuokite savo transportu, jei vykstate viešuoju transportu – dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę.
 - 1.6. Griežtai laikykitės asmens higienos reikalavimų, dažnai plaukite rankas su muilu tekančiu šiltu vandeniu, ypač prieš valgymą.
 - 1.7. Stebėkite savo bei artimųjų sveikatos būklę, pvz., matuokite kūno temperatūrą rytais ir vakarais.
 - 1.8. Vartokite gerai termiškai apdorotą maistą, maisto produktus laikykite tinkamoje temperatūroje, venkite kryžminio maisto užterštumo.
 - 1.9. Kiekvieną dieną vėdinkite patalpas, valykite grindis ir liečiamus paviršius drėgna šluoste, jei yra, naikinkite vabzdžius ir graužikus.
 - 1.10. Įspėkite vaikus, kad neliestų nugaišusių paukščių ir graužikų, nežaistų su sergančiais ar net sveikai atrodančiais paukščiais, naminiais gyvūnais, neneštų jų į namus.
2. Pajutę pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos požymius:
 - 2.1. Jei pradėjote karščiuoti, pajutote nuovargį, galvos ir kūno raumenų skausmus, nedelsdami kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus.
 - 2.2. Ligonį izoliuokite nuo šeimos narių atskirame gerai vėdinamame kambaryje arba 1 m atstumu atitverkite nuo aplinkinių ligonio lovą užuolaidomis ar pan.
 - 2.3. Su ligoniu turėtų bendrauti tik vienas šeimos narys, jis privalo dėvėti vienkartinę kaukę.
 - 2.4. Ligonio slaugai naudokite vienkartinės slaugos priemones, skirkite jam atskirus indus, patalynę, rankšluosčius, drabužius.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS URAGANUI

1. Artėjant uraganui (labai stipriam vėjui):

1.1. Uždarykite duris, langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas.

1.2. Užgesinkite ugnį krosnyje, išjunkite iš elektros tinklo naudojamus elektros prietaisus ir dujas, pasiruoškite galimiems elektros tiekimo sutrikimams.

1.3. Iš balkonų išneškite lengvus daiktus arba juos gerai pritvirtinkite.

1.4. Sutvirtinkite laikinus pastatus, statinius, mechanizmus, laikinas konstrukcijas, įrenginius, pavėjinėje namo pusėje sutvirtinkite stogą.

1.5. Atidėkite planuotas keliones.

1.6. Nepalikite automobilių prie didelių medžių.

1.7. Jei gyvenate kaime, gyvulius nuveskite į tvartus, uždarykite tvartų duris.

1.8. Pasirūpinkite maisto ir vandens atsargomis 2–3 dienoms, taip pat namuose turėkite mobilųjį telefoną, žibintuvėlį, atsarginių elementų, radijo imtuvą, žvakių.

2. Uragano (labai stipraus vėjo) metu:

2.1. Likite uždaroje patalpose arba, jei esate lauke, eikite į vidų.

2.2. Nepalikite gyvenamosios vietos be ypatingos priežiūros.

2.3. Jei esate pastate, pasitraukite nuo langų į mažiau pavojingas vietas: prie vidinės pastato sienos, į koridorių, vonios kambarį.

2.4. Jei esate gatvėje, laikykitės kaip galima toliau nuo lengvos konstrukcijos pastatų, tiltų, estakadų, elektros perdavimo linijų, medžių, upių, ežerų ir pramonės objektų. Kad apsisaugotumėte nuo lekiančių nuolaužų, naudokitės faneros, kartono ar plastikinėmis dėžėmis, lentomis ar kitais pasitaikiusiais daiktais. Neikite į apgriautus pastatus.

2.5. Jei gyvenate mediniuose ar lengvos konstrukcijos namuose, slėpkitės rūsiuose.

2.6. Nesiartinkite prie nutrūkusių elektros laidų.

3. Patarimai darbdaviams:

3.1. Perspėkite darbuotojus apie artėjančią pavojingą hidrometeorologinį reiškinį ir informuokite, kokie darbai turi būti nutraukti.

3.2. Pasirūpinkite, kad būtų sutvirtinti laikini pastatai ir konstrukcijos, taip pat mechanizmai ir įrenginiai.

3.3. Sustabdykite krovos darbus su kranais ir kituose objektuose, nedirbkite su atvira ugnimi.

3.4. Svarbesniuose objektuose patikrinkite avarinius elektros energijos šaltinius, pasirūpinkite kuro atsargomis ir pasirenkite gamybos proceso avariniam sustabdymui.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ĮYKUS CHEMINEI AVARIJAI

1. Kilus cheminiam pavojui:

1.1. Klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Nepanikuokite, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.3. Esant cheminės taršos pavojui, labai svarbu veikti greitai.

1.4. Negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.

2. Jei nurodyta pasišalinti (evakuotis) iš pavojingomis medžiagomis užterštų teritorijų:

2.1. Pavojingos cheminės medžiagos yra itin lakios ir stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtinai saugokite šias kūno dalis:

2.1.1. Kvėpavimo takams ir akims apsaugoti, jei turite, dėvėkite viso veido panoraminę kaukę su sudėtinu filtru arba pusės veido kaukę ir apsauginius akinius. Jei turite, lauke dėvėkite respiratorių, užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba pridenkite burną ir nosį drėgnu rankšluosčiu.

2.1.2. Odai apsaugoti geriausiai tinka vandens nepraleidžiantys drabužiai ir avalynė (vandeniu nepralaidžios sintetinės striukės, lietpalčiai, polietileniniai apsiaustai, guminiai batai), užsimaukite pirštines, užsidėkite kepurę, apsivyniokite kaklą šaliku, stenkitės nepalikti neapsaugotų kūno vietų.

2.2. Nedelsdami pasišalinkite iš užterštos teritorijos nurodyta kryptimi vengdami žemesnių vietų. Jei kryptis nenurodyta, judėkite statmenai vėjo kryptčiai, kad vėjas pūstų į šoną ir tik atviromis vietomis (venkite daubų, uždarytų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais apaugusių vietų).

2.3. Eidami per užterštą vietovę nekelkite dulkių, nesilieskite prie pastatų sienų, tvorų, kitų daiktų.

2.4. Nesislėpkite rūsiuose, duobėse, grioviuose ar kitose žemose vietose, nes ten labai kaupiasi pavojingos medžiagos, pasitraukite į aukštesnes vietas, lipkite į viršutinius aukštus.

2.5. Išeidami iš namų (ar kitų patalpų) išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo oru sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas. Pasiimkite būtiniausius daiktus:

2.5.1. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų.

2.5.2. Dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai).

2.5.3. Pinigus (gryniesiems pinigais, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės).

2.5.4. Šeimos relikvijas, kelias nuotraukas.

2.5.5. Ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms).

2.5.6. Geriamojo vandens.

2.5.7. Reikalingų drabužių (pagal sezoną).

2.5.8. Tualetinius reikmenis.

2.5.9. Asmeninės apsaugos priemonės (jei turite).

2.5.10. Nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus.

2.5.11. Mobilųjį telefoną.

2.6. Neužmirškite savo kaimynų, pasiteiraukite, ar jie girdėjo pranešimus. Pasidomėkite, ar yra kam pasirūpinti neįgaliaisiais, vienišais seneliais ar mažamečiais vaikais, esančiais namuose be tėvų, jei ne – padėkite jiems arba praneškite bendruoju pagalbos telefonu.

2.7. Išėję iš užterštos zonos, prieš įeidami į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą ir išneškite jį iš gyvenamųjų patalpų. Nusiprauskite duše ir persirenkite švariais drabužiais. Ką daryti su sudėtais į maišą užterštais drabužiais, jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.

3. Jei gyventojams rekomenduojama likti namuose, kuo skubiau:

3.1. Išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris.

3.2. Pakilkite į viršutinius namo aukštus, nes daugelis pavojingų cheminių medžiagų kaupiasi žemose vietose.

4. Dažniausiai inhaliacinius (pro kvėpavimo takus) apsinuodijimus sukeliančios medžiagos yra amoniakas ir chloras:

4.1. Apsinuodijimo amoniako garais požymiai:

4.1.1. Kosulys.

4.1.2. Akių perštėjimas, ašarojimas.

4.1.3. Nosies gleivinės dirginimas, sloga.

4.1.4. Seilėtekis.

4.1.5. Galvos skausmas ir svaigimas.

4.1.6. Pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys.

4.1.7. Užkimimas, visiškas balso išnykimas.

4.1.8. Spaudimo jausmas krūtinės ląstoje.

4.1.9. Sujaudinimas.

4.1.10. Traukuliai.

4.2. Pirmoji pagalba apsinuodijus amoniako garais:

- 4.2.1. Kuo skubiau išėikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išvesti, nesąmoningus – išnešti).
- 4.2.2. Užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus).
- 4.2.3. Praradusius sąmonę nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu.
- 4.2.4. Išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti.
- 4.2.5. Teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones.
- 4.2.6. Sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 15–20 minučių plauti akis, burną ir nosį.
- 4.2.7. Kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).
- 4.3. Apsinuodijimo chloro garais požymiai:
 - 4.3.1. Kosulys.
 - 4.3.2. Akių peršėjimas, ašarojimas.
 - 4.3.3. Nosies gleivinės dirginimas.
 - 4.3.4. Galvos skausmas ir svaigimas.
 - 4.3.5. Vėmimas.
 - 4.3.6. Dažnas kvėpavimas.
 - 4.3.7. Dažnas pulsas, širdies plakimas.
 - 4.3.8. Užkimimas.
 - 4.3.9. Sujaudinimas.
 - 4.3.10. Žemas kraujospūdis.
 - 4.3.11. Miokardo infarktas.
- 4.4. Pirmoji pagalba apsinuodijus chloro garais:
 - 4.4.1. Kuo skubiau išėikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išveskite, nesąmoningus – išneškite).
 - 4.4.2. Užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus).
 - 4.4.3. Sąmonę praradusius nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu.
 - 4.4.4. Išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti.
 - 4.4.5. Teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones.
 - 4.4.6. Sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 10–15 minučių plauti akis, burną, nosį.
 - 4.4.7. Kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

1. Kilus radiaciniam pavojui dėl branduolinės avarijos ar panaudoto branduolinio ar radiologinio sprogstamojo įtaiso ar bombos, dėl kurio susidarė radioaktyviųjų medžiagų dalelių debesis:
 - 1.1. Klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.
 - 1.2. Nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus.
 - 1.3. Jei važiuojate automobiliu – sandariai uždarykite langus, išjunkite vėdinimo ir šildymo sistemas, ventiliatorius, užsidenkite kvėpavimo takus. Skubėkite namo ar į darbą, ar į kitą visuomeninį pastatą, jei esate netoli. Jei visuomeninių pastatų pasiekti neįmanoma, sustokite saugioje vietoje, jei karšta – pavėsyje ir, išjungę automobilio variklį, klausykite radijo pranešimų. Toliau važiuoti ar išlipti galite, tik kai bus paskelbtas atitinkamas pranešimas.
 - 1.4. Jei esate netoli nelaimės, sprogimo vietos – nelieskite jokių daiktų, jie gali būti radioaktyvūs.
 - 1.5. Negerkite, nevalgykite, nerūkykite užterštoje vietoje ar šalia jos.

- 1.6. Jei esate lauke, eikite į vidų.
- 1.7. Jei esate uždaroje patalpoje, kurių sienos ir langai nepažeisti, pasirinkite slėptuve vidinėje pastato dalyje esančią patalpą su kuo mažiau langų arba eikite į rūšį. Jei langai išdužę – pagal galimybę pasirinkite kitą saugų kambarį, esantį pastato gilumoje.
- 1.8. Išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, užsandarinkite lipnia juosta būsto langus ir duris.
- 1.9. Pasirūpinkite vaikais ir kitais artimaisiais, kuriems reikia pagalbos.
- 1.10. Jei būtina išeiti į lauką, saugokite kvėpavimo takus nuo dulkių ir dūmų. Užsidenkite vienkartinę kaukę, nosinę ar rankšluosčiu. Jei turite, dėvėkite dujokaukę ar respiratorių.
- 1.11. Suvarykite netoli esančius gyvulius, naminius gyvūnus į tvartus, pastatus, uždarykite šiltnamius, uždenkite šulinius.
- 1.12. Grįžę iš lauko, būtinai nusivilkite viršutinius drabužius, nusiauškite batus ir, sudėję juos į polietileninį maišą, išneškite iš gyvenamųjų patalpų. Tada kruopščiai su muilu nusiprauskite duše, ypač atidžiai būtina išsitrinkti galvą.
- 1.13. Kruopščiai nuprauskite lauke buvusius naminius gyvūnus (kates, šunis ir kt.).
- 1.14. Valgyti ir gerti galima tik maistą ir gėrimus, kurie buvo sandariai uždaryti – konservus, gėrimus buteliuose, sandariose pakuotėse. Kitą maistą ir vandenį bus galima vartoti leidus visuomenės sveikatos specialistams.
- 1.15. Jei nurodyta evakuotis, pasiimkite būtiniausius daiktus:
 - 1.15.1. Pirmosios medicinos pagalbos vaistinėlę. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų.
 - 1.15.2. Dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai).
 - 1.15.3. Pinigus (gryniesiems pinigais, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės).
 - 1.15.4. Šeimos relikvijas, kelias nuotraukas.
 - 1.15.5. Ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms).
 - 1.15.6. Geriamojo vandens.
 - 1.15.7. Reikalingų drabužių (pagal sezoną).
 - 1.15.8. Tualetinius reikmenis.
 - 1.15.9. Asmeninės apsaugos priemonės (jei turite).
 - 1.15.10. Nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus, konservų atidarytuvą.
 - 1.15.11. Mobilųjį telefoną ir jo įkroviklį.
- 1.16. Jei radioaktyviajame debesyje ar jo iškratose yra radioaktyviojo jodo, civilinės saugos specialistai, siekdami apsaugoti skydliaukę, rekomenduoja atlikti jodo profilaktiką. Jodo tabletes pradėkite vartoti tik tuomet, kai apie tai bus paskelbta per visuomenės informavimo priemones. Jodo profilaktika – tai kalio jodido (KI) arba kalio jodato (KIO3) tablečių (kai jų nėra, tinka 5 % jodo tinktūra) vartojimas. Stabiliojo jodo preparatų vienkartinė paros dozė žmonių grupėms:
 - 1.16.1. Suaugusieji iki 40 metų (tarp jų nėščios ir maitinančios moterys) ir 13–16 metų paaugliai išgeria 130 mg kalio jodido arba 170 mg kalio jodato.
 - 1.16.2. Vaikams nuo 3 iki 12 metų skiriama 65 mg kalio jodido arba 005 mg kalio jodato, tai sudaro pusė suaugusiųjų dozės.
 - 1.16.3. Kūdikams nuo 1 mėnesio iki 3 metų duodama 30–35 mg kalio jodido arba 40–45 mg kalio jodato. Tai ketvirtis suaugusiųjų dozės.
 - 1.16.4. Naujagimiams iki 1 mėnesio skiriama 15 mg kalio jodido arba 20 mg kalio jodato. Tai aštuntadalio suaugusiųjų dozės.
- 1.17. Vienkartinė stabiliojo jodo dozė apsaugo skydliaukę 24 valandas. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus skiriama vienkartinė stabiliojo jodo dozė. Nėščioms ir maitinančioms moterims – ne daugiau kaip dvi vienkartinės dozės. Kitoms gyventojų

grupėms gali būti skiriamos kelios vienkartinės dozės, bet ne daugiau kaip 10. Geriausia jodo tabletes gerti po valgio. Vaikams patogu jas duoti ištirpintas bet kokiame gėrime ar skystuose vaikų maisto produktuose. Ištirpintos tabletės išgeriamos nedelsiant, nes greitai tampa neaktyvios.

1.18. Neturint tablečių, galima vartoti 5 % jodo tinktūrą: vaikams iki 2 metų 1–2 lašai 5 % jodo tinktūros skiriami 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras. Vaikams nuo 2 metų ir suaugusiems skiriami 3–5 lašai 5 % jodo tinktūros 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras.

1.19. Stabiliojo jodo preparatai veikia tik skydliaukę, bet neapsaugo nuo kitų jonizuojančiosios spinduliuotės rūšių poveikio. Be to, dalis žmonių yra alergiški jodui ar turi skydliaukės susirgimų. Tokiu atveju siūlome iš anksto pasikonsultuoti su gydytoju.

1.20. Būkite įsijungę Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą, klausykite skelbiamų pranešimų bei vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

2. Jei radote neįprastomis aplinkybėmis (transporto avarijos metu, viešojoje vietoje ir t.t.) ar pamatėte daiktą, pažymėtą radioaktyviuoju ženklu:

2.1. Nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuokite apie radinį.

2.2. Laikykitės kuo toliau nuo daiktų, pažymėtų radioaktyvumo ženklu, bet kokio regimo dūmų ar garų šaltinio.

2.3. Nelieskite jokių daiktų, esančių aplinkui, nes jie gali būti radioaktyvūs.

2.4. Kuo skubiau išeikite iš pavojingos zonos. Eikite prieš vėją nuo įvykio vietos. Saugus nuotolis nuo galimai užterštos zonos ribos – mažiausiai 30–50 metrų.

2.5. Patarkite žmonėms kuo toliau pasitraukti nuo įvykio vietos, kol atvyks specialiosios tarnybos.

2.6. Sužeistieji įvykio vietoje taip pat gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis.

2.7. Negerkite, nevalgykite, nerūkykite zonoje, kurioje esate, nes ji gali būti užteršta.

2.8. Laukite, jei įmanoma, saugioje vietoje atvykstančių tarnybų ir informuokite jas apie įvykio aplinkybes.

2.9. Jei išėjote anksčiau nei atvyko specialistai, grįžę namo, pasikeiskite viršutinius drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą, nusiplaukite rankas, nusiprauskite veidą, jei turite galimybę – nusiprauskite duše ir klausykite skelbiamų per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją pranešimų ir vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS ORO PAVOJUI, KITOMS KARINĖMS GRĖSMĖMS

1. Kilus priešų užpuolimo iš oro pavojui ar kitoms karinėms grėsmėms:

1.1. Klausykitės pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą.

1.2. Tikrinkite pranešimus mobiliajame telefone.

1.3. Jei civilinės saugos signalas „Oro pavojus“ užklumpa gatvėje ar kitoje vietoje, kuo skubiau susiraskite priedangą (daubą, griovį ir pan.), požeminę pėsčiųjų perėją, tunelį, rūšį ir ten pasislėpkite.

1.4. Nepasiduokite panikai, elkitės ramiai, nesinervinkite, susikaupkite ir nurimkite, perspėkite artimuosius, kaimynus.

1.5. Be ypatingos priežasties nepalikite gyvenamosios vietos, nevaikščiokite gatvėmis ir atviromis teritorijomis.

1.6. Gavę nurodymą slėptis, apsirenkite ir skubėkite į nurodytą, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį ar kitą priedangą. Su savimi pasiimkite dokumentus, pinigus, negendančių maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos

priemonės, būtiniausių medikamentų, tualetinius reikmenis, nešiojamąjį radijo imtuvą, mobilųjį telefoną, kuriuo galėsite siųsti ir gauti pranešimus.

1.7. Jei liekate namuose, imkitės apsaugos priemonių: užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, įleiskite į vidų savo augintinius, būkite kambaryje be langų (jei toks yra) arba slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje.

1.8. Automobilyje įsijunkite radiją, klausykitės informacinių pranešimų ir rekomendacijų.

1.9. Gavę nurodymą evakuotis ar išvykti, išjunkite elektrą, užsukite dujų, vandens sklendes, uždarykite langus, langines, užrakinkite duris ir atlikite visus įprastus veiksmus, kuriuos darote išvykdami bent kelioms dienoms.

1.10. Stenkitės be būtino reikalo neskambinti savo artimiesiems, draugams ir pažįstamiems mobiliojo ar fiksuoto ryšio telefonais, kad ryšio linijos nebūtų perkrautos ar užblokuotos. Skambinkite tik norėdami pranešti apie būtiną pagalbą, sužeistuosius ar netikėtą pavojų.

2. Sprogimo vietoje (arba po sprogimo):

2.1. Kriskite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą, jei yra galimybė, pasinaudokite priedanga. Priedangą šiuo atveju reikėtų rinktis iš arčiausiai esančių daiktų, tai gali būti pastatas, griovys, dauba, medis ar net šaligatvio bortelis.

2.2. Nugriaudėjus sprogimui neskubėkite palikti priedangos, kai kurios skeveldros nukrinta netoli sprogimo vietos po keliolikos sekundžių, taip pat gali sprogti kiti (antriniai) sprogstamieji užtaisai.

2.3. Įsitikinę, kad skeveldros daugiau nekrinta, nedelsdami pasišalinkite saugiu atstumu. Jei sprogimas įvyko pastate, naudokitės avariniais išėjimais. Naudotis liftais griežtai draudžiama.

2.4. Jei yra sužeistų asmenų, padėkite jiems evakuotis į saugią vietą ir suteikite pirmąją medicinos pagalbą. Pasirinkdami saugią vietą, atkreipkite dėmesį į pažeistas pastatų konstrukcijas, nes pastatas ar jo dalis gali sugriūti.

2.5. Nelieskite įtartino daikto ar sprogmenų.

2.6. Padėkite valyti griuvėsius, kelius, šalinti oro antpuolio padarinius.

3. Jeigu jūs mieste ar gyvenvietėje pasirodė priešiški kariai:

3.1. Stenkitės išlikti ramūs. Bandykite išsiaiškinti, kas vyksta ir tik tuomet spręskite, ką daryti.

3.2. Jeigu matote kieme kareivius, nesiartinkite prie jų, būdami šalia galite tapti taikiniu ar atsitiktinės kulkos auka.

3.3. Nebūkite smalsūs, nepasiduokite pagundai pasižiūrėti į karinę techniką, ginklus ar ginkluotus žmones iš arčiau – smalsuoliai gali būti palaikyti šnipais.

3.4. Neleiskite vaikų į gatves, jie smalsūs ir gali patekti po tanko vikšrais, rasti sprogmenį ar neiššovusių sprogmenų.

3.5. Nefilmuokite ir nefotografuokite priešo kareivių arba darykite tai nepastebimai.

3.6. Kalbėdami su ginkluotu žmogumi, nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių. Nesiginčykite su žmogumi, kurio rankose ginklas.

3.7. Jeigu į jūsų namus įeina ginkluoti žmonės ir ketina juose įsikurti, išeikite iš namų.

3.8. Jeigu jums reikia į miestą, verčiau eikite pėsčiomis, o ne važiuokite automobiliu.

4. Kai šalia aidi šūviai ar vyksta susišaudymas:

4.1. Jeigu esate lauke, nebėkite, o nedelsdami griūkite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą. Griūkite ten, kur stovite, neieškokite švaresnės vietos.

4.2. Kol aidi šūviai, stenkitės kuo labiau prisispausti prie žemės, o jiems nutilus šliaužkite į patikimesnę vietą (požeminę perėją, rūšį, pastato pirmą aukštą, griovį, už šiukšlių konteinerio ir pan.).

4.3. Pasigirdus šūviams jūsų name, nesiartinkite prie langų.

4.4. Jeigu pasigirsta susišaudymas, o jūs esate namuose, nedelsdami griūkite ant grindų, nušliaužkite iki jungiklio ir išjunkite šviesą, kad nebūtumėte matomi, šluotos kotu (ar kuo nors panašiu) užtraukite užuolaidas, šliaužkite į patalpą be langų (pvz., vonios kambarį).

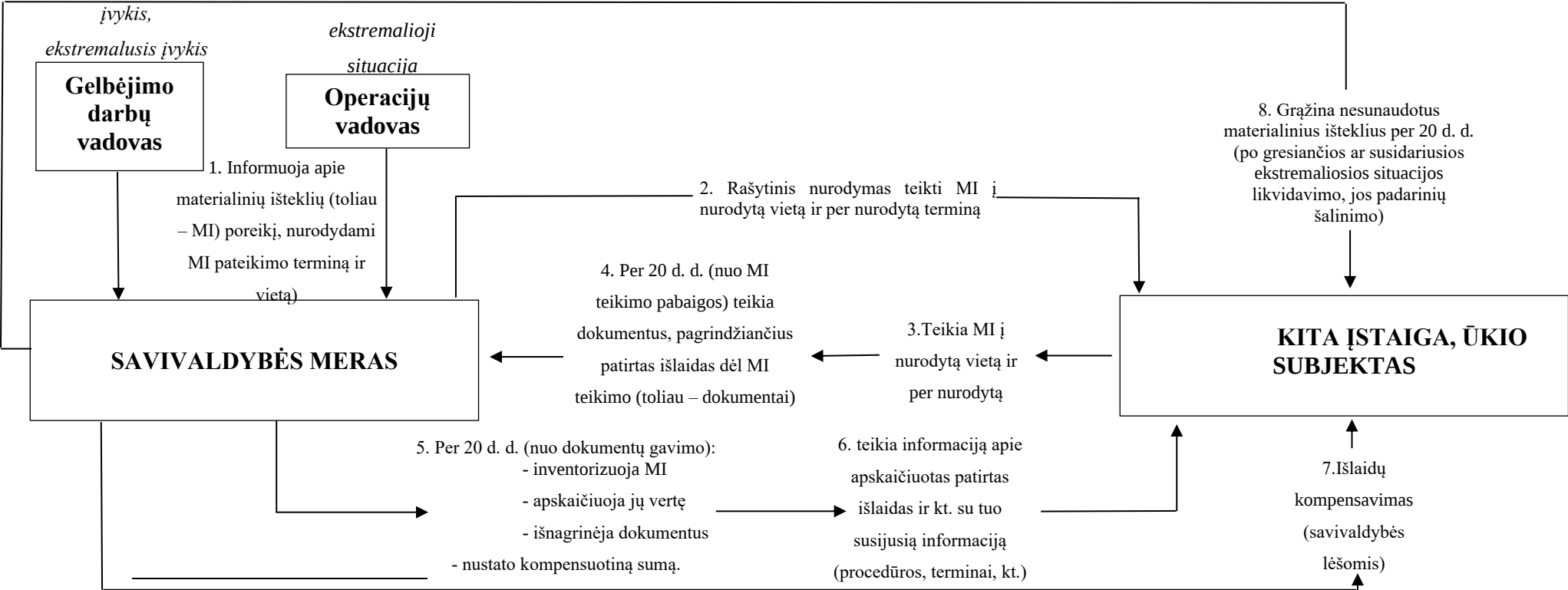
4.5. Jeigu namuose nesaugu, eikite į artimiausią, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį, kur jums bus suteiktas prieglobstis ir pagalba.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ SU MILTELIAIS IR JIEMS IŠSIBARSČIUS

1. Gavus įtartiną laišką ar paketą su milteliais ir jiems išsibarsčius:
 - 1.1. Nekratykite, nepurtykite, neprakirpkite ir neišimkite laiško ar paketo turinio.
 - 1.2. Nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti.
 - 1.3. Išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą.
 - 1.4. Užsimaukite apsaugines pirštines.
 - 1.5. Nedelsdami uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar kt.
 - 1.6. Išeikite iš patalpos ir sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kurioje rastas įtartinas laiškas ar paketas, neleiskite įeiti kitiems asmenims.
 - 1.7. Nusiplaukite rankas su muilu.
 - 1.8. Kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į plastikinį maišą.
 - 1.9. Kuo greičiau nusiprauskite duše su muilu. Nenaudokite chlorkalkių ar kitų dezinfekavimo medžiagų.
 - 1.10. Surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais.
 - 1.11. Jei esate namie, skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.
 - 1.12. Jei esate darbovietėje, praneškite apie įvykį savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.
2. Įtartinio paketo ar laiško požymiai:
 - 2.1. Pernelyg didelės pašto išlaidos.
 - 2.2. Ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas.
 - 2.3. Iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės.
 - 2.4. Rašybos klaidos.
 - 2.5. Nėra atgalinio adreso.
 - 2.6. Riebalinės dėmės, išblukusios spalvos.
 - 2.7. Didelis svoris.
 - 2.8. Kreivas ar grublėtas vokas.
 - 2.9. Išsikišę laidai ar aliuminio folija.
 - 2.10. Pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.).
 - 2.11. Tikslėjimo garsas.
 - 2.12. Pažymėtas užrašu „personalinis“ arba „konfidencialus“.

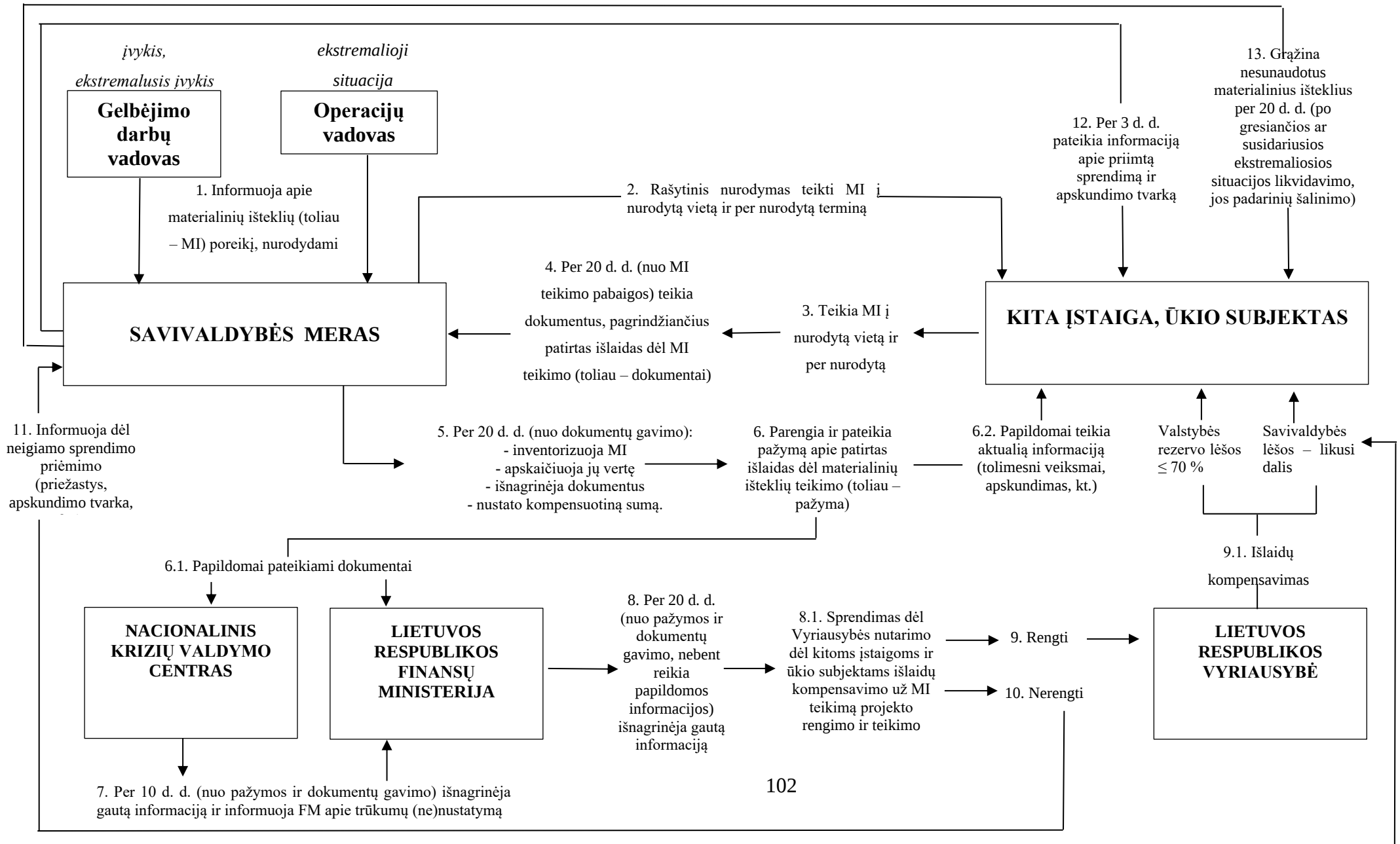
MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ TEIKIMO IR KOMPENSAVIMO UŽ JŲ TEIKIMĄ VEIKSMŲ ALGORITMAS¹

SAVIVALDYBĖS LYGIU

¹ Algoritmas yra informacinio pobūdžio, todėl visada turi būti vadovaujamasi Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317 (Lietuvos Respublikos suvestinė redakcija nuo 2024 m. birželio 16 d.) „Dėl Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, nuostatomis.

VALSTYBĖS LYGIU

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS**I. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI**

1. Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją nustatomi šie civilinės saugos signalai (toliau – CS signalai):

1.1. Įspėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1	„Dėmesio visiems“	Įspėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

1.2. Įspėjamieji balsu skelbiami signalai:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
	1	2
1.	„Cheminis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

2.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
3.	„Katastrofinis užtvindymas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų,

		ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešo užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsinės avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

II. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALŲ PANAUDOJIMO TVARKA

1. Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai (išskyrus signalą „Oro pavojus“), atsižvelgiant į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, perduodami:

1.1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento) direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre (toliau – Sąrašo subjektai), vadovų sprendimu, įvykus avarijai, kai į aplinką patenka didelis kiekis pavojingų medžiagų, ar susidarius kitai ekstremaliajai situacijai Sąrašo subjekte.

1.2. Savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai.

1.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus sprendimu, gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai.

1.4. Kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ar jiems priklausančių objektų vadovų sprendimu, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai šiuose objektuose.

2. Įspėjamasis garsinis signalas pratybų metu skelbiamas tik suderinus su savivaldybės administracijos direktoriumi ir iš anksto per visuomenės informavimo priemones pranešus gyventojams.

3. Įspėjamasis balsu skelbiamas signalas „Oro pavojus“ perduodamas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos sprendimu, iškilus tiesioginei priešo užpuolimo grėsmei.

4. Perspėjimo sistemoje, kurioje naudojamos elektroninės sirenos, įspėjamieji balsu perduodami CS signalai privalo būti iš anksto įrašyti į elektroninių sirenų valdiklius, o gyventojams privalo būti perduodami kartu su įspėjamuoju garsiniu signalu tokia tvarka: 45 sek. – įspėjamasis garsinis signalas, 15 sek. – įspėjamasis balsu skelbiamas signalas. Tai kartojama 3 kartus. Bendra trukmė ne ilgesnė nei 3 minutes.

5. Įspėjamųjų balsu skelbiamų signalų ir rekomendacijų, perduodamų per valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus, bendra trukmė turėtų būti ne ilgesnė nei 1,5 min. Kitų pranešimų ir rekomendacijų trukmė neribojama.

6. Gyventojai, gyvenantys šalia Sąrašo subjektų, ir darbuotojai, dirbantys juose, privalo būti iš anksto informuoti apie jiems gresiančius pavojus, įvykus avarijai šiuose Sąrašo subjektuose, ir, išgirdę įspėjamąjį garsinį signalą, elgtis pagal išankstines Sąrašo subjektų pateiktas rekomendacijas. Tikslī informacija apie susidariusią ekstremaliąją situaciją, gyventojams ir darbuotojams iškilusią grėsmę ir rekomendacijos pateikiamos per elektronines sirenas, garsines avarines signalizavimo sistemas ir, atsižvelgiant į avarijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, per nacionalinius ir (ar) regioninius bei vietinius transliuotojus.

VEIKSMAI PAVOJAUS VALSTYBĖS SAUGUMUI (NESANKCIONUOTI UŽSIENIO VALSTYBĖS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ VEIKSMAI) METU

PASIRENGIMAS GALIMOMS GRĖSMĖMS

Priešiškai nusiteikusių ginkluotųjų pajėgų veiksmų metu svarbu nustatyti ir išanalizuoti galimas grėsmes. Būtina iš anksto pasirengti reaguoti į situacijos pasikeitimus.

Situacijos, kurios gali susidaryti pavojaus metu:

Grėsmė	Vykdomi veiksmai
Sprogimai, apšaudymai	1. Nedelsdami griūkite ant grindų, žemiau lango linijos. 2. Suguldykite visus mokinius esančius patalpose. 3. Nesitartinkite prie langų. 4. Išjunkite šviesą. 5. Apšaudymo atveju susiraskite papildomą apsaugą iš tos krypties, iš kurios atskrieja kulkos (papildoma apsauga, siena, stalas, ar kiti rekvizitai). 6. Liepkite darbuotojams, lankytojams, mokiniams užsidengti galvą rankomis, kad sumažintumėte šukių, ar kitų krentančių daiktų galimus sužalojimus.
Griūvantys pastatai, dūžtantys langai	1. Nurimus kritimo, griuvimo garsams nepulkite apžiūrėti ir vertinti vietos, palaukite kol situacija stabilizuosis (nusės dulkės, atsistatys Jūsų matomumas ir klausa). 2. Įsitikinkite, ar patalpose nėra sužeistų lankytojų, mokinių ar kitų darbuotojų. 3. Prisiminkite, kad griuvimo garsai gali būti pasikartojantys, todėl būkite tam pasirengę. 4. Kada situacija stabilizuojasi ir nėra papildomų pavojaus rodiklių – įvertinkite pastato pažeidimus. 5. Pagal pažeidimo mastą gali reikėti pakeisti žmonių apsaugos vietas. 6. Pažeistas pastato vietas izoliuokite pažymėdami skiriamaisiais ženklais. 7. Dūžtančių stiklų šukės gali sužaloti žmones, todėl nuo jų saugantis geriausia užsidengti galvą rankomis, ar papildomai prisidengti striuke, paltu, ar kitu storesniu drabužiu.
Ginkluoti kareiviai	1. Susidūrus su priešiškos kariuomenės kareivių stenkitės akivaizdžiai (priešais jį, tiesiai į akis) jo nefilmuoti, nefotografuoti. 2. Nesiginčykite su priešo kariais, jei Jūsų yra kažko klausiama – atsakykite. 3. Jei yra duodamas nurodymas, jo ignoruoti negalite. 4. Nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių. 5. Jei į įstaigą pateko kariškiai, stenkitės numatyti jų ketinimus. 6. Jei kariškiai Jūsų patalpose ketina įkurti laikiną gynybos, puolimo, ar strateginį štabą – Jūs turite pasitraukti iš pastato. 7. Mokinius evakuokite į numatytas apsaugos vietas, nebent yra duodamas kitas kareivių nurodymas. 8. Jei pastate esantys kareiviai nurodo išeiti iš pastato, įvertinkite situaciją lauke. Esant pavojui lauke, stenkitės ramiai tonu paaiškinti, kad pastate yra mokiniai ir jų atvyks pasiimti tėvai, todėl pagal bendrą susitarimą Jūs turite likti žmonių apsaugos

	patalpose, kuriose mokiniai bus perduodami.
Elektros energijos tiekimo sutrikimai	1. Įstaigoje būtina iš anksto pasirūpinti žibintuvėliais. Jei jie nėra pakraunami, turėti ir atsarginius elementus. Elektros tiekimo nutraukimo metu, jie bus priemonė padėsianti orientotis aplinkoje, bei evakuotis. Taip pat nepamirškite, kad nelaimės atveju su žibintuvėliu galima signalizuoti. Trys trumpi, trys ilgi, trys trumpi žibintuvėlio įjungimai, nukreipus pagalbos gavimo kryptimi reiškia SOS (pagalbos šauksmą / prašymą). 2. Panaudokite turimus įrenginius ir įtaisus (energijos kaupiklius). Įstaigoje esantys nepertraukiamo maitinimo šaltiniai (Ups'ai), atsarginiai maitinimo šaltiniai (PowerBank) gerai gali pasitarnauti ne tik telefono pakrovimui ar radijo imtuvo pakrovimui, bet kai kuriais atvejais įjungti ir kitus prietaisus.
Šildymo tiekimo sutrikimai	1. Šaltuoju metu laiku, arba naktį, oro temperatūra gali nukristi žemiau tos ribos, nuo kurios žmogaus kūnas ima šalti. Sumažinkite kūno vėsimą laikydamiesi susispaudę žmonių grupėje, mokinius susodinkite į vieną krūvą. 2. Iš anksto pasirūpinkite mokinių drabužiais. Jei yra šaltasis metų laikas ir yra skelbiamas pavojus, drabužių laikymas šalia mokinių vienas iš prioritetinių darbų. 3. Panaudokite turimus išteklius – užuolaidas, staltieses, esami drabužiai ir pan., kuriais galima užsikloti, arba apsirengti.
Nėra (baigėsi) vaistų, tvarsčių, dezinfekcinių medžiagų atsargų	1. Jei atsirado sužeistųjų, panaudojamos pirmos pagalbos vaistinėlės. 2. Pasibaigus turimiems resursams, vietoj tvarsčių galima panaudoti švarių drabužių skiautes. 3. Pasibaigus dezinfekavimo skysčiui, naudokite jodo tirpalą, kalio permanganatą arba su vandeniu apvalykite žaizdą.
Panika mokinių, darbuotojų ir tėvų/globėjų tarpe	1. Visa informacija, kuria yra dalinamasi, turi būti faktinė, neįterpiant emocijų. Informacijos turinyje nurodykite tik tikslus veiksmus, kurie reikalingi saugumui užtikrinti. 2. Jei įstaigoje tenka praleisti ilgesnį laiką, prisiminkite, kad tai neigiamai veikia žmogaus emocijas, todėl reikia imtis veiksmų, kurie padės ir Jums ir aplinkiniams pagerinti streso valdymą. Mokinių klasėse galite organizuoti užsiėmimus: mąstymo žaidimai, šarados, ar paprasčiausi mankštos pratimai. Fizinė ir protinė veikla padeda stabilizuotis emocijoms.
Trūksta būtinųjų priemonių	1. Jei įstaigos patalpose tektų praleisti ilgesnį laiką, būtina įvertinti turimas geriamo vandens atsargas ir paskaičiuoti jų naudojimo kiekius. Matant, kad vandens atsargos senka, reikia kiekvienam žmogui riboti jo naudojimą. Atkreiptinas dėmesys į sužalotus, ar stipriai išsekusius žmones. Jiems vandens turi būti suteikiama pagal poreikį. 2. Esant taršai ore turi būti naudojamos kvėpavimo takų apsaugos priemonės. Jei turimos respiratorių ir medicininių kaukių atsargos baigėsi, organizuokite AAP gamybą ir turimų (nenaudojamų drabužių ir (jei turite) vatos. Rekomendacijos kaip pasigaminti marlės – vatos kaukę pateiktos Plano priede Nr. 11.

MOKINIŲ APSAUGA

Veiksmas	Aprašymas
Būtiniosios priemonės	1. Pasiruoškite turimas vandens atsargas, bei jam tinkamus laikymo indus. 2. Pripildykite vandens indus vandentiekio vandeniu (jei nėra nutrauktas vandens tiekimas ir nėra gauta informacija apie galimą vandens taršą). 3. Paimkite mokiniams žaislą. Mažus žaislus galima sudėti į maišą, kuris būtų pakankamai patvarus, to prireiks jei reikės evakuotis, kitus žaislus (po vieną) galima išdalinti mokiniams, taip jie jausis saugiau. 4. Turėkite pasiruošę pirmosios pagalbos vaistinėles.
Mokinių perdavimas tėvams (išankstinis pasiruošimas)	1. Numatykite per kurias duris (išėjimus) bus galima efektyviausiai perduoti mokinius tėvams. 2. Pasiruoškite tų išėjimų žymėjimus, kuriuos pavojaus metu galėsite iškabinti ant lauko durų. 3. Sudarykite mokinių tėvų/globėjų sąrašus su veikiančiais telefonų numeriais. Sąrašo struktūra pateikiama 1 pavyzdyje. 4. Pedagogai turėtų telefono adresų knygoje surašyti visus mokinių tėvų/globėjų telefono numerius. Tai yra rekomenduojama priemonė, kuris leis greitai surasti kontaktą, bei perduoti informaciją. Kad visi numeriai būtų vienoje vietoje telefono numerio įvardijimas turėtų prasidėti klasės pavadinimu, toliau mokinio vardas pavardė (pvz.: 1 klasė, Jonas Jonaitis).
Mokinių perdavimas tėvams (fakto atveju)	1. Visiems tėvams/globėjams paskambinti neturėsite pakankamai laiko resursų, todėl pasiruoškite trumposios SMS žinutės šabloną (2 pavyzdys). 2. Nurodykite, kad mokinių tėvai/globėjai turi atvykti pasiimti pėsčiomis (žemėlapis pateikiamas 1 paveikslėlyje). 3. Ant paradinių durų (jei tai nesukelia pavojaus) iškabinkite informaciją, kurie mokiniai per tą išėjimą yra perduodami. 4. Numatykite atsakingus asmenis, kurie prie kiekvieno išėjimo galės kuruoti mokinių perdavimą. 5. Registruokite perduotus mokinius, sulygindami prieš tai buvusių mokinių skaičių su perduotais. 6. Skambinkite tiems tėvams/globėjams, kurie nedavė atsako dėl mokinių pasiėmimo ir per pirmą valandą neatvyko jų pasiimti.
Padarytas negrįžtamas poveikis įstaigos pastatui	1. Pagal Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą įstaiga yra numaciusi kitą įstaigą, į kurią būtų vykdoma evakuacija. Todėl jei įstaigos pastatas buvo pažeistas ir dėl pažeidimo kyla grėsmė jame esantiems žmonėms, arba pastato griūčiai, pradedama mokinių evakuacija. 2. Evakavimas iš įstaigos yra vykdomas klasėmis, mokinius pažymėkite skiriamaisiais ženklais (liemenėmis). Jei jų neturite bent jau pažymėkite judančios klasės apimtį.

	3. Judėdami stenkitės vengti pagrindinių gatvių. 4. Evakuojantis atsakingi asmenys su savimi turi pasiimti informacinius pranešimus, kurie buvo iškabinti ant įstaigos durų (geriausia turėtų jų kopijas). 5. Jei evakuacija į kitą įstaigą nėra galima, numatykite kitas vietas – požeminę perėją, ar automobilių stovėjimo aikštelę. 6. Praneškite tėvams apie mokinių buvimo vietos pasikeitimą (informuojame trumposiomis SMS žinutėmis, tekstas pateikiamas 3 pavyzdyje). 7. Judėdami atviroje teritorijoje pasigirdus sprogimams, kuo skubiau susiraskite priedangą ir pasislėpkite su mokiniais. Priedanga turi būti nuo tos pusės, iš kurios girdisi sprogimai. 8. Jei pasigirdo šūviai, kuo skubiau suguldykite mokinius ant žemės.
Mokiniam perduodama informacija	1. Informuokite mokinius, kad jie negali artintis prie karinės technikos, jos apžiūrėti. 2. Perduokite informaciją mokiniams, kad jie negali eiti link karių, kalbėtis su jais, nesvarbu kokios šalies tai karys. Būnant šalia jo gali kilti grėsmė dėl „pasiklydusios“ kulkos. 3. Informuokite mokinius, kad jie negali artintis prie įtartinų daiktų, nesprogusių minų, apgriuvusių pastatų.

1 pavyzdys

Eil. Nr.	Mokinio klasė	Mokinio vardas, pavardė	Tėvo/globėjo telefonas	Atsarginis telefono numeris, jei pirmu nepavyksta susisiekti
1.	1 klasė	Vardenis Pavardenis	(0 60) 00000	(0 61) 11111
2.				

2 pavyzdys

Dėl kilusio pavojaus prašome pasiimti savo mokinį iš ugdymo įstaigos. Dėl savo saugumo iki įstaigos ateikite pėsčiomis. Vaikas Jums bus perduotas per centrinį išėjimą.

3 pavyzdys

Dėl kilusios grėsmės įstaigos pastato struktūrai, visi mokiniai yra evakuojami į priedangą. Dėl savo saugumo iki nurodomos vietos ateikite pėsčiomis. Vaikas Jums bus perduotas per išėjimą, pažymėtą Jūsų klasės pavadinimu.

JUDĖJIMO Į APSAUGOS PATALPAS TVARKA

Gavus informaciją apie pavojų ir įstaigos vadovui nurodžius likti įstaigos patalpose, judėjimas į kolektyvinės apsaugos patalpą vykdomas sekančia tvarka: žmonės esantys aukščiau nei pirmas pastato aukštas, juda link artimiausios laiptinės, kurioje kaba evakavimosi planas ir toliau vadovaujasi jame numatyta evakavimosi tvarka, juda pirmo aukšto link. Žmonės, esantys pirmame aukšte, privalo kuo skubiau surasti evakavimo planą,

arba atsakingą žmogų, kuris vadovauja žmonių paskirstymui ir judėjimui pastate. Evakavimo plane, arba atsakingam asmeniui nurodžius kryptį vedančią į apsaugos patalpas, žmonės ramiai, nesudarant grūsčių, juda link jos. Pasiekus numatytą vietą, atsakingas žmogus paskirsto žmones taip, kad žmonių pasiskirstymas būtų kuo tolygesnis.

Kaip užtikrinti saugų judėjimą:

Pastato vieta	Vykdomi veiksmai
Koridorius (vieta tarp išėjimų ar laiptinių)	1. Paskirstomi žmonių srautai, nurodant judėjimo kryptį. 2. Judėjimas vyksta vadovaujantis trumpiausio išėjimo principu. 3. Judant koridoriais laikykitės atokiau nuo langų. 4. Rankomis prisidengkite galvą. 5. Išlaikykite greitą ėjimo tempą, tačiau nebėkite.
Laiptinė	1. Jei yra skelbiamas apšaudymas, arba bombardavimas, laiptinėje judėti reikia laikantis arčiau sienų. 2. Išlaikykite greitą lipimo tempą, tačiau stenkitės nesuklupti.
Durys	1. Pastato evakuacijos keliuose esančios durys pasirengimo ir evakuacijos (judėjimo) metu turi būti atrakintos. Jei praėjimuose ar prie durų atsiranda pašalinių daiktų, būtina kuo skubiau juos pašalinti.

KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PATALPŲ PARUOŠIMAS

Atsakingas už civilinę saugą darbuotojas duoda nurodymą patalpų, numatytų žmonių apsaugai, paruošimui. Paruošimo procese dalyvauja darbuotojai, tuo metu nevykdantys kitų jiems priskirtų funkcijų. Jei yra skelbiamas oro pavojus, reikia imtis priemonių užklijuoti patalpų, kuriuose saugositės, langus lipnia juosta. Klijavimas vyksta nuo kampo iki kampo sudarant „X“ formą. Jei langas yra didelis klijuoti stiklą reikia „*“ (snaigės) principu. Dėl papildomos apsaugos langus uždenkite užuolaidomis, apklijuokite popieriumi ar pan., kad sumažintumėte matomumą.

Paskutiniam žmogui pasiekus apsaugos patalpą, atsakingas žmogus uždaro duris. Numatomos patalpos, jei reikia slėptis esant apšaudymams ar sprogimams.

Pastato paruošimas

Gavus informaciją apie galimą pavojų, išgirdus gaudžiančias sirenas ir per visuomenės informavimo priemones teikiant signalą „oro pavojus“, imamas veiksmų, kuriais siekiama apsaugoti pastatą, bei sumažinti galimų vidinių avarių kilimo grėsmę.

Sritis	Patikslinimas
---------------	----------------------

Elektros prietaisų išjungimas	1. Iš elektros tinklo išjunkite nenaudojamus elektros prietaisus (iš elektros tinklo ištraukiamos prietaisų jungtys, išjungiami saugikliai, jei yra prietaisų, kurie prijungti stacionariai). 2. Išjunkite perteklinį elektros apšvietimą (palikite tik tuos elektros prietaisus, kurie minimaliai apšviečia patalpą, kad būtų galima įžiūrėti daiktus, matyti kur evakuotis). 3. Palikite įjungtus tinklo maršrutizatorius (interneto prieigą). 4. Telefonai turi būti laikomi prie savęs, turi būti įjungti. 5. Elektros tiekimas pastate neturėtų būti nutraukiamas.
Tiekimas	1. Užsukite vandens tiekimą (rekomendacija galioja tose vietose, kur nėra saugomų žmonių). Centrinės pastato sklendės užsukti nėra būtina, kad žmonės turėtų priėjimą prie geriamo vandens, tačiau atjungiamos papildomos atšakos, per kurias vanduo tiekiamas į tuo metu nenaudojamas zonas. 2. Jei pastate yra dujų tiekimas būtina užsukti centrinę sklendę esančią vamzdyje pastato išorėje. 3. Centrinė šildymo sistema lieka tokioje pat stadijoje, kaip ir iki pavojaus paskelbimo. 4. Papildomos rekuperavimo, vėdinimo sistemos, esant galimybei, turi būti išjungtos.
Apsauga	1. Daiktai esantys patalpoje, esant tam tikrai situacijai, gali būti panaudoti kaip priedanga. Jei patalpoje yra stalų – juos galima apversti. Tai bus papildoma apsauga nuo atsitiktinių kulų ar skeveldrų. 2. Patalpose su mažais langais (cokolinis aukštas, rūsys) puiki priemonė – grunto pripildyti maišai, sudėti priešais langus.

INFORMACIJOS KEITIMASIS PRIEŠ PAVOJŲ, PAVOJAUS METU IR PO PAVOJAUS

Galimos grėsmės metu labai svarbu užtikrinti, kad vyktų sklandus informacijos keitimasis tiek įstaigos viduje, tiek informacijos gavimas iš institucijų ar specialiųjų tarnybų.

Parengties lygis	Funkcijos
Gauta informacija apie kylantį pavojaus lygmenį (pavojus nėra fiksuojamas, bet yra signalų apie pavojaus faktą)	1. Užtikrinkite reikiamą informacijos perdavimo priemonių skaičių. 2. Sudarykite darbuotojų mobiliųjų telefonų numerių sąrašą. 3. Jei yra galimybė – sukurkite vidinę socialinių medijų, Skype, Messenger, ar kito panašaus pobūdžio programėlių, grupę. Joje galėsite greitai, visiems darbuotojams vienu metu perduoti nurodymus, keistis informacija. 4. Rekomendacija – sukurkite bent du internetinio ryšio kanalus, kuriais galėsite keistis informacija. 5. Patikrinkite ar veikia vidinė gaisrinė

	signalizacija, ar kitos turimos stacionarios informacijos perdavimo priemonės. 6. Numatykite galimybę įsigyti ir įsigykite ruporą (garsintuvą), kuriuo galėsite perduoti informaciją (būsite išgirsti) dideliame žmonių skaičiui, net didelio triukšmo metu. 7. Patikrinkite interneto tiekimo sistemą (modemai, kitą techniką) jei yra galimybė numatykite jiems šalutinį (papildomą) elektros energijos tiekimą. 8. Pateikite darbuotojams rekomendacijas, kaip patikrinti ar jų telefonuose veikia perspėjimo pranešimų gavimo funkcija. 9. Atsakingi asmenys, turintys visų darbuotojų mobiliųjų telefonų numerius, turėtų sukurti atskiras kontaktų grupes savo mobiliuosiuose telefonuose, kad būtų lengviau ir greičiau išsiųsti trumpąsias SMS žinutes. Tai galima padaryti prieš kontakto vardą parašant raidę ir tašką, arba skaičių ir tašką, taip bus lengviau pažymėti visus gavėjus iš eilės.
Paskelbtas pavojus valstybės lygmeniu	1. Patikrinkite ar turite visų darbuotojų mobiliųjų telefonų numerius, atnaujinkite sąrašą. Darbuotojams aiškiai nurodykite atsakingų asmenų kontaktus. 2. Patikrinkite ar socialinių medijų, ar kitų informacijos keitimosi programėlių sąrašė yra visi numatyti kontaktai. 3. Informuokite darbuotojus apie padėtį ir apie numatytus darbo veiklos pakeitimus.
Fiksuojamas pavojus savivaldybės lygmeniu	1. Duokite nurodymą darbuotojams turėti ryšio priemones. 2. Patikrinkite ar socialinių medijų, ar kitų informacijos keitimosi programėlių sąrašė yra visi numatyti kontaktai, ar nėra užblokuotas darbuotojų prisijungimas.
Pavojus atšaukiamas	1. Išanalizuokite ryšių būklę, patikrinkite ar veikia telefono linijos, ar nepažeistas interneto tiekimas, nustatykite galimus gedimus. 2. Informuokite darbuotojus apie numatomą veiklos atkūrimo laikotarpį ir jiems numatomas užduotis.